

PALVELUALAN
OPISTO
KUOPIO

KOTITYÖ- JA PUHDISTUSPALVELUJEN PERUSTUKTINTO

Kotityöpalvelujen osaamisala, kodinhuoltaja

Puhdistuspalvelujen osaamisala, toimitilahuoltaja

Sisällys

1.	JOHDANTO	3
2.	KOTITYÖ- JA PUHDISTUSPALVELUJEN PERUSTUTKINNON KUVAUS JA ARVOPERUSTA SEKÄ TAVOITTEET 3	
2.1.	Ammattialan kuvaus	3
2.2.	Ammattialan arvoperusta.....	4
2.3.	Perustutkinnon tavoitteet	4
2.4.	Elinikäisen oppimisen avaintaitojen kuvaus.....	6
2.5.	Jatko-opintokelpoisuus.....	7
3.	KOTITYÖ- JA PUHDISTUSPALVELUJEN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
4.	HENKILÖKOHTAINEN OPISKELUSUUNNITELMA JA OPINTOPOLUT	10
5.	JAKSOTUSTAULUKKO	11
6.	KOTITYÖ- JA PUHDISTUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATILLISET TUTKINNON OSAT, AMMATTITAITOVAATIMUKSET SEKÄ OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINTI.....	12
6.1.	Arviointi ja arviointikriteerit	12
6.2.	Ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat.....	12
6.3.	Tutkinnon osien toteuttamissuunnitelmat ja arviointikriteeristöt	13
6.3.1.	Ateriapalvelut : Kaikille pakollinen tutkinnon osa : Ateria- ja kahvituspalvelut ja kodinhuoltaja Kotiruoanvalmistus.....	13
6.3.2.	Puhdistuspalvelut	34
6.3.3.	Asiakkaiden avustaminen 15 osp	69
6.3.4.	Valinnaiset tutkinnon osat.....	77
6.3.4.1.	Asiointipalvelut ja erityisryhmien avustaminen 20 osp.....	77
6.3.4.2.	Kerroskivonpalvelut 15 ops	84
6.3.4.3.	Kodin siivous erityistilanteissa, 20 osp	92
6.3.4.4.	Kodin teknisten laitteiden käyttöönohjaus, 15 osp.....	98
6.3.4.5.	Monikulttuurisessa asiakaskohteessa työskentely, 15 osp	106
6.3.4.6.	Perhejuhlapalvelut 20 osp	112
6.3.4.7.	Pienlehmikkieläinten hoidossa avustaminen 15 osp.....	122
6.3.4.8.	Piha-alueen ja huonekasvien hoito 15 osp.....	127
6.3.4.9.	Siivouspalvelut erityiskohteessa 20 osp	133
6.3.4.10.	Sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten puhdistuspalvelut 20 osp	140
6.3.4.11.	Vaatteiden ja tekstiilien huolto, 15 osp.....	150
6.3.4.12.	Yritystoiminnan suunnittelu	158
6.3.4.13.	Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen (vain ammatillisessa peruskoulutuksissa)	165
6.3.4.14.	Yrityksessä toimiminen, 15 osp	169
6.3.4.15.	Huippuosaajana toimiminen 15 osp.....	178

1. JOHDANTO

Ammatillisesta peruskoulutuksesta annetun lain 630/1998 (muutos 787/2014) mukaan Opetushallitus määrää perustutkinnon perusteissa tutkintonimikkeet, tutkinnon muodostumisen, tutkintoon sisältyvät tutkinnon osat sekä tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet ja osaamisen arvioinnin. (Oph 2015)

Lain mukaan ammatillisen perustutkinnon suorittaneella on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä osa-alueella. Ammatillinen perustutkinto voidaan suorittaa ammatillisesta peruskoulutuksesta annetussa laissa tarkoitettuna ammatillisena peruskoulutuksena tai ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa 631/1998 (muutos 788/2014) tarkoitettuna näyttötutkintona. (Oph 2015)

Tässä asiakirjassa kuvataan Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon yleiskuvaus ja arvoperusta sekä perustutkinnon tavoitteet, tutkinnon muodostuminen, opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatimisen periaatteet ja opintojen jaksotustaulukko. Tutkinnon osista esitetään toteuttamissuunnitelma, joka sisältää oppimisen ja osaamisen arvioinnin ja arviointikriteeristön. Tutkinnon osien ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat, jotka Kuopion talouskoulun ammattiosaamisen toimielin on hyväksynyt löytyvät näyttösuunnitelmat kansiossa.

2. KOTITYÖ- JA PUHDISTUSPALVELUJEN PERUSTUTKINNON KUVAUS JA ARVOPERUSTA SEKÄ TAVOITTEET

2.1. Ammattialan kuvaus

Kotityö- ja puhdistuspalveluala on toimiala, jolle on ominaista palvelujen tuottaminen asiakaslähtöisesti asiakkaan kotona, kodinomaisissa laitoksissa ja hyvin erityyppisissä ja erilaisissa toimitiloissa. Kotityö- ja puhdistuspalveluilla on monia yhteisiä tehtävä- ja toiminta-alueita erityisesti kotitalous-, kiinteistö-, ravitsemis- sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Kotityö- ja puhdistuspalvelut ovat merkittävä osa ihmisten päivittäistä elämää ja hyvinvointia. Palvelutoiminnan päämääränä on tyytyväinen asiakas, ja siksi toiminnan laatua arvioidaan jatkuvasti asiakaspalautteiden avulla.

Kotityöpalvelut on kasvava palveluelinkeino. Kotityöpalveluilla tuetaan ihmisten arjessa selviämistä yksityiskodeissa, palvelukodeissa ja erilaisissa asumisyksiköissä. Kotityöpalveluilla tarkoitetaan kodin arjen tehtäviä, kuten kodin siivousta, tekstiilien huoltoa, ruoanvalmistusta ja tarjolle laittoa. Lisäksi palveluina tarjotaan avustamista päivittäisissä toiminnoissa, kuten syömisessä, pukeutumisessa, peseytymisessä, ulkoilemisessa. Kotityöpalvelut sisältävät viriketoiminnan ja vapaa-ajan toiminnan järjestämisen sekä asioimistehtäviä. Tulevaisuuden kasvavia palveluja on erilaisten sähköisten tieto- ja turvallisuusteknologiaan liittyvien palveluiden ja -välineiden käytönohjaus. Kotityöpalvelut kattavat myös asuinympäristön hoitamiseen liittyviä piha-alueen ja parvekkeen hoitotöitä.

Puhdistuspalveluala on monipuolinen ja laaja-alaisesti työllistävä palveluelinkeino. Puhdistuspalveluilla tuetaan toimitiloissa työskenteleville ihmisille hyvinvointia. Puhdistuspalvelut sisältävät ensisijaisesti erilaisten toimitilojen ylläpito- ja perussiivoustehtäviä. Lisäksi työhön kuuluu toimintaympäristöstä riippuen muita palvelutehtäviä. Muut palvelut voivat olla toimitilojen viihtyisyydestä huolehtimista, somistusta, järjestelytehtäviä, tekstiilienhoitoon tai ateria- ja kokouspalveluihin liittyviä tehtäviä sekä asiakkaiden avustamista ja palvelua päivittäistoiminnoissa.

Kotityö- ja puhdistuspalvelut tuotetaan julkisten tai yksityisten organisaatioiden palveluina. Alalla on mahdollisuus vaikuttaa oman työn kuvaan ja työtehtävien suoritustapaan sekä työaikaan ja toimipaikkaan.

Kotityö- ja puhdistuspalvelualalla on hyvät mahdollisuudet työllistää itsensä myös yrittäjänä tai ammatinharjoittajana.

Kotityöpalvelujen osaamista on mahdollisuus syventää ja laajentaa suorittamalla kotityöpalvelujen ammattitutkinto. Puhdistuspalvelujen osaamista voi syventää ja laajentaa suorittamalla laitoshuoltajan ammattitutkinto. Siivoustyönohjaajan tai siivousteknikon erikoisammattitutkinnon suorittaneilla on mahdollisuus edetä erilaisiin työnjohdollisiin tehtäviin tai suunnittelu- ja esimiestehtäviin.

(Oph 2015)

2.2. Ammattialan arvoperusta

Kotityöpalvelujen arvopäämääränä on ylläpitää ja edistää asiakkaiden henkistä ja fyysistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua. Asiakkaat ostavat palvelusopimuksen mukaisesti palvelun joko kokonaan tuotettuna tai pelkästään neuvontana ja ohjauksena. Asiakas voi itsekin osallistua omien voimavarojensa mukaisesti palvelusopimuksessa sovittuun työhön.

Palvelutoimintaan liittyviä arvoja ovat yksilön kunnioittaminen ja hänestä välittäminen, terveys, puhtaus, turvallisuus ja ekologisuus. Kotityöpalvelujen tavoitteena on vastata ihmisten arjen tarpeisiin ja odotuksiin. Palvelujen lähtökohtana on asiakaslähtöisyys ja eettinen toiminta. Palvelut tuotetaan ammattitaitoisesti, luotettavasti, turvallisesti, taloudellisesti sekä kestävän toimintatavan mukaisesti.

Puhdistuspalvelujen lähtökohtana ovat asiakkaiden tarpeet ja odotukset. Puhdistuspalveluilla ylläpidetään puhtautta erilaissa toimintaympäristöissä ja luodaan edellytyksiä ihmisten hyvinvoinnille ja erilaisille toiminnoille. Lisäksi puhdistuspalveluilla on merkittävä vaikutus kiinteistöjen kunnon ja arvon säilymiseen. Toimintaa ohjaavia arvoja ovat terveys, puhtaus, turvallisuus ja ekologisuus. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, laadukkaasti, taloudellisesti ja kestävän toimintatavan mukaisesti. Menestyvä ja vastuullinen palvelutoiminta perustuu asiakastyytyväisyyteen, työn ja palvelun korkeaan laatuun, tehokkuuteen ja tuloksellisuuteen.

Kotityö- ja puhdistuspalvelualalla työskentelevä työntekijä on toisia ihmisiä kunnioittava, oma-aloitteinen, palveluhenkinen, yhteistyökykyinen, laatu- ja kustannustietoinen ja luotettava. Hän tuntee vastuunsa asiakkaista, turvallisuudesta ja ympäristöstä. Hän arvostaa omaa työtään ja ylläpitää ja kehittää ammatillista osaamistaan. Monikulttuurinen palveluala ja asiakkaiden kotona työskentely edellyttää myös erityistä hienotunteisuutta ja erilaisten arvojen kunnioittamista.

(Oph 2015)

2.3. Perustutkinnon tavoitteet

Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon suorittaneella on monipuolinen osaaminen kotityö- ja puhdistuspalvelujen tuottamiseen. Kodinhuoltaja ja toimitilahuoltaja osaavat tehdä siivous-, ruoanvalmistus- ja tekstiilienhuoltotehtäviä sekä avustaa asiakkaita päivittäistoiminnoissa. Kodinhuoltajan työtehtäviin kuuluvat myös erilaiset asiointitehtävät, kuten käynti postissa, pankissa tai kaupassa. Viriketoimintaan ja vapaa-aikaan liittyvät palvelut ovat osa monipuolista palvelutarjontaa. Toimitilahuoltajan työtehtäviin voi kuulua myös ateriapalveluihin ja kokouspalveluihin liittyviä tehtäviä.

Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon suorittanut huomioi ihmisten erilaisten elämäntilanteiden ja kulttuurisesti tai muuten erilaisten toimintaympäristöjen vaikutukset omassa työssään ja toiminnassaan. Hän tietää puhtauden ja ravitsemuksen yhteyden ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen. Hän toimii

taloudellisesti, turvallisesti ja oikeudenmukaisesti. Palvelutyössä onnistuminen edellyttää hyviä ihmissuhde- ja vuorovaikutustaitoja ja asiakastuntemusta. Kodinhuoltajan ja toimitilahuoltajan on verkostoiduttava ja tehtävä moniammatillista yhteistyötä muiden alojen toimijoiden kanssa. Hänen on tiedettävä ja tunnettava eri palvelujen tuottajatahot laadukkaan ja kattavan palvelun tuottamiseksi. Hän on työssään hienotunteinen, suvaitsevainen ja erilaisuutta kunnioittava ja toimii vastuullisesti, luotettavasti ja itsenäisesti. Hän on oma-aloitteinen, palveluhenkinen ja joustaa tilanteiden vaatimusten mukaan. Hän suunnittelee, arvioi ja kehittää omaa työtään ja toimintaansa. Hän työskentelee ergonomisesti ja ylläpitää työ- ja toimintakykyään. Hän arvioi tuottamansa palvelun laatua ja toimii laatuvaatimusten mukaan. Hän noudattaa toimintaohjeita ja säädöksiä ja toimii kestävän toimintatavan mukaisesti.

Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon suorittaneella on alan perusvalmiuksien lisäksi erikoistunut osaaminen valitsemansa koulutusohjelman tai osaamisalan perusteella joko kotityöpalvelujen tai puhdistuspalvelujen tehtäviin.

Kotityöpalvelujen osaamisalan suorittanut **kodinhuoltaja** tekee asiakkaiden kodeissa, palvelukodeissa ja kodinomaisissa laitoksissa ateriapalveluja, siivous- ja tekstiilienhuoltotehtäviä, asiakkaan avustamista päivittäisissä toiminnoissa sekä asiointipalveluja. Kodinhuoltajalla voi olla erityisosaamista myös asiakkaan opastamiseen erilaisten kodin teknisten laitteiden ja palvelujen käytössä, pienlemmikkieläinten hoidossa avustamisessa tai kodin huonekasvien ja pihan/parvekkeen hoidossa. Kodinhuoltaja toimii asiakaslähtöisesti ja tuottaa yksilöllisesti ja kodin arvoja kunnioittaen palveluja erilaisille asiakkaille. Hän tekee kotityöpalveluja laadukkaasti ja lisää siten omalla toiminnallaan niiden kysyntää ja arvostusta.

Puhdistuspalvelujen osaamisalan suorittanut **toimitilahuoltaja** tekee ylläpito- ja perussiivoustehtäviä, ateriapalvelutehtäviä sekä muita asiakkaan tarvitsemia palveluja. Toimitilahuoltajalla voi olla erityisosaamista mm. asiakkaiden avustamisessa, vaatteiden ja tekstiilien huollossa, kokouspalveluissa ja erityiskohteiden tai -tilanteiden siivouspalveluissa. Puhdistuspalvelujen toimintaympäristöjä ovat muun muassa toimistot, koulut, päiväkodit, hotellit, vanhainkodit, sosiaali- ja terveydenhuollon laitokset, erilaiset tuotanto- ja huoltotilat, elintarviketilat ja uimahallit. Toimitilahuoltaja toimii tehtävissään asiakaslähtöisesti, vastuullisesti ja tuloksellisesti. Hän tekee puhdistuspalveluja ja muita palvelutehtäviä laadukkaasti ja lisää siten omalla toiminnallaan palvelujen arvostusta.

Lisäksi ammatillisen peruskoulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia yrittäjyyteen. Koulutuksen tavoitteena on myös tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi ja tasapainoisiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. (L630/1998, 5 § (muutos 787/2014)).

Elinikäisen oppimisen avaintaidot sisältyvät ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin ja yhteisten tutkinnon osien osaamistavoitteisiin sekä niiden arviointikriteereihin. Avaintaitojen tavoitteena on tukea sellaisen osaamisen kehittymistä, jota tarvitaan jatkuvassa oppimisessa, työelämän tilanteissa selviytymisessä ja tulevaisuuden uusissa haasteissa.

(Oph 2015)

2.4. Elinikäisen oppimisen avaintaitojen kuvaus

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja suunnittelee toimintaansa sekä kehittää itseään ja työtään. Hän arvioi omaa osaamistaan. Hän ratkaisee työssään ongelmia sekä tekee valintoja ja päätöksiä. Hän toimii työssään joustavasti, innovatiivisesti ja uutta luovasti. Hän hankkii tietoa, jäsentää, arvioi ja soveltaa sitä.

Vuorovaikutus ja yhteistyö

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja selkeästi, rakentavasti ja luottamusta herättäen. Hän toimii yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä sekä kohtelee erilaisia ihmisiä tasavertaisesti. Hän noudattaa yleisesti hyväksytyjä käyttäytymissääntöjä ja toimintatapoja. Hän hyödyntää saamaansa palautetta toiminnassaan.

Ammattietiikka

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii työssään ammatin arvoperustan mukaisesti. Hän sitoutuu työhönsä ja toimii vastuullisesti noudattaen tehtyjä sopimuksia ja ammattiinsa kuuluvaa etiikkaa.

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii turvallisesti ja vastuullisesti työ- ja vapaa-aikana sekä liikenteessä ja ylläpitää terveellisiä elintapoja sekä toiminta- ja työkykyään. Hän työskentelee ergonomisesti ja hyödyntää alallaan tarvittavan terveysliikunnan sekä ehkäisee työhön ja työympäristöön liittyviä vaaroja ja terveyshaittoja.

Aloitekyky ja yrittäjyys

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja edistää toiminnallaan tavoitteiden saavuttamista. Hän toimii aloitteellisesti ja asiakaslähtöisesti työntekijänä ja/tai yrittäjänä. Hän suunnittelee toimintaansa ja työskentelee tavoitteiden saavuttamiseksi. Hän toimii taloudellisesti ja tuloksellisesti ja johtaa itseään. Hän mitoittaa oman työnsä tavoitteiden mukaan.

Kestävä kehitys

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja toimii ammattinsa kestävän kehityksen ekologisten, taloudellisten, sosiaalisten sekä kulttuuristen periaatteiden mukaisesti. Hän noudattaa alan työtehtävissä keskeisiä kestävän kehityksen säädöksiä, määräyksiä ja sopimuksia.

Estetiikka

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja ottaa toiminnassaan huomioon oman alansa esteettiset tekijät. Hän edistää tai ylläpitää työympäristönsä viihtyisyyttä ja muuta esteettisyyttä.

Viestintä ja mediaosaaminen

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti tilanteeseen sopivalla tavalla hyödyntäen kielitaitoaan. Hän havainnoi, tulkitsee sekä arvioi kriittisesti erilaisia mediatuotteita, käyttää mediaa ja viestintäteknologiaa sekä tuottaa media-aineistoja.

Matematiikka ja luonnontieteet

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja käyttää peruslaskutoimituksia työssä vaadittavien ja arkipäivän laskutehtävien ratkaisemisessa. Hän käyttää esim. kaavoja, kuvaajia, kuvioita ja tilastoja ammattitehtävien ja -ongelmien ratkaisemisessa ja hän soveltaa fysiikan ja kemian lainalaisuuksiin perustuvia menetelmiä ja toimintatapoja työssään.

Teknologia ja tietotekniikka

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja hyödyntää ammatissa käytettäviä teknologioita monipuolisesti. Hän ottaa työssään huomioon tekniikan hyödyt, rajoitukset ja riskit. Hän käyttää tietotekniikkaa monipuolisesti ammatissaan ja kansalaisena.

Aktiivinen kansalaisuus ja eri kulttuurit

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja käyttää hyödykseen tietoa yhteiskunnan perusrakenteista ja toimintavoista sekä osallistuu rakentavalla tavalla yhteisön toimintaan ja päätöksentekoon. Hän toimii oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti sekä työssä että arkielämässä. Hän pyrkii aktiivisella toiminnalla vaikuttamaan epäkohtien poistamiseen. Hän noudattaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakeja. Hän toimii asiallisesti ja työelämän vaatimusten mukaisesti eri kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa kotimaassa ja kansainvälisissä toiminnoissa.

(Oph 2015)

2.5. Jatko-opintokelpoisuus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 4 §:n mukaan ammatilliset perustutkinnot antavat jatko-opintokelpoisuuden yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin (L 1998/630 4§). Ammatillista väylää ammattikorkeakouluopintoihin ja muihin korkeakouluopintoihin etenevien jatko-opintovalmiudet ovat erilaiset kuin lukion suorittaneiden. Ammatillisen tutkinnon suorittaneilla on erityisesti saman alan ammattikorkeakouluopintoihin hyvät ammatilliset valmiudet ja osaaminen. (Oph 2015)

3. KOTITYÖ- JA PUHDISTUSPALVELUJEN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettava perustutkinto muodostuu ammatillisista tutkinnon osista (135 osaamispistettä), yhteisistä tutkinnon osista (35 osaamispistettä) ja vapaasti valittavista tutkinnon osista (10 osaamispistettä). Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Näyttötutkinnot muodostuvat ammatillisista tutkinnon osista.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta.

Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto sisältää kaksi osaamisalaa, kotityöpalvelujen osaamisalan (kodinhuoltaja) ja puhdistuspalvelujen osaamisalan (toimitilahuoltaja). Palvelualan Opisto Kuopio tarjoaa opiskelijoille molempien osaamisalojen opintoja. Opiskelijoiden on mahdollista valita tutkinnon suorittaminen joko ammatillisena peruskoulutuksena tai näyttötutkintona.

Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinto tutkinnon muodostuminen ammatillisessa peruskoulutuksessa, 180 osp
Ammatilliset tutkinnon osat, 135 osp
Ateria- ja kahvituspalvelut 20 osp Ylläpitosiivous 25 osp
Kotityöpalvelujen osaamisala, kodinhuoltaja, pakolliset tutkinnon osat, 45 osp Asiakkaiden avustaminen, 15 osp Kodin perussiivous ja tekstiilihuoltopalvelut, 15 osp Kotiruokapalvelut, 15 osp
Puhdistuspalvelujen osaamisala, toimitilahuoltaja, pakolliset tutkinnon osat, 45 osp Perussiivous, 30 osp Toimitilapalvelut, 15 osp
Valinnaiset tutkinnon osat, opiskelija valitsee 45 osp valinnaisia tutkinnon osia Asiointipalvelut ja erityisryhmien avustaminen, 20 osp Kerroskivonpalvelut, 15 osp Kodin siivous erityistilanteissa, 20 osp Kodin teknisten laitteiden käytönohjaus, 15 osp Monikulttuurisessa asiakaskohteessa työskentely, 15 osp Perhejuhlapalvelut, 20 osp Pienlemmikkieläinten hoidossa avustaminen, 15 osp Piha-alueen ja huonekasvien hoito, 15 osp Siivouspalvelut erityiskohteessa, 20 osp Sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten puhdistuspalvelut, 20 osp Vaatteiden ja tekstiilien huolto, 15 osp Tutkinnon osa Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon toisen osaamisalan pakollisista tutkinnon osista, 15 – 30 osp Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, 10–15 osp Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta (laajuudeksi lasketaan 15 osp) Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp (vain ammatillisessa peruskoulutuksessa) Yrityksessä toimiminen, 15 osp (vain ammatillisessa peruskoulutuksessa) Huippuosaajana toimiminen, 15 osp (vain ammatillisessa peruskoulutuksessa) Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 5-15 osp (vain ammatillisessa peruskoulutuksessa)

Yhteiset tutkinnon osat ammatillisessa peruskoulutuksessa, 35 osp,		
	Pakolliset	Valinnaiset
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	8 osp	3 osp
Äidinkieli	5	0–3
Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1	0–3
Vieraat kielet	2	0–3
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp	6 osp	3 osp
Matematiikka	3	0–3
Fysiikka ja kemia	2	0–3
Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen	1	0–3
Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp	5 osp	3 osp
Yhteiskuntataidot	1	0–3
Työelämätaidot	1	0–3
Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	0–3
Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0–3
Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		7 osp
Kulttuurien tuntemus		0–3
Taide ja kulttuuri		0–3
Etiikka		0–3
Psykologia		0–3
Ympäristöosaaminen		0–3
Osa-alueita kohdista 3.1.1–3.3.4		0–3
	19 osp	16 osp
<p>Tutkinnon perusteissa määrättyjen osa-alueiden (3.1.1–3.4.6) valinnaisten osaamistavoitteiden lisäksi tai niiden sijaan koulutuksen järjestäjä voi päättää erilaajuisia muita valinnaisia osaamistavoitteita. Koulutuksen järjestäjän itse päättämille valinnaisille osaamistavoitteille määritellään osaamisen arviointi ja laajuus osaamispisteinä.</p> <p>Tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös opiskelijan aikaisemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden osaamistavoitteita.</p>		
Vapaasti valittavat tutkinnon osat, 10 osp		
Ammatillisia tutkinnon osia Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia Yhteisiä tutkinnon osia tai lukio-opintoja Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia opintoja Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvia yksilöllisiä tutkinnon osia		
Tutkintoa yksilöllisesti laajentavat tutkinnon osat		

(Oph 2015)

4. HENKILÖKOHTAINEN OPISKELUSUUNNITELMA JA OPINTOPOLUT

Laissa ammatillisesta koulutuksesta (L 630/1998, muutos 787/2014, 14 § js 29 a§) on säädetty opiskelijan mahdollisuudesta yksilöllisiin opintojen valintoihin. Opetussuunnitelman tulee mahdollistaa erilaiset osaamisen hankintatavat ja yksilöllisesti hankittu osaaminen tunnustetaan osaksi perustutkintoa. Opiskelijalle tulee antaa mahdollisuus yksilöllisiin opintoja koskeviin valintoihin tarvittaessa myös muiden ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja muun koulutuksen järjestäjien antamaa opetustarjontaa hyödyntämällä. (Oph 2015)

Palvelualan Opisto Kuopiossa on käytössä sähköinen HOPS, hopsit tehdään Wilmassa Opiskelijan arvioinnin yleiset periaatteet- ohjeen mukaisesti. Henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa määritellään oppimisen ja osaamisen tavoitteet, tutkinnon osien suorittaminen, suoritustavat ja ajoitus sekä osaamisen tunnustaminen. Hopsiin merkitään opiskelijakohtaisesti osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, opiskelijan yksilölliset valinnat, työssäoppiminen, työssäoppimispaikat ja -ajat sekä ammattiosaamisen näyttö. Hopsiin dokumentoidaan myös oppimisen arviointi. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laadinta aloitetaan opintojen alussa orientaatiojaksolla ja sitä täydennetään opintojen aikana. Hopsin laadinnan aloittavat opiskelija ja opintovastaava yhdessä, jokainen opettaja huolehtii omalta osaltaan oppimisen arvioinnin dokumentoinnin opiskelijan kanssa käytyjen oppimiskeskustelujen jälkeen.

Opiskelijoille on mahdollistettu osaamisen hankinta yksilöllisesti esim. laajennetun työssäoppimisen tai muilla tavoin hankitun osaamisen kautta, osaamisen tunnustaminen ja tunnustaminen toteutetaan opetussuunnitelman yhteisen osan, Opiskelijan arvioinnin yleiset periaatteet- ohjeen mukaisti (katso ops, yhteinen osa). Lukuvuosi on jaettu neljään noin 10 viikon jaksoon, lisäksi opiskelijat voivat tehdä halutessaan työssäoppimista tai muuta osaamisen hankintaa myös ns. kesäjaksoilla.

Kaikki ensimmäisen vuoden opiskelijat aloittavat opinnot orientoivilla opinnoilla, joissa on kolme osaa: opinnot haltuun, toimintaympäristö haltuun, ruoanvalmistuksen perusteet haltuun. 1. jakson jälkeen opiskelijat etenevät heille tehdyn henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Kaikissa jaksoissa on mahdollista suorittaa ammatillisia pakollisia opintoja, ammatillisia valinnaisia opintoja, työssäoppimista, yhteisiä aineita tai vapaasti valittavia opintoja. Opiskelijan on myös mahdollista valita erilaisia oppimisympäristöjä: lähiopetusta keittiössä tai muissa oppilaitoksen oppimisympäristöissä, luokka-opetusta esim. yhteiset aineet, työssäoppimista tai toisen oppilaitoksen opintoja kuten aikuislukion opintoja hänen valitsemansa yksilöllisen opintopolut mukaisesti. Lukuvuonna 2015 -2016 Palvelualan Opisto Kuopiossa painopistealueena on verkko-oppimisympäristöjen laajentaminen, joten jatkossa myös nämä ympäristöt ovat opiskelijoiden käytössä. Opiskelijat voivat valita kaikkia Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon valinnaisia tutkinnon osia, pääsääntöisesti tutkinnon osat toteutetaan työssäoppien, lisäksi oppilaitoksessa tarjotaan myös Kotityö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon opiskelijoille lähiopetuksena Hotelli- ravintola- ja catering-alan perustutkinnon valinnaista tutkinnon osaa Tilaus- ja juhlaruokien valmistus.

5. JAKSOTUSTAULUKKO

1. kopu	2	3.	4.	kesäjakso 5.
Ateriapalvelut Orientointi 1.vuosi/ Ateria- ja kahvituspalvelut/ Kotiruokapalvelut	Puhdistuspalvelut			amm.tutkinnon osa top
top pakollinen amm.	top pakollinen amm.	top pakollinen amm.	top pakollinen amm.	
vv-top	vv-top	vv-top	vv-top	vv-top
av-top	av-top av=perhejuhlapalvelut hotraca+kopu	av-top	av-top av= Juhla- ja tilausruokien valmistus hotraca/kopu	av-top
Yto	Yto esim. aikuislukio	yto	yto esim. aikuislukio	yto

6. KOTITYÖ- JA PUHDISTUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATILLISET TUTKINNON OSAT, AMMATTITAITOVAATIMUKSET SEKÄ OPPIMISEN JA OSAAMISEN ARVIOINTI

6.1. Arviointi ja arviointikriteerit

Opiskelija arviointi on ohjeistettu Opetussuunnitelman yhteisen osan, opiskelijan arvioinnin yleiset periaatteet- ohjeessa. Tutkinnon osan toteuttamissuunnitelmissa on arviointisuunnitelma: oppimisen arviointi, osaamisen arviointi ja yhteisten tutkinnon osien integrointi ammatillisiin tutkinnon osiin, jokaisen tutkinnon osan jälkeen on osaamisen arviointi, arviointikriteerit.

6.2. Ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat

Ammattiosaamisen näyttösuunnitelmat on hyväksytty Palvelualan Opisto Kuopion ammattiosaamisen toimielimessä kesäkuussa 2015. Kaikki hyväksytyt suunnitelmat katso kopu/näyttösuunnitelmat. Pääsääntöisesti kaikki osaamisen arviointi toteutetaan aidoissa työelämän tilanteissa työssäoppimisen yhteydessä ammattiosaamisen näytöillä.

6.3. Tutkinnon osien toteuttamissuunnitelmat ja arviointikriteeristöt

6.3.1. Ateriapalvelut : Kaikille pakollinen tutkinnon osa : Ateria- ja kahvituspalvelut ja kodinhuoltaja Kotiruoanvalmistus

(OSA 1) ORIENTOIVAT OPINNOT: OPINNOT HALTUUN, TOIMINTAYMPÄRISTÖ HALTUUN, RUOANVALMISTUKSEN PERUSTEET HALTUUN
TOTEUTUS 1.JAKSO ALKAVAT OPISKELIJAT OPPILAITOS, HALUTESSAAN OPISKELIJA VOI SUORITTA A TOP

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
<p>Osaa laatia suunnitelman omille opinnoille</p> <p>Kartoitus matematiikan ja äidinkielen taidoistasi</p> <p>Osaa tehdä cv: ja käyttää mediaa työnhaussa</p>	<p>-HOPS -TYKY-passin suorittaminen alulle -erityisopettajan luki- ja matematiikan lähtötasotestit -cv, työnhakuun tutustuminen</p>	oppilaitos	<p>HOPS</p> <p>lähtötasotestit</p>	<p>Työelämätaidot</p>	<p>Integroituna matematiikka Integroituna äidinkieli ??</p> <p>integroituu</p> <p>yto työelämätaidot</p> <p>tot. jakson lopussa ennen top, loppu työssäoppimisessa</p>
<p>Osaa käyttää ja hyödyntää opinnoissaan yleisimpiä tieto- ja viestintätekniiikan sovelluksia ja niiden käyttöön tarkoitettuja ohjeita ja oppaita.</p> <p>Osaa suojata</p>	<p>-wilma, oppimappi -sähköisen HOPS:n kirjaaminen -kirjautuminen -tallentaminen -käytännön harjoitukset -somen käyttö/-luvat</p>	oppilaitos		<p>arvioidaan osaksi YTO-opintoja: tieto- ja viestintätekniiikka ja sen hyödyntäminen (pakollinen 1 osp)</p>	<p>integroituna YTO; tieto- ja viestintätekniiikka</p> <p>someluvat</p>

verkkoidentiteettiä än ja yksityisyyttään					
Osaa tiedostojen eri säilytys ja lähetyksmuodot					
Osaa käyttää ensiaputaitoja	-ensiapukurssi EA1	teorialuokka		opinnot arvioidaan suoritettu/hylätty	Ensiapukortti EA1
Osaa noudattaa työ- ja asiakasturvallisuutta	-työelämän pelisäännöt -työasu -suojaimet -paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	teoria			
Osaa toimia kestävän toimintatavan mukaan ja noudattaa jätehuolto-ohjeita	kestävä kehitys: -jätehuolto ja lajittelu -energiataloudellisuus -vedenkäyttö -puhdistusaineiden käyttö -pakkausmateriaalit -taloudellinen toiminta	teoria		Ympäristöosaaminen 1 osp yto numero	huom. tämä integroitu ympäristöosaaminen
Osaa noudattaa työssään hygieniaoheita	-työskentelyhygieniä -elintarvikehygieniä -omavalvonta	teoria/verkko	Hygieniaoosaamistesti	Arvioidaan amosnäytössä	
Osaa perusteet hygieenisestä keittiötyöskentelystä					
Toimialan tuntemus	Tutustumiskäynnit	Paikalliset yritykset	Opinnot arvioidaan		

	erilaisiin alan yrityksiin		S-merkinnällä		
Osaa noudattaa työaikoja sekä huolehtia ulkoisesta olemuksesta ja työasusta	Työelämän ammattitaito vaatimukset: työelämän pelisäännöt	opetuskeittiö TOP		Arvioidaan amosnäytössä	
Osaa ottaa työskentelyssä huomioon omavalvontasuunnitelman	Omavalvonnan asiat mm. -lämpötilojen mittaaminen -aistinvaraisesta laadun arvioinnista -jätteiden lajittelu -tavaran vastaanotto ja varastointi -astiahuolto jäähdyttäminen lämpösäilytys	opetuskeittiö TOP		Arvioidaan amosnäytössä	
Osaa käyttää ja puhdistaa keittiön koneita ja laitteita Osaa huomioida ergonomian ja työturvallisuuden	Keittiötyövälineet - koneet- ja laitteet, astiat pesuaineet -suojaimeiden, työvälineiden, työmenetelmien turvallinen käyttö -nostaminen	opetuskeittiö TOP	Opinnot arvioidaan s-merkinnällä	Arvioidaan amosnäytössä	integroituu YTO työkyvyn ylläpitäminen...
Osaa ruoanvalmistuksen perusmenetelmät ja -tekniikat, osaa valmistaa ruokia ja leivonnaisia, tunnistaa tavallisimmat	Ruoanvalmistuksen perusteet -keittäminen -paistaminen -höyryttäminen eri elintarvikkeiden käsittely ja tekniikat	opetuskeittiö TOP	Opinnot arvioidaan s-merkinnällä Itsearvointi	Arvioidaan amosnäytössä	integroituu YTO englanti

raaka-aineet ja tuotteet					
Osaat huomioida kestävän kehityksen työskentelyssä	kestävä kehitys: -jätehuolto ja lajittelu -energiataloudellisuus -vedenkäyttö -puhdistusaineiden käyttö -pakkausmateriaalit -taloudellinen toiminta	opetuskeittiö TOP		Arvioidaan amosnäytössä	integroituu YTO ympäristöosaaminen
Osaat laittaa ruoan esille asiakkaiden toiveen ja tarpeen mukaan	-ruoan tarjolle laittaminen -tarjoiluottimet ja astiat -pöydän kattaminen	Opetuskeittiö TOP	Oppimistehtävät	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaat punnita ja mitata raaka-aineet sekä muuntaa ohjeita tarvittaessa	keittiömatematiikka: punnitseminen ja mittaaminen	opetuskeittiö TOP	Opinnot arvioidaan S-merkinnällä	yto matematiikka 1 osp numero	integroituna matematiikka.
Osaat siivota omatyöympäristön ja keittiön	-oman työympäristön puhtaanapito -keittiön jätkityöt	Opetuskeittiö TOP		Ammattiosaamisen näyttö	-Orientoivat opinnot jätkityöt

Ateria- ja kahvituspalvelut/kotiruokapalvelut

(OSA 2) ATERIASUUNNITTELU OPPILAITOS, HALUTESSAAN OPISKELIJA VOI SUORITTA A TOP

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella kotiruokaa, aamu-, väli- ja iltapaloja ja kahvitarjoiluja asiakkaan toiveiden ja tarpeiden mukaan	-ateriasuunnittelu -asiakkaan tunteminen -toiveet ja tarpeet -ruoan ominaisuudet	Teorialuokka	Oppimistehtävät Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valmistaa kotiruokaa, kotiruokaa, aamu-, väli- ja iltapaloja ja kahvitarjoiluja yleisimpien erityisruokavalioiden mukaan	-laktoosi-intoleranssi, keliakia, ruoka-allergiat ym. tav. erityisruokavaliot	Teorialuokka Opetuskeittiö	Oppimistehtävät	Ammattiosaamisen näyttö	integroituu YTO englanti
Osaa ottaa ateriasuunnittelussa huomioon suomalaiset ravitsemussuoritukset eri-ikäisille	-ravitsemussuositukset -eri-ikäisten ravitsemus	Teorialuokka	Oppimistehtävät	Ammattiosaamisen näyttö	integroituu YTO terveystieto
Osaa laskea tuotteen tai palvelun kustannuksia	-tuotteen tai palvelun kustannusten laskeminen	Teorialuokka	Oppimistehtävät	Ammattiosaamisen näyttö	YTO

Tutkinnon osa: Ateria- ja kahvituspalvelut, Aamu-, väli- ja iltapalojen valmistaminen

(OSA 3) TOP PÄÄSÄÄNTÖ, TARVITTAESSA HENKILÖKOHTAISTAMISEN KAUTTA OPPILAITOS

TAVOITE	SISÄLTÖ/MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
<p>Noudattaa työaikoja sekä huolehtii ulkoisesta olemuksesta ja työasusta</p> <p>noudattaa vaitiolovelvollisuutta</p> <p>toimii hyvien käytöstapojen mukaisesti</p> <p>käyttää ammattisanastoa</p> <p>noudattaa työ ja asiakasturvallisuutta</p> <p>ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään</p>	<p>Työelämän ammattitaito vaatimukset: työelämän pelisäännöt</p> <p>-ergonomia</p> <p>-paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet</p>	<p>TOP</p> <p>oppimistehtävät, verkko-ohjaus, ohjaavan opettajan antama ohjaus</p>		<p>Arvioidaan amosnäytössä</p> <p>yto: työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto (TYKY-passi)</p>	
<p>Osa suunnitella omaa työtään palvelusopimuksen, tilausmääräyksen tai asiakkaan toiveen ja</p>	<p>-palvelusopimuksen /tilausmääräyksen tunteminen</p> <p>-asiakaspalvelutilanteet</p>	<p>TOP</p>		<p>Ammattiosaamisen näyttö</p>	

tarpeen mukaan	-asiakkaan tarpeiden ja toiveiden selvittäminen				
Osa laatia toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ja arvioida omaa työtään	-oman työn suunnittelu	TOP	Oppimistehtävät	Ammattiosaamisen näyttö	
Ottaa työskentelyssäsi huomioon omavalvontasuunnitelman	Omavalvonnan asiat mm. -lämpötilojen mittaaminen -aistinvaraisesta laadun arvioinnista -jätteiden lajittelu -tavaranvastaanotto ja varastointi -astiahuolto jäähdyttäminen lämpösäilytys	TOP		Arvioidaan amosnäytössä	
Osa valmistaa taloudellisesti ja erityisruokavaliot huomioiden aamu-, väli- ja iltapaloja laittaa esille ja jakaa aamu-, väli- ja iltapaloja tai kahvitarjoiluja	-asiakaslähtöinen palvelutilanteissa toimiminen -raaka-aine- ja erityisruokavaliotuntemus - aamu-, väli- ja iltapalojen totutus - ruoan esille laitto -jakelujärjestelmät	TOP		Arvioidaan amosnäytössä	

Osaa käyttää ja puhdistaa työympäristön koneita ja laitteita	Keittiötyövälineet - koneet- ja laitteet, astiat pesuaineet	Top	Opinnot arvioidaan s-merkinnällä	Arvioidaan amosnäytössä	
Osaa siivota omatyöympäristön ja keittiön	-oman työympäristön puhtaanapito -keittiön jälkityöt	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	-Orientoivat opinnot jälkityöt
Osaa huomioida kestävä kehityksen työskentelyssäsi	kestävä kehitys: -jätehuolto ja lajittelu -energiataloudellisuus -vedenkäyttö -puhdistusaineiden käyttö -pakkausmateriaalit -taloudellinen toiminta	Top		Arvioidaan amosnäytössä	

TUTKINNON OSA: Kotiruokapalvelut

Kotiruoanvalmistaminen

(Osa 3) top pääsääntö tarvittaessa henkilökohtaistaminen oppilaitoksessa

TAVOITE	SISÄLTÖ/MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Noudattaa työaikoja sekä huolehtii ulkoisesta olemuksesta ja työasusta noudattaa	Työelämän ammattitaito vaatimukset: työelämän pelisäännöt	TOP		Arvioidaan amosnäytössä	

vaitiolovelvollisuutta toimii hyvien käytöstapojen mukaisesti käyttää ammattisanastoa noudattaa työ ja asiakasturvallisuutta ylläpitää toiminta- ja työkykyään työssään	- yhteistyö työyhteisön kanssa -käytöstavat ja asenne -työaikojen noudattaminen - paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet -ergonomia	oppimistehtävät, verkko-ohjaus, ohjaavan opettajan antama ohjaus		yto: työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto (TYKY-passi)	
-osaa suunnitella työtään palvelusopimuksen tai tilausmääräyksen mukaan	-palvelusopimuksen /tilausmääräyksen tunteminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
-osaa laatia toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ja arvioida omaa työtään	-oman työn suunnittelu	TOP	Oppimistehtävät	Ammattiosaamisen näyttö	
osaa toteuttaa asiakaskodeissa sovitun toimintatavan mukaan ateriapalveluja ja toimia erilaisissa	ruoanvalmistus -yleisimmät erityisruokavaliot -ravitsemussuosituks -eri-ikäisten ravitseminen	TOP			

kotiruokapalvelutilanteissa osaa suunnitella ja valmistaa kotiruokaa ravitsemussuositusten ja eri-ikäisten asiakkaiden toiveiden ja tarpeiden mukaan					
Otaa työskentelyssään huomioon omavalvontasuunnitelman	Omaavonnan asiat mm. -lämpötilojen mittaaminen -aistinvaraisesta laadun arvioinnista -jätteiden lajittelu -tavaravastaanotto ja varastointi -astiahuolto jäähdyttäminen lämpösäilytys	TOP		Arvioidaan amosnäytössä	
Käyttää ja puhdistaa työympäristön koneita ja laitteita	Keittiötyövälineet - koneet- ja laitteet, astiat pesuaineet	TOP	Opinnot arvioidaan s-merkinnällä	Arvioidaan amosnäytössä	
Osaa siivota omantyöympäristön ja keittiön	-oman työympäristön puhtaanapito -keittiön jälkityöt	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	-Orientoivat opinnot jälkityöt
Osaa huomioida kestävä kehityksen	kestävä kehitys: -jätehuolto ja lajittelu -energiataloudellisuus	TOP			

työskentelyssään	-vedenkäyttö -puhdistusaineiden käyttö -pakkausmateriaalit -taloudellinen toiminta				
-------------------------	---	--	--	--	--

ARVIOINTIKRITEERIT: Ateria- ja kahvituspalvelut 20 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Ravitsemispalvelu-tehtäviin valmistautuminen	pukeutuu hygieniasääntöjen mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu hygieniasääntöjen mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu hygieniasääntöjen mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla
	ottaa ohjeistettuna esille tarvitsemansa raaka-aineet ja ruoanvalmistusvälineet	ottaa esille tarvitsemansa raaka-aineet ja ruoanvalmistusvälineet	valitsee ja ottaa esille tarvitsemansa raaka-aineet ja ruoanvalmistusvälineet omatoimisesti
	toimii annetun ohjeen ja valmiin työsuunnitelman mukaan ja noudattaa työturvallisuutta ja ergonomiaa	tekee taloudellisen toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan toiveen, tarpeen, työturvallisuuden ja ergonomian ja noudattaa palvelusopimusta tai tilausmääräystä tai työohjetta	tekee itsenäisesti taloudellisen toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan toiveen, tarpeen, työturvallisuuden ja ergonomian ja noudattaa palvelusopimusta tai tilausmääräystä tai työohjetta
Aamu-, väli- ja iltapalojen tai kahvitarjoilujen valmistaminen	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa ja edistää asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	työskentelee hygieenisesti valmiin työsuunnitelman mukaan ja ottaa huomioon tavallisimmat erityisruokavaliot	työskentelee hygieenisesti laatimansa työsuunnitelman mukaisesti ja ottaa huomioon tavallisimmat erityisruokavaliot	työskentelee hygieenisesti ja itsenäisesti työtehtäviä lomittaen laatimansa työsuunnitelman mukaisesti ja ottaa huomioon tavallisimmat erityisruokavaliot

	työskentelee kohtuullisessa ajassa	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa ja pääsääntöisesti kustannustehokkaasti	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa, kustannustehokkaasti sekä osaa ajoittaa ruoanvalmistuksen asiakkaan tarpeiden mukaisesti
	arvioi tarjottavien tuotteiden makua ja laatua	arvioi tarjottavien tuotteiden makua ja laatua sekä tekee tarvittaessa muutoksia	arvioi tarjottavien tuotteiden makua ja laatua sekä tekee tarvittaessa muutoksia
	toimii ohjeistettuna kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Aamu-, väli- ja iltapalojen tai kahvitarjoilujen esillelaitto ja jakelu	laittaa ohjeistettuna tarjottavat esille tai jakaa ruokaa	laittaa tarjottavat esille tai jakaa ruokaa organisaation jakelujärjestelmän mukaan	laittaa tarjottavat esille tai jakaa ruokaa organisaation jakelujärjestelmän mukaan
	tekee ohjeistettuna muutoksia tarjottavien esillelaitossa	arvioi tarjottavien esillelaittoa ja tekee tarvittaessa muutoksia	arvioi tarjottavien esillelaittoa ja tekee tarvittaessa muutoksia sekä toteuttaa mahdollisuuksien mukaan asiakkaan toiveita
Työvuoron päättäminen	puhdistaa ja laittaa paikalleen ohjeistettuna käyttämänsä ruoanvalmistusvälineet, koneet, laitteet ja astiat ja siivoaa työympäristön	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä ruoanvalmistusvälineet, koneet, laitteet ja astiat ja siivoaa työympäristön	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä ruoanvalmistusvälineet, koneet, laitteet ja astiat ja siivoaa työympäristön itsenäisesti
	käsittelee ohjeistettuna jätteet jätehuoltosuunnitelman mukaisesti	käsittelee jätteet jätehuoltosuunnitelman mukaisesti	käsittelee jätteet jätehuoltosuunnitelman mukaisesti
	tekee tarvittavia jälkitöitä	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt
	noudattaa ohjeistettuna omavalvontaa.	noudattaa omavalvontaa.	noudattaa itsenäisesti omavalvontaa.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2.Työmenetel-mien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Palvelusopimuksen tai tilausmääräyksen tunteminen	noudattaa työsuunnitelmaa	tuntee palvelusopimuksen tai tilausmääräyksen sisällön ja toimii sen mukaan	tuntee palvelusopimuksen tai tilausmääräyksen sisällön ja toimii itsenäisesti sen mukaan
Aamu-, väli- ja iltapalojen tai kahvitarjoilujen raaka-aineiden	tunnistaa tarjoiluihin käyttämänsä	tunnistaa tarjoiluihin käyttämänsä ja	tunnistaa tarjoiluihin käyttämänsä ja muut yleisimmät elintarvikkeet ja niiden

valinta, käsittely ja käyttö	elintarvikkeet	muut yleisimmät elintarvikkeet	ruoanvalmistuksellisia ominaisuuksia
	käsittelee elintarvikkeita ohjeistettuna ruoanvalmistuksen eri vaiheissa	käsittelee, varastoi ja säilyttää elintarvikkeita ruoanvalmistuksen eri vaiheissa ohjeen mukaan	käsittelee, varastoi ja säilyttää elintarvikkeita omatoimisesti oikein ruoanvalmistuksen eri vaiheissa
Ruoanvalmistuksen välineiden, laitteiden ja koneiden käyttö	käyttää ja puhdistaa ohjeistettuna työn edellyttämiä keittiön työvälineitä ja koneita noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiaa	käyttää ja puhdistaa työsuunnitelmansa edellyttämiä keittiön työvälineitä ja koneita ohjeen mukaan noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiaa	käyttää ja puhdistaa omatoimisesti työsuunnitelmansa edellyttämiä keittiön työvälineitä ja koneita noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiaa
Ruoanvalmistus-menetelmien käyttö	valmistaa aamu-, väli- ja iltapaloja tai kahvitarjoiluja niille soveltuvilla menetelmillä työympäristön koneilla, laitteilla ja välineillä.	valmistaa taloudellisesti ohjeen mukaan aamu-, väli- ja iltapaloja tai kahvitarjoiluja niille soveltuvilla menetelmillä työympäristön koneilla, laitteilla ja välineillä.	valmistaa omatoimisesti tai ohjetta soveltaen taloudellisesti aamu-, väli- ja iltapaloja tai kahvitarjoiluja niille soveltuvilla menetelmillä työympäristön koneilla, laitteilla ja välineillä.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan tunteminen	tuntee asiakkaan perustarpeet ja huomioi ne ohjeistettuna toiminnassaan	tuntee asiakkaan tarpeet ja toimii niiden mukaisesti	ottaa aktiivisesti selvää asiakkaan tarpeista ja toiveista ja toimii niiden mukaan itsenäisesti
Ravitsemussuositusten ja erityisruokava-lioiden tunteminen	tuntee ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot (laktoositon, maidoton ja keliakia) niin, että valmistaa ohjeistettuna asiakkaille aamu-, väli- ja iltapaloja tai kahvitarjoiluja	tuntee ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot niin, että valmistaa asiakkaille maistuvia aamu-, väli- ja iltapaloja tai kahvitarjoiluja	tuntee ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot niin, että valmistaa itsenäisesti asiakkaille maistuvia aamu-, väli- ja iltapaloja tai kahvitarjoiluja
Hygieni- ja jätehuolto-ohjeiden noudattaminen	noudattaa ohjeistettuna työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa ja soveltaa itsenäisesti työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.

Arvioinnin kohde		Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja			
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun	
	suhtautuu alaan ja työhön myönteisesti	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta	
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla	
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä ohjeistettuna	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä	
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa	
	toimii ohjeistetusti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	
	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovittun toimintatavan mukaisesti	

		poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ohjeistettuna pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvälvoituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää ohjeistettuna toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

ARVOINTIKRITEERIT: Kotiruokapalvelut 15 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kotiruoan valmistuksen suunnittelu	pukeutuu hygieniavaatimusten mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu hygieniavaatimusten mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu hygieniavaatimusten mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla
	toimii annetun ohjeen ja valmiin työsuunnitelman mukaan	suunnittelee toteuttamiskelpoisen ateriakokonaisuuden asiakkaan tilauksen tai valmiin ruokalistan pohjalta	suunnittelee toteuttamiskelpoisen ateriakokonaisuuden asiakkaan tilauksen tai valmiin ruokalistan pohjalta siten, että suunnitelma sisältää useita ehdotuksia
	ottaa esille tarvitsemiaan raaka-aineita ja ruoanvalmistusvälineitä	ottaa ohjeen mukaan esille tarvitsemansa raaka-aineet ja ruoanvalmistusvälineet	ottaa omatoimisesti esille tarvitsemansa raaka-aineet ja ruoanvalmistusvälineet
Kotiruoan valmistaminen	ajoittaa kodin eri työtehtäviä tarkoituksenmukaisesti	ajoittaa kodin eri työtehtävät keskenään tarkoituksenmukaisesti	ajoittaa kodin eri työtehtävät keskenään tarkoituksenmukaisesti ja työskentelee joustavasti myös muuttuvissa tilanteissa
	valmistaa ruokaa saamansa työsuunnitelman mukaisesti noudattaen työturvallisuutta	valmistaa ruokaa työsuunnitelman mukaisesti noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiaa	valmistaa ruokaa tekemänsä ruoanvalmistussuunnitelman mukaisesti noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiaa ja muuttaa suunnitelmaa tarvittaessa joustavasti
	valmistaa valmisruoista tai puolivalmisteista ruokaa ohjeen mukaan	valmistaa valmisruoista tai puolivalmisteista monipuolista ruokaa ohjeen mukaan	valmistaa valmisruoista tai puolivalmisteista monipuolista ruokaa omatoimisesti
	työskentelee kohtuullisessa ajassa	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa

	arvioi valmistamiensa ruokien makua	arvioi valmistamiensa ruokien makua ja tekee tarvittaessa muutoksia	arvioi omatoimisesti valmistamiensa ruokien makua ja tekee tarvittaessa muutoksia
Kotiruoan tarjolle laittaminen	laittaa ohjeistettuna ruoan tarjolle tai säilytykseen myöhempää käyttöä varten	laittaa ruoan tarjolle tai säilytykseen myöhempää käyttöä varten	laittaa asiakkaan toiveen mukaan ruoan tarjolle tai säilytykseen myöhempää käyttöä varten
Asiakkaan keittiön siivoaminen	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä ruoanvalmistusvälineet, koneet, laitteet ja astiat ja siivoaa työympäristön ohjeen mukaan	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä ruoanvalmistusvälineet, koneet, laitteet ja astiat ja siivoaa työympäristön	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä ruoanvalmistusvälineet, koneet, laitteet ja astiat ja siivoaa itsenäisesti työympäristön
	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaisesti	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaisesti	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaisesti ja välttää työskennellessään jätteiden syntymistä mahdollisuuksien mukaan
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista keräten asiakkailta palautetta sekä tunnistaa kehittämistarpeita	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista keräten asiakkailta palautetta sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja perustelee arvioitaan

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Palvelusopimuksen tai tilausmääräyksen tunteminen	noudattaa työssään palvelusopimusta tai tilausmääräystä	tuntee palvelusopimuksen tai tilausmääräyksen sisällön ja toimii sen mukaisesti	tuntee palvelusopimuksen tai tilausmääräyksen sisällön ja toimii itsenäisesti sen mukaan
Kotiruoan valmistusmenetelmien käyttö	valmistaa kotiruokia niille soveltuvilla menetelmillä työympäristön koneilla,	valmistaa ohjeen mukaan taloudellisesti kotiruokia niille soveltuvilla menetelmillä työympäristön koneilla,	valmistaa omatoimisesti tai ohjetta soveltaen taloudellisesti kotiruokia niille soveltuvilla menetelmillä työympäristön koneilla, laitteilla ja

	laitteilla ja koneilla	laitteilla ja koneilla	koneilla
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla menetelmävalinnoilla
Raaka-aineiden valinta, käsittely ja käyttö	tunnistaa, osaa valita ja käyttää valmistamassaan kotiruoassa käytettäviä elintarvikkeita ja käsittelee ohjeistettuna niitä ruoanvalmistuksen eri vaiheissa oikein	tunnistaa, osaa valita ja käyttää taloudellisesti yleisimpiä kotiruoissa käytettäviä elintarvikkeita ja käsittelee, varastoi ja säilyttää niitä ruoanvalmistuksen eri vaiheissa ohjeen mukaan	tunnistaa, osaa valita ja käyttää taloudellisesti kotiruoissa käytettäviä elintarvikkeita ja käsittelee, varastoi ja säilyttää niitä omatoimisesti oikein ruoanvalmistuksen eri vaiheissa
			korvaa itsenäisesti tarvittaessa puuttuvan elintarvikkeen ruoanvalmistuksessa
Ruoanvalmistusvälineiden, laitteiden ja koneiden käyttö	käyttää ja puhdistaa työn edellyttämiä keittiön työvälineitä ja koneita turvallisesti.	käyttää ja puhdistaa työsuunnitelmansa edellyttämiä keittiön työvälineitä ja koneita turvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää ja puhdistaa omatoimisesti työsuunnitelmansa edellyttämiä keittiön työvälineitä ja koneita, monipuolisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan tunteminen	tuntee asiakkaan tarpeet niin, että saavuttaa työnsä tavoitteen	tuntee asiakkaan tarpeet, toimii niiden mukaisesti ja saavuttaa sovitun laatutavoitteen	ottaa aktiivisesti selvää asiakkaan tarpeista ja toiveista, toimii niiden mukaan omatoimisesti ja saavuttaa sovitun laatutavoitteen ja asiakastyytyväisyyden
Kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta	laskee opastettuna tuotteen tai palvelun kustannuksia	laskee ohjeen mukaan tuotteen tai palvelun kustannuksia ja tietää pääosin kustannusten muodostumisen periaatteita	laskee työssään tuotteen tai palvelun kustannuksia ja tietää kustannusten muodostumisen periaatteita
Erityisruokavalioiden tuntemus	suunnittelee työryhmän jäsenenä asiakkaan toiveen mukaisen	suunnittelee työryhmän jäsenenä asiakkaan toiveen mukaisen ja tilanteeseen sopivan	suunnittelee itsenäisesti asiakkaan toiveen mukaisen ja tilanteeseen sopivan

	ateriakokonaisuuden	ateriakokonaisuuden	ateriakokonaisuuden
	valmistaa ohjeistettuna erityisruokavalioiden (yleisimpien ruoka-aineallergioiden mukaisten ruokavalioiden) edellyttämiä vaihtoehtoja kotiruoista	valmistaa erityisruokavalioiden edellyttämiä vaihtoehtoja kotiruoista	valmistaa erityisruokavalioiden edellyttämiä vaihtoehtoja kotiruoista itsenäisesti
			muuntaa perusohjeen erityisruokavalioon sopivaksi
Ikäryhmien ravitsemuksen tunteminen	valmistaa eri-ikäisille asiakkaille heidän toiveidensa ja ravitsemussuositusten mukaisen aterian	suunnittelee työryhmän jäsenenä ja valmistaa itsenäisesti eri-ikäisille asiakkaille heidän toiveidensa ja ravitsemussuositusten mukaisen ateriakokonaisuuden	suunnittelee ja valmistaa itsenäisesti eri-ikäisille asiakkaille heidän toiveidensa ja ravitsemussuositusten mukaisen ateriakokonaisuuden
Hygienia- ja jätehuolto-ohjeiden noudattaminen	noudattaa työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuolto-ohjeita.	noudattaa työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuolto-ohjeita.	noudattaa ja soveltaa itsenäisesti työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuolto-ohjeita.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu alaan ja työhön	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään,

	myönteisesti		hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti,	toimii hyvien

	mukaisesti	ystävällisesti ja ammatillisesti	käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvälvoituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.2. Puhdistuspalvelut

PUHDISTUSPALVELUT Kodinhuoltaja/toimitilahuoltaja

(Ylläpitosiivous, Kodin perussiivous- ja tekstiilienhuoltopalvelut, Toimitilapalvelut, Perussiivous) toteutetaan jaksossa 2.

KODIN PERUSSIIVOUS JA TEKSTIILIHUOLTOTEHTÄVÄT (osa 1)

TEKSTIILIENHUOLTO

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella ja toteuttaa kodin tekstiilienhuollon	<ul style="list-style-type: none"> - työsuunnitelma - kodin tekstiilit ja vaatteet (materiaalituntemus, hoito-ohjeet, esikäsitteily, pesu, kuivatus ja jälkikäsitteily) - 	oppilaitos, TOP		ammattiosaamisen näyttö	integroituu YTO englanti
Osaa käyttää tekstiilienhuollon töissään tarkoituksenmukaisia puhdistusaineita, -välineitä, -menetelmiä ja koneita	<ul style="list-style-type: none"> - tekstiilienhuollon hoito- ja puhdistusaineet - tekstiilienhuollossa käytettävät välineet ja koneet sekä menetelmät 	oppilaitos, TOP			integroituu YTO englanti
Osaa arvioida omaa toimintaansa	<ul style="list-style-type: none"> - oman työn arviointi 	oppilaitos + TOP(ohjaava arviointi oppilaitoksessa ja osaamisen arviointi top:ssa)			

**Perussiivous,(OSA 1) ja KODIN PERUSSIIVOUS JA TEKSTIILIHUOLTOTEHTÄVÄT (osa 2)
PERUSSIIVOUKSEN PERUSTEET**

TAVOITE	MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella ja tehdä kodin perussiivouksen	<ul style="list-style-type: none"> - työsuunnitelma, - työjärjestys - työturvallisuus - ergonomia - katto-, pysty-, kaluste-, tekstiili-, ja lattiapintojen puhdistaminen, hoito ja suojaus 	oppilaitos, TOP			integroituu YTO työkyvyn ylläpitäminen
Osaa käyttää perussiivouksen töissään tarkoituksenmukaisia puhdistusaineita, -välineitä, -menetelmiä ja koneita	<ul style="list-style-type: none"> - peruspuhdistusmenetelmät, -aineet ja -välineet - suojausmenetelmät, -aineet ja -välineet 	oppilaitos, TOP			
Osaa puhdistaa ja huoltaa käyttämänsä välineet, laitteet ja koneet	<ul style="list-style-type: none"> - perussiivouksessa käytettävien välineiden, laitteiden ja koneiden puhdistus ja huolto 	oppilaitos TOP			
Osaa toimia kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti	<ul style="list-style-type: none"> - tuotteiden ja palvelujen kustannusten laskeminen - tietää kustannusten 	oppilaitos		1 ops -yto matematiikka numero	yto matematiikka1 ops -ratkaisee ammattiin liittyviä ongelmia matemaattisten

muodostumisen periaatteet			menetelmien avulla -varmistaa laskelmien oikeellisuuden -käyttää laskinta ja muita apuvälineitä
Palvelusaaminen	- palvelusopimus	TOP	Asiakaspalvelu - palvelutilanteet, asiallinen toiminta, toimintaympäristön ä asiakkaan koti, asiakastyytyväisyys , yhteistyö, vuorovaikutus - palvelusopimus - laadunhallinnan välineiden käyttö - kustannustietoisuus - taloudellisuus
Osa arvioida omaa toimintaansa	- oman työn arviointi	oppilaitos, TOP (teoria oppilaitoksessa käytännön toteutus kokonaan top:ssa)	

Ylläpitosiivous (osa 1): YLLÄPITOSIIVOUKSEN PERUSTEET

TAVOITE	SISÄLTÖ/MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa noudattaa työ - ja asiakasturvallisuutta	<ul style="list-style-type: none"> - työasu - suojaimet 	oppilaitos, TOP		ammattiosaamisen näyttö	
Osaa suunnitella oman työnsä asiakaskohteen toiminnan, palvelusopimuksen ja asiakkaan toiveen ja tarpeen mukaan	<ul style="list-style-type: none"> - palvelusopimus 	oppilaitos, TOP			
Osaa noudattaa työssään hygienia- ja jätehuolto-ohjeita	<ul style="list-style-type: none"> - työvaatetus - suojaimet - eri kohteiden hygieniavaatimukset - henkilökohtainen hygienia - työskentelyhygienia - turvallinen, ergonominen työskentely - jätehuolto 	oppilaitos, TOP			
Osaa toimia kestävän toimintatavan mukaan		oppilaitos, TOP			Orientoivissa opinnoissa teoria, tässä käytännön työskentelyssä

Osaa puhdistaa ja hoitaa eri pintamateriaaleja	<ul style="list-style-type: none"> - pintamateriaalit 	oppilaitos top			
Osaa valita ja käyttää ylläpitosiivoukseen tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä, -välineitä ja -aineita. Tuntee siivouskoneet ja -laitteet.	<ul style="list-style-type: none"> - lika - puhdistustapahtuman osatekijät - puhdistus- ja hoitomenetelmät - välineet (käsikäyttöiset) - koneet (imuri, yhdistelmäkone, lattianhoitokone) - aineet (pH, vesi) - siivousvaunun varustaminen - jälkityöt ja huolto (koneet, laitteet, välineet) - ergonomia (työasennot, nostaminen, kantaminen) 	oppilaitos TOP			

YLLÄPITOSIIVOUS (OSA 2) Ylläpitosiivous eri kohteissa

(OSA 2) YLLÄPITOSIIVOUS ERI KOHTEISSA

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa tehdä ylläpitosiivousta asiakaskohteissa	<ul style="list-style-type: none"> - asiakaspalveluprosessi - erilaisten tilojen ylläpitosiivous - aineiden, veden taloudellinen, ekologinen ja turvallinen käyttö (esim. liuosten teko) 	TOP		ammattiosaamisen näyttö	
Palveluosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> - työelämätaidot - asiakaspalvelu 	TOP			Ammattietiikka: <ul style="list-style-type: none"> - työelämätaidot - asiakaspalvelu
Osaa arvioida omaa toimintaansa	<ul style="list-style-type: none"> - oman työn arviointi 	oppilaitos, TOP			

Kodin perussiivous ja tekstiilihuoltotehtävät

(osa 3) KODINHUOLLON ASIAKASPALVELUTEHTÄVÄT

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa toteuttaa palvelua sovitun toimintatavan	<ul style="list-style-type: none"> - asiakaspalveluprosessi - kodin perussiivoustehtävät 	TOP		ammattiosaamisen näyttö	

mukaan erilaisissa kodinhuollon tehtävissä	- kodin tekstiili-, vaate ja vuodehuoltotehtävät			
Palveluosaaminen	- työelämätaidot - asiakaspalvelu	TOP		Ammattietiikka: - työelämätaidot - asiakaspalvelu
yrittäjyys ja yritystoiminta	- ammattialan yhteistyökumppaneiden ja yritystoiminnan rakenteiden selvittäminen - tiedon hakeminen yrittäjänä toimimisen edellytyksistä ja merkityksestä omaan elämään - liiketoiminnan periaatteiden selvittäminen	top/oppilaitos oppimistehtävät verkko-ohjaus	numeroarviointi	Yto Yrittäjyys ja yritystoiminta 1 osp
Osaa arvioida omaa toimintaansa	- oman työn arviointi	TOP		
Ammattietiikka	- työelämätaidot	top		ammattiosaamisen näyttö

(OSA 2) PERUSIIVOUS ERI KOHTEISSA

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa laatia toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman työyhteisön kanssa yhteistyössä	<ul style="list-style-type: none"> - palvelusopimus - työhjeet - pukeutuminen - suojaimet 	TOP		ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät, -koneet, -välineet ja -aineet	<ul style="list-style-type: none"> - varustaa siivousvaunun siivousaineet, -välineet ja koneet työtään varten - siivousmenetelmien valinta 	top			
Osaa tehdä Perussiivoustehtäviä asiakaskohteissa	<ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuus - ergonomia - katto-, pysty-, kaluste-, tekstiili-, ja lattiapintojen puhdistaminen, hoito ja suojaus 	TOP			
Palveluosaaminen	<ul style="list-style-type: none"> - työelämätaidot - asiakaspalvelu 	TOP			Ammattietiikka: <ul style="list-style-type: none"> - työelämätaidot - asiakaspalvelu
Osaa arvioida omaa toimintaansa	<ul style="list-style-type: none"> - oman työn arviointi 	TOP			
Ammattietiikka	<ul style="list-style-type: none"> - työelämätaidot 	top		ammattiosaamisen näyttö	

Toimitilapalvelut (1 osa)

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa tehdä ylläpitosiivousta ja erilaisten pintojen hoitotehtäviä asiakaskohteissa	<ul style="list-style-type: none"> - asiakaspalveluprosessi - erilaisten tilojen ylläpitosiivous - aineiden, veden taloudellinen, ekologinen ja turvallinen käyttö (esim. liuosten teko) - siivouskoneiden (pölynimuri, lattianhoitokoneet ja yhdistelmäkone) turvallinen ja ergonominen käyttö - siivoustekstiilien huolto - jätehuolto 	TOP			
osaa tehdä muita tarvittavia palvelutehtäviä, huolehtia tilojen viihtyisyydestä ja tarkkailla tilojen kuntoa	<ul style="list-style-type: none"> - työelämätaidot - asiakaspalvelu - toimitilojen järjestelytehtävät - turvallisuusohjeet 	TOP			
yrittäjyys ja yritystoiminta	<ul style="list-style-type: none"> - ammattialan yhteistyökumppaneiden ja yritystoiminnan 	top/oppilaitos oppimistehtävät		numeroarviointi	Yto Yrittäjyys ja yritystoiminta 1 osp

	<ul style="list-style-type: none"> - rakenteiden selvittäminen - tiedon hakeminen yrittäjänä toimimisen edellytyksistä ja merkityksestä omaan elämään - liiketoiminnan periaatteiden selvittäminen 	verkko-ohjaus			
Osa arvioida omaa toimintaansa	<ul style="list-style-type: none"> - oman työn arviointi - -työn lopputuloksen arviointi - palautteen vastaanottaminen 	TOP			
Ammattietiikka	<ul style="list-style-type: none"> - työelämätaidot 	top		ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Ylläpitosiivous 25 ops, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Ylläpitosiivoukseen valmistautuminen	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia
	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan toiveen, tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta ja työturvallisuutta	tekee itsenäisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan toiveen, tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta ja työturvallisuutta
	valitsee ylläpitosiivouksen menetelmät, puhdistusaineet ja -välineet sekä koneet	valitsee ylläpitosiivoukseen tarkoituksenmukaiset menetelmät, puhdistusaineet ja -välineet sekä koneet	valitsee itsenäisesti ylläpitosiivoukseen tarkoituksenmukaiset menetelmät, puhdistusaineet ja -välineet sekä koneet välittäen ammattimaisen kuvan työstään
Ylläpitosiivouksen toteuttaminen	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistäen asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	työskentelee työryhmän jäsenenä tai parin kanssa ja suhtautuu työtehtäviinsä ja työyhteisöön positiivisesti	työskentelee työryhmän jäsenenä tai parin kanssa ja suhtautuu työtehtäviinsä positiivisesti edistäen omalla toiminnallaan yhteistyötä	työskentelee joustavasti työryhmän jäsenenä tai parin kanssa ja suhtautuu työtehtäviinsä positiivisesti edistäen omalla toiminnallaan yhteistyötä
	tekee ylläpitosiivouksen valmiin työsuunnitelman mukaisesti	tekee ylläpitosiivouksen noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan	tekee ylläpitosiivouksen itsenäisesti ja tavoitteen mukaisessa työjärjestyksessä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	työskentelee kohtuullisessa ajassa ja arvioi	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa sekä ajoittaa työtehtävät keskenään

	ohjeistettuna työnsä tuloksen	ajassa ja arvioi työnsä tuloksen	asiakslähtöisesti, joustavasti ja tehokkaasti ja arvioi työnsä tuloksen
	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet sekä ilmoittaa vioista	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet ja huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä sekä ilmoittaa vioista	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet itsenäisesti ja huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä vastuullisesti sekä ilmoittaa vioista
	toimii ohjeistettuna sovittujen laatuavoitteiden sekä kestävä toimintatavan mukaisesti	toimii sovittujen laatuavoitteiden sekä kestävä toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti sovittujen laatuavoitteiden sekä kestävä toimintatavan mukaisesti
	arvioi yhteistyössä kestävä toimintatavan merkitystä asiakkaalle ja yritykselle tai organisaatiolle	arvioi yhteistyössä kestävä toimintatavan merkitystä asiakkaalle ja yritykselle tai organisaatiolle	arvioi kestävä toimintatavan merkitystä asiakkaalle ja yritykselle tai organisaatiolle
Ylläpitosiivouksen päättäminen	käsittelee ohjeistettuna jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan
	tekee tarvittavia lopputöitä.	tekee vastuullisesti tarvittavat lopputyöt.	tekee vastuullisesti tarvittavat lopputyöt ja huolehtii omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta.

Arvioinnin kohde		Arviointikriteerit	
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Siivouspalvelun sopimusten, työohjeiden ja laadunhallinnan välineiden käyttö	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti huomioiden asiakkaan tarpeet	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti soveltaen niitä asiakkaan muuttuviin tarpeisiin

	suhtautuu asiallisesti annettuun palautteeseen	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää ja käyttää saamaansa palautetta työnsä ja palvelun kehittämiseen ja saavuttaa sovitun laadun
Siivousmenetelmien, -välineiden ja -koneiden sekä puhdistusaineiden käyttö	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun ja pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen	tekee ylläpitosiivousta itsenäisesti työhön parhaiten soveltuvilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun ja pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen
	käyttää ohjeistettuna vettä tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivousmenetelmissä vettä pääsääntöisesti tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivousmenetelmissä vettä tarkoituksenmukaisesti
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmä-, aine-, väline- ja konevalinnoilla
	käyttää ylläpitosiivouksessa puhdistusaineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää ylläpitosiivouksessa puhdistusaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	käyttää ylläpitosiivouksessa puhdistusaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestävän toimintatavan
	käyttää siivousvälineitä ja -koneita turvallisesti.	käyttää siivousvälineitä ja -koneita turvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää siivousvälineitä ja -koneita toimintaperiaatteen mukaan, turvallisesti ja ergonomisesti.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan toiminnan ja siivouksen tavoitteen tunteminen	tietää asiakaskohteen toiminnan tavoitteet niin, että ohjeistettuna saavuttaa	tietää asiakaskohteen toiminnan ja siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa	tietää asiakaskohteen toiminnan ja siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa sovitun laadun ja saavuttaa

	siivouspalvelun tavoitteen	sovittua laatua	asiakkaan tyytyväisyyden
	selvittää asiakaskohteen toiminta-ajatuksen, liikeidean ja keskeisiä palveluja	toimii työyhteisössä joustavasti ottaen huomioon asiakaskohteen toiminta-ajatuksen, liikeidean ja keskeiset palvelut	toimii joustavasti ja yhteistyössä asiakkaan ja työyhteisön kanssa ottaen huomioon asiakaskohteen toiminta-ajatuksen, liikeidean ja keskeiset palvelut
Lian laadun ja pintamateriaalin tunnistaminen	valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä	tunnistaa lian laadun ja selvittää asiakaskohteen pintamateriaalit niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä	tunnistaa lian laadun ja selvittää asiakaskohteen pintamateriaalin niin, että valitsee ja käyttää itsenäisesti tarkoituksenmukaisia ja taloudellisia siivousmenetelmiä
Puhdistuksen osatekijöiden tunteminen	valitsee tarkoituksenmukaiset puhdistusmenetelmät	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset puhdistusmenetelmät	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaiset puhdistusmenetelmät
	valitsee ohjeen mukaan tarkoituksenmukaisen puhdistusaineen	tietää pH:n merkityksen siten, että valitsee tarkoituksenmukaisen puhdistusaineen lian poistamiseen pintamateriaalista	tietää pH:n merkityksen siten, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaisen puhdistusaineen lian poistamiseen pintamateriaalista
Hygieni- ja jätehuolto-ohjeiden noudattaminen	noudattaa ohjeistettuna työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa ja soveltaa itsenäisesti työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		

Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu alaan ja työhön myönteisesti	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä ohjeistettuna	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä sekä asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii ohjeistettuna erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja
	tekee vastuullaan olevat työt, mutta tarvitsee ajoittain ohjeistusta	tekee vastuullaan olevat työt huolellisesti	toimii vastuullisesti työssään ja tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta

	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ohjeistettuna ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee toimintaohjeet hätäensiaputilanteissa	tuntee toimintaohjeet hätäensiaputilanteissa	tuntee toimintaohjeet hätäensiaputilanteissa
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää ohjeistettuna toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

ARVIOINTIKRITEERIT Kodin perussiivous ja tekstiilien huoltopalvelut 15 ops, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja:		
Asiakkaan kanssa toimiminen	toimii asiallisesti tavanomaisissa palvelutilanteissa asiakkaan kodissa	toimii hienotunteisesti, asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa asiakkaan kodissa sekä tukee tarvittaessa asiakkaan omatoimisuutta	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa asiakkaan kodissa edistäen asiakassuhteita sekä tukee tarvittaessa asiakkaan omatoimisuutta omalla toiminnallaan
	kunnioittaa asiakkaan toiveita ja ottaa ohjeistettuna huomioon asiakkaan toiminnan työssään	kunnioittaa asiakkaan toiveita ja ottaa huomioon asiakkaan toiminnan työssään	kunnioittaa asiakkaan toiveita ja ottaa itsenäisesti huomioon asiakkaan toiminnan työssään sekä ohjaa ja opastaa asiakasta
Kodin perussiivous-, tekstiili- ja vaatehuoltotehtä-vien suunnittelu	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia
	tekee toteuttamiskelpoisen kodin perussiivouksen ja tekstiilien huollon työsuunnitelman	tekee toteuttamiskelpoisen kodin perussiivouksen ja tekstiilien huollon työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan toiveen, tarpeen, ergonomian ja työturvallisuuden ja noudattaa palvelukuvausta tai työohjetta	tekee itsenäisesti toteuttamiskelpoisen kodin perussiivouksen ja tekstiilien huollon työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan toiveen, tarpeen, ergonomian ja työturvallisuuden ja noudattaa palvelukuvausta tai työohjetta
	varaa puhdistusaineet, tarvittavat välineet ja koneet työtään varten	varaa puhdistusaineet, tarvittavat välineet ja koneet työtään varten	varaa itsenäisesti puhdistusaineet, tarvittavat välineet ja koneet työtään varten ja huomioi taloudellisuuden
Kodin perussiivoustehtävien toteuttaminen	tekee kodin perussiivoustehtäviä valmiin työsuunnitelman mukaan työturvallisuutta	tekee kodin perussiivoustehtäviä eri tiloissa noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä, työturvallisuutta ja	tekee kodin perussiivoustehtäviä itsenäisesti, tavoitteen mukaisessa työjärjestyksessä työturvallisuutta ja

	ja ergonomiiaa noudattaen	ergonomiiaa	ergonomiiaa noudattaen ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	puhdistaa katto-, pysty-, kaluste-, tekstiili- ja lattiapintoja sekä hoitaa ja suojaa niitä ohjeistettuna	puhdistaa katto-, pysty-, kaluste-, tekstiili- ja lattiapintoja sekä hoitaa ja suojaa niitä tarvittaessa	puhdistaa itsenäisesti katto-, pysty-, kaluste-, tekstiili- ja lattiapintoja sekä hoitaa ja suojaa niitä tarvittaessa
	tekee vuodehuollon tarpeen mukaan	tekee vuodehuollon tarpeen mukaan	tekee vuodehuollon tarpeen mukaan itsenäisesti ja huolellisesti
	työskentelee saavuttaen sopimuksen mukaisen lopputuloksen	työskentelee kohtuullisessa ajassa saavuttaen sopimuksen mukaisen lopputuloksen	tekee työnsä itsenäisesti kohtuullisessa ajassa ja saavuttaa kustannustietoisesti sopimuksen mukaisen lopputuloksen
Kodin tekstiili- ja vaatehuoltotehtävien toteuttaminen	esikäsittelee, pesee, kuivattaa ja jälkikäsittelee vaatteita ja kodin tekstiilejä hoito-ohjeen mukaan noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiiaa	esikäsittelee, pesee, kuivattaa ja jälkikäsittelee vaatteita ja kodin tekstiilejä hoito-ohjeen mukaan tarkoituksenmukaisesti noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiiaa	esikäsittelee, pesee, kuivattaa ja jälkikäsittelee itsenäisesti vaatteita ja kodin tekstiilejä tarkoituksenmukaisesti hoito-ohjeen mukaan noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiiaa ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	tekee ohjeistettuna pieniä korjauksia	tekee pieniä korjauksia pyydettyä	tekee pieniä korjauksia tarvittaessa ja osaa arvioida korjaustarpeen
	työskentelee saavuttaen sopimuksen mukaisen lopputuloksen	työskentelee kohtuullisessa ajassa saavuttaen sopimuksen mukaisen lopputuloksen	tekee työnsä itsenäisesti kohtuullisessa ajassa ja saavuttaa kustannustietoisesti halutun mukaisen lopputuloksen
Kodin perussiivous-, tekstiili- ja vaatehuolto- tehtävien päättäminen	huoltaa käyttämänsä välineet ja koneet	huoltaa käyttämänsä välineet ja koneet huolellisesti ja palauttaa ne paikoilleen	huoltaa käyttämänsä välineet ja koneet huolellisesti ja itsenäisesti ja palauttaa ne paikoilleen
	tarkistaa työnsä lopputuloksen	tarkistaa työnsä lopputuloksen ja huolehtii omalta osaltaan kodin järjestyksestä	tarkistaa työnsä lopputuloksen ja huolehtii omalta osaltaan kodin järjestyksestä ja palvelukokonaisuuden onnistumisesta
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista	arvioi omaa toimintaansa, työn tehokkuutta ja työn onnistumista palautteen perusteella	arvioi omaa toimintaansa, työn tehokkuutta ja työn onnistumista palautteen perusteella sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja

		sekä tunnistaa kehittämistarpeita	perustelee arviotaan
	selvittää ohjeistettuna työyhteisönsä palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia.	selvittää yhteistyössä työyhteisönsä palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia.	selvittää omatoimisesti työyhteisössään palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia sekä alan liiketoimintaa.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetel-mien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Palvelusopimuk-sen tunteminen ja työohjeiden ja laadunhallinnan välineiden käyttö	noudattaa työsuunnitelmaa	tuntee palvelusopimuksen sisällön ja toimii tehokkaasti sen mukaisesti	tuntee palvelusopimuksen sisällön ja toimii tehokkaasti sen mukaan itsenäisesti
	hyödyntää työssään ohjeistettuna yrityksen tai organisaation toimintatavan mukaisesti tietotekniikkaa	hyödyntää työssään yrityksen tai organisaation toimintatavan mukaisesti tietotekniikkaa	hyödyntää työssään monipuolisesti ja aktiivisesti sekä yrityksen tai organisaation toimintatavan mukaisesti tietotekniikkaa
Kodin siivousvälineiden ja koneiden käyttö	valitsee ja käyttää työsuunnitelman edellyttämiä puhdistusvälineitä ja -koneita työturvallisesti	valitsee ja käyttää työsuunnitelman edellyttämiä puhdistusvälineitä ja -koneita työturvallisesti ja ergonomisesti	valitsee ja käyttää työsuunnitelman edellyttämiä puhdistusvälineitä ja -koneita monipuolisesti työturvallisesti ja ergonomisesti
Kodin tekstiilienhuollon välineiden ja koneiden käyttö	käyttää asiakaskodissa olevia tekstiilihuollon välineitä ja koneita työturvallisesti	käyttää asiakaskodissa olevia tekstiilihuollon välineitä ja koneita työturvallisesti ja ergonomisesti	käyttää asiakaskodissa olevia tekstiilihuollon välineitä ja koneita monipuolisesti, työturvallisesti ja ergonomisesti
Kodin siivousmenetel-mien käyttö	tekee kodin perussiivousta työturvallisesti tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä	tekee kodin perussiivousta työturvallisesti ja ergonomisesti tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian ja pintamateriaalin	tekee kodin perussiivousta työturvallisesti ja ergonomisesti työhön parhaiten sopivilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian ja pintamateriaalin
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmien valinnoilla
	tekee tarvittaessa pintojen suojausta	tekee tarvittaessa pintojen suojausta	tekee tarvittaessa pintojen suojausta

	tarkoituksenmukaisilla suojausmenetelmillä	tarkoituksenmukaisilla suojausmenetelmillä ottaen huomioon pintamateriaalin ohjeen ja työnsä tavoitteen	itsenäisesti työhön parhaiten soveltuvilla suojausmenetelmillä ottaen huomioon pintamateriaalin ohjeen
Kodin tekstiilienhuolto-menetelmien käyttö	huoltaa ohjeistettuna kodin tekstiilejä ja vaatteita tarkoituksenmukaisilla menetelmillä ottaen huomioon tekstiilien hoito-ohjemerkinnot	huoltaa kodin tekstiilejä ja vaatteita tarkoituksenmukaisilla menetelmillä ottaen huomioon tekstiilien hoito-ohjemerkinnot	huoltaa kodin tekstiilejä ja vaatteita itsenäisesti tarkoituksenmukaisilla menetelmillä ottaen huomioon tekstiilien hoito-ohjemerkinnot
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla tekstiilienhuoltomenetelmien valinnoilla
Kodin puhdistusaineyden käyttö	käyttää kodin perussiivouksessa ja tekstiilien huollossa käytettäviä aineita tarkoituksenmukaisesti.	käyttää kodin perussiivouksessa ja tekstiilien huollossa käytettäviä aineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden.	käyttää kodin perussiivouksessa ja tekstiilien huollossa käytettäviä aineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestävä toimintatavan.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan ja asiakaskodin tunteminen	tuntee kodin ja asiakkaan toiveen niin, että saavuttaa työnsä tavoitteen	tuntee kodin puhtaustavoitteen ja asiakkaan toiveen niin, että saavuttaa työnsä tavoitteen	tuntee kodin puhtaustavoitteen ja asiakkaan toiveen niin, että saavuttaa sovitun lopputuloksen ja asiakastyytyväisyyden
Lian laadun tunnistaminen	tunnistaa lian laadun ja valitsee perussiivousmenetelmän	tunnistaa lian laadun niin, että valitsee tarkoituksenmukaisen perussiivousmenetelmän	tunnistaa lian laadun niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset perussiivousmenetelmät
	tunnistaa lian laadun ja valitsee	tunnistaa lian laadun niin, että valitsee	tunnistaa lian laadun niin, että valitsee

	tekstiilienhuoltomenetelmän	tarkoituksenmukaisen tekstiilienhuoltomenetelmän	tarkoituksenmukaisen tekstiilienhuoltomenetelmän
Kodin pintamateriaalin tunteminen	tunnistaa kodin pintamateriaalit	tunnistaa kodin pintamateriaalit ja tietää niiden perussiivousmenetelmät	tunnistaa itsenäisesti kodin pintamateriaalit ja tietää niiden perussiivouksen sekä on selvillä valmistajan antamista perussiivous-ohjeista
Tekstiilien hoito-ohjemarkintöjen tunteminen	tulkitssee hoito-ohjemarkintöjä ja valitsee ohjeistettuna tekstiileille sopivan hoitotavan	tulkitssee hoito-ohjemarkinnat ja valitsee niiden perusteella tekstiileille sopivan hoitotavan	tulkitssee hoito-ohjemarkinnat ja valitsee itsenäisesti niiden perusteella tekstiileille sopivan hoitotavan
Puhdistustapahtuman osatekijöiden tunteminen	valitsee tarkoituksenmukaiset kodin perussiivousmenetelmät	tietää puhdistustapahtuman osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset kodin perussiivousmenetelmät	tietää puhdistustapahtuman osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaiset kodin perussiivousmenetelmät
	perehtyy puhdistusaineiden käyttöohjeisiin	on perehtynyt puhdistusaineiden käyttöohjeisiin	on perehtynyt puhdistusaineiden käyttöohjeisiin
	tietää käyttämiensä puhdistusaineiden pH:n ja käyttää niitä kodin perussiivouksessa ja tekstiilienhuollossa	tietää kodin perussiivouksessa ja tekstiilienhuollossa käytettävien puhdistusaineiden pH:n ja keskeisimmät tehoaineet niin, että valitsee työhönsä tarkoituksenmukaisimmat aineen	tietää kodin perussiivouksessa ja tekstiilienhuollossa käytettävien puhdistusaineiden pH:n ja keskeisimmät tehoaineet niin, että valitsee itsenäisesti työhönsä tarkoituksenmukaisen aineen ottaen huomioon taloudellisuuden
Alan yritystoiminnan ja yrittäjänä toimimisen mahdollisuuksien arviointi		hakee tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä	hakee tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä
	selvittää ammattialansa tyypillisiä yhteistyökumppaneita.	selvittää oman ammattialansa yleisen yritystoiminnan rakenteen sekä ammattialansa tyypillisiä yhteistyökumppaneita	selvittää oman ammattialansa yleisen yritystoiminnan rakenteen ja tulevaisuuden näkymiä sekä ammattialansa tyypillisiä yhteistyökumppaneita

		hakee yhteistyössä tietoa palveluiden kehittämistä ja tuotteistamista varten asiakkaiden tarpeiden, kilpailun ja oman osaamisen perusteella.	hakee itsenäisesti tietoa palveluiden kehittämistä ja tuotteistamista varten asiakkaiden tarpeiden, kilpailun, toimintaympäristön muutoksen ja oman osaamisen perusteella.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu alaan ja työhön myönteisesti	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän

	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

ARVIOINTIKRITEERIT Perussiivous 30 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Perussiivouksen suunnittelu	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia
	huolehtii työturvallisuudesta ohjeiden mukaan	huolehtii työturvallisuudesta ohjeiden mukaan	huolehtii työturvallisuudesta ohjeiden mukaan
	tekee yhteistyössä työparin tai työryhmän kanssa toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman	tekee yhteistyössä työparin tai työryhmän kanssa toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta sekä työturvallisuutta	tekee yhteistyössä työparin tai työryhmän kanssa toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta sekä työturvallisuutta
	valitsee siivousmenetelmät katto-, kaluste-, pysty-, ikkuna- ja lattiapinnoille	valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät katto-, kaluste-, pysty-, ikkuna- ja lattiapinnoille	valitsee itsenäisesti siivousmenetelmät katto-, kaluste-, pysty-, ikkuna- ja lattiapinnoille
	valitsee suojausmenetelmät eri pintamateriaaleille	valitsee tarvittavat suojausmenetelmät eri pintamateriaaleille	valitsee itsenäisesti tarvittavat suojausmenetelmät eri pintamateriaaleille
	varustaa siivousvaunuun siivousaineet, -välineet ja koneet työtään varten	valitsee ja varustaa siivousvaunuun siivousaineet, -välineet ja koneet työtään varten	valitsee ja varustaa itsenäisesti siivousvaunuun siivousaineet, -välineet ja koneet työtään varten asianmukaisesti
	tiedottaa perussiivouksesta	tiedottaa perussiivouksesta tarpeen ja asiakaskohteen mukaisesti	neuvottelee ja tiedottaa perussiivouksesta tarpeen ja asiakaskohteen mukaisesti
Perussiivouksen toteuttaminen	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti, yhteistyökykyisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti, yhteistyökykyisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistäen

			asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	tekee kohteen perussiivouksen valmiin työsuunnitelman mukaan työparin kanssa tai työryhmän jäsenenä	tekee kohteen perussiivouksen noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan	tekee kohteen perussiivouksen tarkoituksenmukaisessa työjärjestyksessä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	työskentelee saavuttaen halutun lopputuloksen	työskentelee kohtuullisessa ajassa saavuttaen halutun lopputuloksen	tekee työnsä itsenäisesti kohtuullisessa ajassa, tuloksellisesti ja kustannustietoisesti ja saavuttaa halutun lopputuloksen
	tarkistaa työnsä lopputuloksen	tarkistaa ja arvioi työnsä lopputuloksen	tarkistaa ja arvioi työnsä lopputuloksen
Perussiivouksen päättäminen	huoltaa käyttämänsä siivoustekstiilit, -välineet ja -koneet	huoltaa käyttämänsä siivoustekstiilit, -välineet ja -koneet huolellisesti sekä ilmoittaa vioista	huoltaa käyttämänsä siivoustekstiilit, -välineet ja -koneet itsenäisesti ja huolellisesti sekä ilmoittaa vioista
	raportoi ohjeistettuna tekemänsä perussiivoukset	vastaa omalta osaltaan perussiivouksen raportoinnista toimintatavan mukaan	vastaa omalta osaltaan perussiivouksen raportoinnista toimintatavan mukaan
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa kehittämistarpeita.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja perustelee arviotaan.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Palvelukuvauksen, työohjeiden ja laadunhallinnan välineiden käyttö	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti ja muuttaa niitä soveltaen asiakkaan muuttuviin tarpeisiin
	suhtautuu asiallisesti annettuun palautteeseen	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää ja käyttää samaansa palautetta työnsä ja palvelun kehittämiseen ja saavuttaa sovitun laadun
Siivousmenetelmien käyttö	tekee kohteessa perussiivousta	tekee kohteessa perussiivousta	tekee kohteessa perussiivousta itsenäisesti

	tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä	tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen	työhön parhaiten soveltuvilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen
	käyttää ohjeistettuna vettä tarkoituksenmukaisesti	käyttää vettä pääsääntöisesti tarkoituksenmukaisesti perussiivousmenetelmissä	käyttää vettä tarkoituksenmukaisesti perussiivousmenetelmissä
	tekee pintojen suojausta tarkoituksenmukaisilla suojausmenetelmillä	tekee pintojen suojausta tarkoituksenmukaisilla suojausmenetelmillä ottaen huomioon pintamateriaalin ohjeen ja työnsä tavoitteen	tekee pintojen suojausta itsenäisesti työhön parhaiten soveltuvilla suojausmenetelmillä ottaen huomioon pintamateriaalin ohjeen ja työnsä tavoitteen
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmä-, aine-, väline- ja konevalinnoilla
Siivousaineiden käyttö	käyttää perussiivouksessa käytettäviä siivousaineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää perussiivouksessa käytettäviä siivousaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	käyttää perussiivouksessa käytettäviä siivousaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestäväen toimintatavan
	käyttää suoja-aineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää suoja-aineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	käyttää suoja-aineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestäväen toimintatavan
	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivousvälineitä monipuolisesti ja ergonomisesti katto-, kaluste-, pysty-, ikkuna- ja lattiapinnoille	käyttää siivousvälineitä monipuolisesti ja ergonomisesti katto-, kaluste-, pysty-, ikkuna- ja lattiapinnoille mahdollistaen parhaan työtuloksen
Siivousvälineiden ja -koneiden käyttö	käyttää siivouskoneita (lattianhoitokoneet, veden- ja pölynimuri, yhdistelmäkone) työturvallisesti.	käyttää siivouskoneita monipuolisesti, työturvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää siivouskoneita toimintaperiaatteen mukaan monipuolisesti, työturvallisesti, ergonomisesti ja taloudellisesti mahdollistaen parhaan työtuloksen.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Perussiivouksen tavoitteen tunteminen	tietää perussiivouksen tavoitteen niin, että ohjeistettuna tuottaa perussiivouksessa sovittua laatua	tietää perussiivouksen tavoitteen niin, että tuottaa perussiivouksessa sovittua laatua	tietää perussiivouksen tavoitteen niin, että tuottaa perussiivouksessa sovittua laatua ja saavuttaa asiakkaan tyytyväisyyden
	arvioi ohjeistettuna tuottamansa palvelun laatua suhteessa asiakkaan tarpeisiin ja hakee yhteistyössä tietoa palvelunsa kehittämiseksi	arvioi tuottamansa palvelun laatua suhteessa asiakkaan tarpeisiin ja hakee yhteistyössä tietoa palvelunsa kehittämiseksi	arvioi tuottamansa palvelun laatua suhteessa asiakkaan tarpeisiin ja hakee itsenäisesti tietoa palvelunsa kehittämiseksi
Kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta	laskee ohjeistettuna tuotteen tai palvelun kustannuksia	laskee ohjeen mukaan tuotteen tai palvelun kustannuksia ja tietää pääosin kustannusten muodostumisen periaatteita	laskee työssään tuotteen tai palvelun kustannuksia ja tietää kustannusten muodostumisen periaatteita
Pintamateriaalin tunteminen ja lian laadun tunnistaminen	tunnistaa lian laadun niin, että käyttää tarkoituksenmukaisia perussiivousmenetelmiä	tunnistaa lian laadun niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset perussiivousmenetelmät	tunnistaa lian laadun niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset ja taloudelliset perussiivousmenetelmät
	on tietoinen pintamateriaaleista niin, että käyttää tarkoituksenmukaisia perussiivousmenetelmiä	on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että puhdistaa, suojaa ja hoitaa niitä käyttäen tarkoituksenmukaisia perussiivous- ja suojausmenetelmiä	on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että puhdistaa, suojaa ja hoitaa niitä itsenäisesti käyttäen tarkoituksenmukaisia ja taloudellisia perussiivous- ja suojausmenetelmiä
Puhdistuksen osatekijöiden tunteminen	valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät
	valitsee tarkoituksenmukaisen perussiivousaineen	tietää perussiivousaineen pH:n ja keskeisimpien tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee	tietää perussiivousaineen pH:n ja tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee itsenäisesti

		tarkoituksenmukaisen aineen perussiivoustyöhön	tarkoituksenmukaisen aineen perussiivoustyöhön
	valitsee tarkoituksenmukaisen aineen pintojen suojaukseen	tietää suoja-aineiden koostumuksen niin, että valitsee tarkoituksenmukaisen aineen pintojen suojaukseen	tietää suoja-aineiden koostumuksen niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaisen aineen pintojen suojaukseen
	on perehtynyt ohjeistettuna käyttämiensä puhdistusaineiden käyttöturvatiedoiksi.	on perehtynyt käyttämiensä puhdistusaineiden käyttöturvallisuustiedoiksi.	tuntee käyttämiensä puhdistusaineiden käyttöturvallisuustiedotteet.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu alaan ja työhön myönteisesti	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omista työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omista työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa	tekee mielellään ja monipuolisesti

	työyhteisössä	tilanteissa	yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja
	tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjeistusta	tekee vastuullaan olevat työt huolellisesti	toimii vastuullisesti työssään ja tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorokauden toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta

	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.
--	---	---	---

ARVIOINTIKRITEERIT Toimitilapalvelut 15 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Ylläpitosiivouksen suunnittelu	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia
	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ja noudattaa ohjeistettuna palvelukuvausta tai työohjetta sekä työturvallisuutta	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta sekä työturvallisuutta	tekee itsenäisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta sekä työturvallisuutta
	valitsee ylläpitosiivous- ja hoitomenetelmät, siivousaineet, -välineet ja -koneet	valitsee tarkoituksenmukaiset ylläpitosiivous- ja hoitomenetelmät, siivousaineet, -välineet ja -koneet	valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaiset ylläpitosiivous- ja hoitomenetelmät sekä siivousaineet, -välineet ja -koneet välittäen ammattimaisen kuvan työstään
	varustaa siivousvaunuun ohjeen mukaan siivousaineet, -välineet ja koneet työvuoroaan varten	varustaa siivousvaunuun siivousaineet, -välineet ja koneet työvuoroaan varten	varustaa siivousvaunuun itsenäisesti ja asianmukaisesti siivousaineet, -välineet ja koneet työvuoroaan varten
Ylläpitosiivouksen ja muiden palvelutehtävien toteuttaminen	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistäen asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	työskentelee ylläpitosiivouksessa valmiin työsuunnitelman mukaan	tekee ylläpitosiivouksen noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ja ottaen huomioon asiakkaan toiminnan	tekee ylläpitosiivouksen itsenäisesti ja tavoitteen mukaisessa työjärjestyksessä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa

	tekee tarvittavia muita palvelutehtäviä	tekee tarvittavia muita palvelutehtäviä muun työn lomassa	tekee tarvittavia muita palvelutehtäviä sujuvasti muun työn lomassa ja osaa ennakoida tulevaa
	saavuttaa halutun lopputuloksen	työskentelee kohtuullisessa ajassa saavuttaen halutun lopputuloksen	tekee työnsä itsenäisesti kohtuullisessa ajassa, tuloksellisesti ja kustannustietoisesti ja saavuttaa halutun lopputuloksen
	tarkistaa työnsä lopputuloksen	tarkistaa ja arvioi työnsä lopputuloksen	tarkistaa ja arvioi työnsä lopputuloksen ja tekee tarvittavat korjaukset
Toimitilojen kunnan tarkkailu ja tilojen viihtyisyydestä huolehtiminen	tarkkailee ohjeistettuna toimitilojen kuntoa ja tekee asianmukaiset ilmoitukset	tarkkailee toimitilojen kuntoa ja tekee asianmukaiset ilmoitukset sovitulla tavalla	tarkkailee itsenäisesti ja aktiivisesti toimitilojen kuntoa ja tekee asianmukaiset ilmoitukset sovitulla tavalla
	huolehtii omalta osaltaan sovitulla tavalla tilojen viihtyisyydestä	huolehtii omalta osaltaan tilojen viihtyisyydestä ja tekee tarvittavia järjestelytehtäviä	huolehtii omalta osaltaan tilojen viihtyisyydestä, tekee tarvittavat järjestelytehtävät ja saavuttaa halutun lopputuloksen
	toimii toimitilojen turvallisuusohjeiden mukaisesti	toimii toimitilojen turvallisuusohjeiden mukaisesti ja vastaa omalta osaltaan hälytysjärjestelmien käytöstä	toimii itsenäisesti toimitilojen turvallisuusohjeiden mukaisesti ja vastaa omalta osaltaan hälytysjärjestelmien käytöstä
Ylläpitosiivouksen päättäminen	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet sekä ilmoittaa vioista	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet ja huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä sekä ilmoittaa vioista	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet itsenäisesti ja huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä vastuullisesti sekä ilmoittaa vioista
	huoltaa siivoustekstiilit ohjeen mukaan	huoltaa siivoustekstiilit sovitulla tavalla huolellisesti	huoltaa siivoustekstiilit sovitulla tavalla huolellisesti ja huolehtii pesukierrosta omalta osaltaan
	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan
	tekee tarvittavia lopputöitä	tekee vastuullisesti tarvittavat lopputyöt	tekee vastuullisesti tarvittavat lopputyöt ja huolehtii omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta

Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista	arvioi omaa toimintaansa, työn onnistumista ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä sekä tunnistaa kehittämistarpeita	arvioi omaa toimintaansa, työn onnistumista ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja asettaa kehittämistavoitteita
	selvittää ohjeistettuna työyhteisönsä palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia.	selvittää yhteistyössä työyhteisönsä palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia.	selvittää omatoimisesti työyhteisössään palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia sekä alan liiketoimintaa.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Siivouspalvelun sopimusten, työohjeiden ja laadunhallinnan välineiden käyttö	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii siivouspalvelun sopimuksen, palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti soveltaen niitä asiakkaan muuttuviin tarpeisiin
	suhtautuu asiallisesti annettuun palautteeseen	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää ja käyttää samaansa palautetta työnsä ja palvelun kehittämiseen ja saavuttaa sovitun laadun
	hyödyntää työssään yrityksen tai organisaation toimintatavan mukaisesti tietotekniikkaa	hyödyntää työssään yrityksen tai organisaation toimintatavan mukaisesti tietotekniikkaa	hyödyntää monipuolisesti ja aktiivisesti työssään yrityksen tai organisaation toimintatavan mukaisesti tietotekniikkaa
Ylläpitosiivous- ja hoitomenetelmien käyttö	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon liian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen	tekee ylläpitosiivousta itsenäisesti työhön parhaiten soveltuvilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon liian laadun, pintamateriaalin, työnsä tavoitteen ja taloudellisuuden
	tekee pintojen hoitoa tarkoituksenmukaisilla menetelmillä	tekee pintojen hoitoa tarkoituksenmukaisilla menetelmillä ottaen huomioon pintamateriaalin	tekee pintojen hoitoa itsenäisesti työhön parhaiten soveltuvilla menetelmillä ottaen

		hoito-ohjeen ja työnsä tavoitteen	huomioon pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmä-, aine-, väline- ja -konevalinnoilla
Siivousaineiden, -välineiden ja -koneiden käyttö	käyttää ylläpitosiivouksessa puhdistus- ja hoitoaineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää ylläpitosiivouksessa puhdistus- ja hoitoaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	käyttää ylläpitosiivouksessa puhdistus- ja hoitoaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestäväen toimintatavan
	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivousvälineitä monipuolisesti ja ergonomisesti	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti, monipuolisesti ja ergonomisesti ja mahdollistaen parhaan työtuloksen
	käyttää siivouskoneita (pölynimuri, lattianhoitokoneet ja yhdistelmäkone) työturvallisesti.	käyttää siivouskoneita monipuolisesti, työturvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää siivouskoneita toimintaperiaatteen mukaan, monipuolisesti, työturvallisesti, ergonomisesti ja taloudellisesti ja mahdollistaen parhaan työtuloksen.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan toiminnan ja työn tavoitteen tunteminen	tietää asiakaskohteen toiminnan tavoitteen niin, että saavuttaa siivouspalvelun tavoitteen	tietää asiakaskohteen toiminnan ja siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa sovittua siivouspalvelun laatua	tietää asiakaskohteen toiminnan ja siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa sovitun laadun ja saavuttaa asiakkaan tyytyväisyyden
	selvittää työpaikkansa toiminta-ajatuksen, liikeidean ja keskeisiä palveluita	toimii työyhteisössä joustavasti ottaen huomioon työpaikkansa toiminta-ajatuksen, liikeidean ja keskeiset palvelut	toimii joustavasti ja yhteistyössä asiakkaan ja työyhteisön kanssa ottaen huomioon työpaikkansa toiminta-ajatuksen, liikeidean ja keskeiset palvelut
Lian laadun tunnistaminen ja pintamateriaalin tunteminen	tunnistaa lian laadun ja on tietoinen pintamateriaaleista niin, että käyttää	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia puhdistus- ja	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia

	tarkoituksenmukaisia puhdistusmenetelmiä	hoitomenetelmiä	puhdistus- ja hoitomenetelmiä ja edistää toiminnallaan pintamateriaalin säilymistä
Siivouksen osatekijöiden tunteminen	valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää siivouksen osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää siivouksen osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät
	valitsee tarkoituksenmukaisen puhdistus- ja hoitoaineen	tietää puhdistus- ja hoitoaineiden pH:n ja keskeisimpien tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee tarkoituksenmukaisen aineen ylläpitosiivoukseen	tietää puhdistus- ja hoitoaineiden pH:n ja tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaisen aineen ylläpitosiivoukseen
	perehtyy käytössä olevien siivousaineiden käyttöturvallisuustiedotteisiin	on perehtynyt käyttämiensä siivousaineiden käyttöturvallisuustiedotteisiin	tuntee käyttämiensä siivousaineiden käyttöturvallisuustiedotteet ja hyödyntää niiden ohjeita työssään
Alan yritystoiminnan ja yrittäjänä toimimisen mahdollisuuksien arviointi	hakee tietoa yrittäjyydestä	hakee tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä	hakee tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä
	selvittää ammattialansa tyypillisiä yhteistyökumppaneita	selvittää oman ammattialansa yleisen yritystoiminnan rakenteen sekä ammattialansa tyypillisiä yhteistyökumppaneita	selvittää oman ammattialansa yleisen yritystoiminnan rakenteen ja tulevaisuuden näkymiä sekä ammattialansa tyypillisiä yhteistyökumppaneita
	hakee yhteistyössä tietoa palveluiden kehittämistä ja tuotteistamista varten.	hakee yhteistyössä tietoa palveluiden kehittämistä ja tuotteistamista varten asiakkaiden tarpeiden, kilpailun ja oman osaamisen perusteella.	hakee itsenäisesti tietoa palveluiden kehittämistä ja tuotteistamista varten asiakkaiden tarpeiden, kilpailun, toimintaympäristön muutoksen ja oman osaamisen perusteella.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja

	ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	aloitteisesti ja oppii niistä	löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu alaan ja työhön myönteisesti	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omista työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omista työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja
	tekee vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjeistusta	tekee vastuullaan olevat työt huolellisesti	toimii vastuullisesti työssään ja tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti

	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.3. Asiakkaiden avustaminen 15 osp

TAVOITE	SISÄLTÖ /MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella työtään palvelusopimuksen tai tilausmääräysten	Palvelusopimuksen / tilausmääräyksen tunteminen	oppilaitos TOP		ammattiosaamisen näyttö	orientoivat opinnot
Osaa toimia erikikäisten ja toimintakyvyltään erilaisten asiakkaiden kanssa	Asiakkaan kohtaaminen psykologia (kehitystaso,asiakkaan) toiminnan tunteminen, toimintakyky) - asiakasryhmät ja niissä huomioitavat tekijät - vuorovaikutustaidot Asiakastuntemus:	oppilaitos TOP	oppimistehtävä	Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen: Yto psykologia numeroarviointi T1-H3	integroituu YTO kulttuurien tuntemus YTO-psykologia (3 osp)

<p>Noudattaa työ- ja asiakasturvallisuutta</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ikään liittyvät tarpeet, päivittäistoiminnot - fyysisten ja psyykkisten haasteiden vaikutus toimintakykyyn <p>Avustaminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksilöllinen avustaminen - menetelmät, apuvälineiden käyttö ja puhdistus, - aseptiikka - toiminta-alue tuntemus (vastuut, rajat, säädökset, määräykset) - työturvallisuus - asiakasturvallisuus 	<p>TOP</p>		<p>ammattiosaamisen näyttö</p>	
<p>Osaa suunnitella ja järjestää virikkeellistä toimintaa</p>	<p>Erilaiset viriketoiminnot</p> <p>Viriketoiminnan järjestäminen</p>	<p>TOP</p>	<p>oppimistehtävä</p>	<p>ammattiosaamisen näyttö</p> <p>työtaide ja kulttuuri numero</p>	<p>integroituna</p> <p>taide ja kulttuuri /viriketoiminnan järjestäminen</p>
<p>Osaa päättää avustamistilanteen</p>		<p>TOP</p>		<p>ammattiosaamisen näyttö</p>	
<p>Osaa arvioida omaa työtään</p>		<p>TOP</p>		<p>ammattiosaamisen näyttö</p>	

ARVIOINTIKRITEERIT Asiakkaiden avustaminen 15 ops, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaiden avustamisen suunnittelu	suunnittelee työnsä palvelusopimuksen tai asiakkaan tarpeen mukaan	suunnittelee työnsä palvelusopimuksen tai asiakkaan toiveen ja tarpeen mukaan ja pyytää tarvittaessa apua	suunnittelee työnsä itsenäisesti palvelusopimuksen tai asiakkaan toiveen ja tarpeen mukaan
Asiakkaan kohtaaminen ja yksilöllinen avustaminen	suhtautuu eri-ikäisiin ja toimintakyvyltään erilaisiin asiakkaisiin ystävällisesti	kohtelee eri-ikäisiä ja toimintakyvyltään erilaisia asiakkaita ystävällisesti ja tasa-arvoisesti huomioiden asiakkaan elämäntilanteen	kohtelee eri-ikäisiä ja toimintakyvyltään erilaisia asiakkaita luontevasti, ystävällisesti ja tasa-arvoisesti huomioiden asiakkaan elämäntilanteen
	avustaa asiakasta päivittäisissä toiminnoissa	avustaa ja opastaa asiakasta päivittäisissä toiminnoissa ja noudattaa annettuja ohjeita	avustaa ja opastaa itsenäisesti asiakasta päivittäisissä toiminnoissa työskennellen työympäristön toimintatapojen mukaisesti
	huolehtii omasta ja asiakkaan turvallisuudesta	huolehtii omasta ja asiakkaan turvallisuudesta	huolehtii omasta ja asiakkaan turvallisuudesta
Virikkeellisen toiminnan järjestäminen	järjestää ohjeistettuna virikkeellistä toimintaa eri-ikäisille asiakkaille	järjestää virikkeellistä toimintaa eri-ikäisille asiakkaille	suunnittelee itsenäisesti ja järjestää virikkeellistä toimintaa eri-ikäisille asiakkaille
Avustamistilanteen päättäminen	päätää avustamistilanteen	päätää avustamistilanteen	päätää avustamistilanteen itsenäisesti varmistaen asiakkaan hyvinvoinnin
	kirjaa tai raportoi ohjeistettuna asiakaskäynnistään sovitulla tavalla	kirjaa tai raportoi asiakaskäynnistään sovitulla tavalla	kirjaa tai raportoi asiakaskäynnistään sovitulla tavalla

Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista palautteen perusteella sekä tunnistaa kehittämistarpeita	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista palautteen perusteella sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja perustelee arviotaan
	arvioi ohjeistettuna omaa toimintaa työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatillisten vastuiden ja rajojen toteuttamisessa	arvioi omaa toimintaa työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatillisten vastuiden ja rajojen toteuttamisessa toimii yhteistyöhakuisesti ja ohjaa asiakasta tarvittaviin asiantuntijapalveluihin	arvioi itsenäisesti omaa toimintaa työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatillisten vastuiden ja rajojen toteuttamisessa toimii yhteistyöhakuisesti ja ohjaa asiakasta tarvittaviin asiantuntijapalveluihin
	selvittää ohjeistettuna työyhteisönsä palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia.	selvittää yhteistyössä työyhteisönsä palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia.	selvittää omatoimisesti työyhteisössään palvelujen vahvuuksia ja kehittämismahdollisuuksia sekä alan liiketoimintaa.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työympäristön sääntöjen tunteminen	työskentelee työympäristön toimintaohjeiden mukaisesti	työskentelee työympäristön toimintaohjeiden mukaisesti	työskentelee itsenäisesti työympäristön toimintaohjeiden mukaisesti
Asiakkaan avustamisen menetelmien käyttö	avustaa asiakasta päivittäisissä toiminnoissa (henkilökohtaisen hygienian hoitaminen, pukeutuminen ja	avustaa asiakasta päivittäisissä toiminnoissa tarkoituksenmukaisilla, ergonomisilla ja turvallisilla menetelmillä	avustaa itsenäisesti asiakasta päivittäisissä toiminnoissa tarkoituksenmukaisilla, ergonomisilla ja turvallisilla menetelmillä tilanteen vaatimalla tavalla

	ruokailu) tarkoituksenmukaisilla ja turvallisilla menetelmillä		
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla menetelmävalinnoilla
Asiakkaan avustamis- ja viriketoimintavälineiden käyttö	hallitsee avustamisessa käytettävien apuvälineiden käytön ja puhdistuksen	hallitsee avustamisessa käytettävien apuvälineiden käytön ja puhdistuksen	hallitsee avustamisessa käytettävien apuvälineiden käytön ja puhdistuksen itsenäisesti
	käyttää ohjeistettuna kodissa olevia virikkeellisessä toiminnassa käytettäviä laitteita ja välineitä ja tarvittaessa puhdistaa ne.	käyttää ohjeen mukaan kodissa olevia virikkeellisessä toiminnassa käytettäviä laitteita ja välineitä ja tarvittaessa puhdistaa ne.	käyttää itsenäisesti kodissa olevia virikkeellisessä toiminnassa käytettäviä laitteita ja välineitä ja tarvittaessa puhdistaa ne.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan tuntemus	ottaa ohjeistettuna huomioon asiakkaan ikään liittyvät yksilölliset tarpeet toimiessaan	ottaa huomioon asiakkaan ikään liittyvät yksilölliset tarpeet toimiessaan avustamistehtävissä	ottaa huomioon asiakkaan ikään liittyvät yksilölliset tarpeet toimiessaan avustamistehtävissä

	avustamistehtävissä		
	tietää toimintakyky-käsitteen ja ohjeistettuna ottaa työssään asiakkaan toimintakyvyn ja kehitystason huomioon	ottaa toiminnassaan huomioon asiakkaan toimintakykyyn liittyvät yksilölliset tarpeet ohjeiden mukaan	ottaa toiminnassaan huomioon asiakkaan toimintakykyyn liittyvät yksilölliset tarpeet itsenäisesti
Työhön liittyvien säädösten ja määräysten hallinta	tietää työhön liittyvät säädökset ja määräykset ja noudattaa niitä ohjeistettuna työssään	tietää työhön liittyvät säädökset ja määräykset ja noudattaa niitä annettujen ohjeiden mukaisesti	tietää työhön liittyvät säädökset ja määräykset ja noudattaa niitä työssään itsenäisesti
		tietää sosiaaliturvan ja sosiaalipalvelut siten, että osaa ohjata asiakkaitaan	tietää sosiaaliturvan ja sosiaalipalvelut siten, että osaa ohjata omatoimisesti asiakkaitaan ja auttaa palvelujen hakemisessa
	tietää oman työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatilliset vastuut ja rajat	tietää oman työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatilliset vastuut ja rajat	tietää oman työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatilliset vastuut ja rajat
	tietää ohjeistettuna kuinka toimitaan uhkaavissa tilanteissa.	osaa ennakoida ja tietää, kuinka toimitaan uhkaavissa tilanteissa.	osaa ennakoida ja tietää, kuinka toimitaan uhkaavissa tilanteissa.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen

ongelmanratkaisu	tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	aloitteisesti ja oppii niistä	parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu alaan ja työhön myönteisesti	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toimintakyvyn huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toimintakyvyn huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä, tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa ja ohjaa asiakkaan tarvittaviin asiantuntijapalveluihin	tekee aktiivisesti ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa ja ohjaa asiakkaan tarvittaviin asiantuntijapalveluihin
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiik-ka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti

	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvälvoituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu tutuissa työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tartuntavaaraa eikä itse saa tartuntaa	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tartuntavaaraa eikä itse saa tartuntaa	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tartuntavaaraa eikä itse saa tartuntaa
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4. Valinnaiset tutkinnon osat

6.3.4.1. Asiointipalvelut ja erityisryhmien avustaminen 20 osp

TUTKINNON OSA: Asiointipalvelut ja erityisryhmien avustaminen

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella työtään palvelusopimuksen, asiakkaan toiveen ja tarpeiden mukaan	- palvelusopimus/hoito- ja palvelusuunnitelma	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa neuvoa ja avustaa asiakasta kodin ulkopuolella asioinnissa ja palvelujen käyttämisessä	-asiakasturvallisuus -kuluttajan oikeudet ja velvollisuudet - viranomaisyhteydet (sosiaali- ja terveystalvvelujärjestelmä, verottaja esim. Kela, pankki ym.)	top	Oppimistehtävä Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa avustaa toimintakyvyltään rajoittunutta asiakasta päivittäisissä toiminnoissa	- toimintakyky - apuvälineet - eri sairauksien vaikutus asiakkaan toimintakykyyn -päivittäisissä toiminnoissa avustaminen (esim. pukemisessa, ruokailussa, henkilökohtaisessa hygieniassa avustaminen)	top	Oppimistehtävä Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa työ- ja asiakasturvallisuutta	-työturvallisuus - asiakasturvallisuus -aseptiikka, hygienia	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

Osa arvioida työtään ja toimintaansa	- oman työn lopputuloksen, toiminnan ja onnistumisen arviointi	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Asiointipalvelut ja erityisryhmien avustaminen 20 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oman toiminnan suunnittelu	asettaa tavoitteet avustamistyölleen ja suunnittelee työnsä	valmistautuu avustamiseen palvelusopimuksen mukaan ja neuvottelemalla asiakkaan kanssa	valmistautuu avustamiseen palvelusopimuksen mukaan ja neuvottelemalla asiakkaan kanssa itsenäisesti
	tutustuu tarvittaviin asiakirjoihin, valmistautumistoimiin ja esteettömään liikkumiseen asiointityön onnistumiseksi	varmistaa asiointitehtävän onnistumisen selvittämällä etukäteen tarvittavat asiakirjat, valmistautumistoimet ja asiointikohteen esteettömän liikkumisen mahdollisuuden	varmistaa itsenäisesti asiointitehtävän onnistumisen selvittämällä etukäteen tarvittavat asiakirjat, valmistautumistoimet ja asiointikohteen esteettömän liikkumisen mahdollisuuden
Asiakkaan avustaminen asiointissa	avustaa asiakasta asiointissa kodin ulkopuolella	avustaa asiakasta asiointissa kodin ulkopuolella	avustaa itsenäisesti asiakasta asiointissa kodin ulkopuolella
	huolehtii asiakkaan turvallisuudesta	huolehtii asiakkaan turvallisuudesta	huolehtii asiakkaan turvallisuudesta
Asiakkaan avustaminen päivittäisissä toiminnoissa	avustaa toimintakyvyltään rajoittunutta asiakasta päivittäisissä	avustaa toimintakyvyltään rajoittunutta asiakasta päivittäisissä	avustaa itsenäisesti toimintakyvyltään rajoittunutta

	toiminnoissa	toiminnoissa	asiakasta päivittäisissä toiminnoissa
Toiminnan loppuunsaattaminen ja oman työn arviointi	varmistaa asiakkaan hyvinvoinnin avustamistilanteen jälkeen	varmistaa asiakkaan hyvinvoinnin avustamistilanteen jälkeen	varmistaa itsenäisesti asiakkaan hyvinvoinnin avustamistilanteen jälkeen
	arvioi omaa toimintaa työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatillisten vastuiden ja rajojen toteuttamisessa	arvioi omaa toimintaa työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatillisten vastuiden ja rajojen toteuttamisessa	arvioi itsenäisesti omaa toimintaa työtehtävänsä ja toiminta-alueensa ammatillisten vastuiden ja rajojen toteuttamisessa
		toimii yhteistyöhakuisesti ja ohjaa asiakasta tarvittaviin asiantuntijapalveluihin	toimii yhteistyöhakuisesti ja ohjaa asiakasta tarvittaviin asiantuntijapalveluihin
	kirjaa, raportoi ja dokumentoi ohjeistettuna	kirjaa, raportoi ja dokumentoi sovitusti	kirjaa, raportoi ja dokumentoi sovitusti
	ottaa vastaan palautetta asiallisesti.	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään.	pyytää palautetta ja käyttää sitä työnsä kehittämiseen.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työympäristön sääntöjen hallinta	toimii työympäristön toimintaohjeiden mukaisesti	toimii työympäristön toimintaohjeiden mukaisesti	tuntee työympäristön toimintaohjeen ja työskentelee sen mukaan itsenäisesti
			soveltaa toimintaohjeita asiakkaan muuttuviin tarpeisiin

Avustamismenetelmien hallinta	hallitsee avustamisen päivittäisissä toiminnoissa ja liikkumisessa ja avustaa asiakasta	hallitsee avustamisen päivittäisissä toiminnoissa ja liikkumisessa ja avustaa asiakasta toimintaohjeiden mukaisesti	hallitsee avustamisen päivittäisissä toiminnoissa ja liikkumisessa ja avustaa asiakasta itsenäisesti tilanteen vaatimalla tavalla
Avustamisen apuvälineiden käyttö	käyttää liikkumisessa, kommunikoinnissa ja päivittäisissä toiminnoissa tarvittavia apuvälineitä.	käyttää ja ylläpitohuoltaa liikkumisessa, kommunikoinnissa ja päivittäisissä toiminnoissa tarvittavia apuvälineitä.	käyttää ja ylläpitohuoltaa itsenäisesti liikkumisessa, kommunikoinnissa ja päivittäisissä toiminnoissa tarvittavia apuvälineitä.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa ja ohjaa asiakkaan tarvittaviin asiantuntijapalveluihin	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa ja ohjaa asiakkaan tarvittaviin asiantuntijapalveluihin
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta

	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovittun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovittun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti, kunnioittaa erilaisuutta ja toimii ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti, kunnioittaa erilaisuutta ja toimii muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestäväen toimintatavan mukaisesti	toimii kestäväen toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestäväen toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvälvoituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu tutuissa työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tai itselleen tartuntavaaraa	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tai itselleen tartuntavaaraa	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tai itselleen tartuntavaaraa sekä osaa arvioida tartuntavaaran mahdollisuuksia
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3

oppimisen avaintaidot	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhön myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhön myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa ja ohjaa asiakkaan tarvittaviin asiantuntijapalveluihin	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa ja ohjaa asiakkaan tarvittaviin asiantuntijapalveluihin
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa	noudattaa	noudattaa vaitiolovelvollisuutta

	vaitiolovelvollisuutta	vaitiolovelvollisuutta	
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti, kunnioittaa erilaisuutta ja toimii ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti, kunnioittaa erilaisuutta ja toimii muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot	hallitsee tasoa EA1 vastaavat ensiaputaidot
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu tutuissa työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tai itselleen	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tai itselleen	toimii työssään aseptiikkaa noudattaen ja suojautuu työtilanteissa siten, ettei aiheuta omalla toiminnallaan asiakkaalle tai itselleen

	tartuntavaaraa	tartuntavaaraa	
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.2. Kerroshoitopalvelut 15 ops

TUTKINNON OSA: KERROSHOITOPALVELUT

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella omaa työtään asiakaskohteen palvelukuvauksen, työhöjeiden ja tilanteen mukaisesti	-tilausmääräys - työasu, suojaimet ja jalkineet -ulkoinen olemus - laatu kerroshoitotyössä	TOP	Oppimistehtävät Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa varustaa siivousvaunun	- siivousvaunun varustaminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa tehdä hotellihuoneen siivouksen ja vuodehuollon	-hotellihuoneen siivous -työjärjestys työmenetelmät -ergonomia - vuodehuolto - työn lopputuloksen tarkastaminen, arviointi, korjausten tekeminen - ajankäyttö	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	

Osaa tarkistaa ja täydentää huoneiden asiakaspalvelutarvikkeet	huoneen asiakaspalvelutarvikkeiden varustaminen ja tarkistus - minibaari (ohjeet, tarkistus ja täyttö)	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa huolehtia liinavaate- ja kerrosvarastoista	liinavaate- ja kerrosvarastoista huolehtiminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa raportoida työnsä tilanteen vaatimalla tavalla	- kerroshoitotyön raportointi	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa puhdistaa ja huoltaa käyttämänsä siivousvaunun sekä siivousvälineet ja koneet	siivousvaunun, siivousvälineiden ja -koneiden puhdistus, huolto ja järjestäminen paikoilleen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa huolehtia huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä	huoltotilan siisteydestä huolehtiminen - tarvikkeiden täydentämisestä huolehtiminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa käsitellä jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	-jätehuolto-ohjeiden tuntemus ja noudattaminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa huolehtia omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta	-palvelukokonaisuuden onnistuminen varmistaminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa toimia hyvien vuorovaikutustapojen ja käyttäytymistapojen mukaisesti	-yhteistyö työyhteisön kanssa -käytöstavat ja asenne -työaikojen noudattaminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	

Osa noudattaa työ ja asiakasturvallisuutta	-suojaimet - ergonomia: nostot, kurottelut -työympäristön siisteys - paloturvallisuus -häätäensiapu; työjärjestys - ovien lukitseminen	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	
Osa arvioida omaa toimintaansa ja työnsä lopputulosta	- oman toiminnan ja työn lopputuloksen, sekä oman onnistumisen arviointi	TOP		Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Kerroshoitopalvelut 15 ops, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kerroshoitotyöhön valmistautuminen	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla
	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon huonevaraukset, palvelukuvauksen tai työohjeen	tekee itsenäisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon huonevaraukset, palvelukuvauksen tai työohjeen
	varustaa siivousvaunuun tarvikkeita, liinavaatteita sekä työvälineitä ja	varustaa siivousvaunuun tarvikkeet, liinavaatteet sekä työvälineet ja	varustaa siivousvaunuun itsenäisesti ja huolellisesti tarvikkeet, liinavaatteet sekä

	siivousaineita työtään varten	siivousaineet työtään varten	työvälineet ja siivousaineet työtään varten
Huonesiivouksen toteuttaminen	tekee huonesiivouksen valmiin työsuunnitelman mukaan	tekee huonesiivouksen työsuunnitelman mukaan noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ja ottaen huomioon asiakkaat	tekee huonesiivouksen itsenäisesti työsuunnitelmansa mukaisesti noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ja ottaen huomioon asiakkaat
	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa ja edistää asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	saavuttaa halutun lopputuloksen	työskentelee kohtuullisessa ajassa saavuttaen halutun lopputuloksen	tekee työnsä itsenäisesti kohtuullisessa ajassa, tuloksellisesti ja kustannustietoisesti ja saavuttaa halutun lopputuloksen
	tarkistaa työnsä lopputuloksen	tarkistaa ja arvioi työnsä lopputuloksen	tarkistaa ja arvioi työnsä lopputuloksen ja tekee tarvittavat korjaukset
Vuodehuollon tekeminen	hoitaa huoneen vuodehuollon	hoitaa huoneen vuodehuollon huolellisesti	hoitaa itsenäisesti huoneen vuodehuollon laadukkaasti ja kustannustietoisesti
Huoneen varustuksen tarkistaminen	varustaa asiakaspalvelutarvikkeet	varustaa asiakaspalvelutarvikkeet sovitusti	varustaa itsenäisesti asiakaspalvelutarvikkeet
Liinavaate- ja kerrosvarastoista huolehtiminen	huolehtii liinavaate- ja kerrosvarastoista	huolehtii liinavaate- ja kerrosvarastoista tarpeen mukaisesti	huolehtii itsenäisesti liinavaate- ja kerrosvarastoista huomioiden tarpeen ja hotellihuoneiden varaukset
Kerroshoitotyön päättäminen	huolehtii ohjeistettuna työnsä raportoinnista	vastaa omalta osaltaan kerroshoitotyön raportoinnista toimintatavan mukaan	vastaa omalta osaltaan kerroshoitotyön raportoinnista toimintatavan mukaan
	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvaunun sekä siivousvälineet ja -koneet	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvaunun sekä siivousvälineet ja -koneet	puhdistaa, huoltaa ja järjestää itsenäisesti paikoilleen käyttämänsä siivousvaunun sekä siivousvälineet ja -koneet
	huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä	huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä	huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä vastuullisesti

	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan
	tekee tarvittavia jälkitöitä	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt ja huolehtii omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa kehittämistarpeita.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja perustelee arviotaan.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Siivouspalvelun sopimusten, työohjeiden ja laadunhallinnan välineiden käyttö	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti huomioiden asiakkaan tarpeet	toimii siivouspalvelun sopimuksen, palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti soveltaen niitä asiakkaan muuttuviin tarpeisiin
	suhtautuu saamaansa palautteeseen asiallisesti	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää palautetta ja käyttää sitä työnsä ja palvelun kehittämiseen ja saavuttaa sovitun laadun
Ylläpitosiivous- ja hoitomenetelmien käyttö	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen	tekee ylläpitosiivousta itsenäisesti työhön parhaiten soveltuvilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin, työnsä tavoitteen ja taloudellisuuden
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmä-, aine-, väline- ja konevalinnoilla

Siivous- ja hoitoaineiden käyttö	käyttää ylläpitosiivouksessa käytettäviä siivous- ja hoitoaineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää ylläpitosiivouksessa käytettäviä siivous- ja hoitoaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	käyttää ylläpitosiivouksessa käytettäviä siivous- ja hoitoaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestävä toimintatavan
Siivousvälineiden ja -koneiden käyttö	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivousvälineitä monipuolisesti ja ergonomisesti	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti, monipuolisesti ja ergonomisesti mahdollistaen parhaan työtuloksen
	käyttää siivouskoneita (pölynimuri ja yhdistelmäkone) työturvallisesti.	käyttää siivouskoneita monipuolisesti, työturvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää siivouskoneita toimintaperiaatteen mukaan, monipuolisesti, työturvallisesti, ergonomisesti ja taloudellisesti mahdollistaen parhaan työtuloksen.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan toiminnan ja työn tavoitteen tunteminen	tietää asiakaskohteen toiminnan tavoitteet niin, että saavuttaa kerroshoitotyön tavoitteen	tietää asiakaskohteen toiminnan ja kerroshoitotyön tavoitteet niin, että tuottaa sovitun laatua työssään	tietää asiakaskohteen toiminnan ja kerroshoitotyön tavoitteet niin, että tuottaa sovitun laadun ja saavuttaa asiakkaan tyytyväisyyden
			toimii joustavasti ja yhteistyössä asiakkaan ja työyhteisön kanssa ottaen huomioon organisaation tai yrityksen toiminta-ajatuksen
Puhdistuksen osatekijöiden tunteminen	valitsee oikeat puhdistus- ja tekstiilienhuoltomenetelmät	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee oikeat puhdistus- ja tekstiilienhuoltomenetelmät	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti oikeat ja tarkoituksenmukaiset puhdistus- ja tekstiilienhuoltomenetelmät
Puhdistusmenetelmän valinta ja käyttö	tunnistaa lian laadun ja pintamateriaalin niin, että käyttää tarkoituksenmukaisia puhdistusmenetelmiä	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia puhdistus- ja hoitomenetelmiä	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia puhdistus- ja hoitomenetelmiä ja edistää

			toiminnallaan asiakastyytyväisyyttä
Toiminta-ajatuksen ja yrityskuvan tunteminen	tietää toiminta-ajatuksen ja yrityskuvan merkityksen niin, että edistää ohjeistettuna toiminnallaan asiakassuhteiden jatkumista	tietää toiminta-ajatuksen ja yrityskuvan merkityksen niin, että edistää toiminnallaan asiakassuhteiden jatkumista	tietää toiminta-ajatuksen ja yrityskuvan merkityksen niin, että edistää toiminnallaan asiakassuhteiden jatkumista ja toimii yrittäjämäisesti
Minibaarin täyttäminen	tietää minibaarin täyttämiseen liittyvät ohjeet siten, että osaa ohjeistetusti täyttää ja tarkistaa sen.	tietää minibaarin täyttämiseen liittyvät ohjeet siten, että osaa tarkistaa ja täyttää sen.	tietää minibaarin täyttämiseen liittyvät ohjeet siten, että osaa tarkistaa ja täyttää sen
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhön myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhön myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omista työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omista työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja

	työyhteisössä	tilanteissa	sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.3. Kodin siivous erityistilanteissa, 20 osp

TUTKINNON OSA: KODIN SIIVOUS ERITYISTILANTEISSA

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella omaa työtään kodin toiminnan, palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaan	-asiakkaan toiminnan ja kodin erityistilanteen tunteminen - palvelukuvausten ja työohjeiden tunteminen -siivouksen tavoitteen tunteminen -lika - työasu, suojaimet ja jalkineet -ulkoinen olemus - laatu	TOP	Oppimistehtävät Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa tehdä kodin siivouksen erityistilanteen edellyttämällä tavalla	-asiakaslähtöinen ja ystävällinen toiminta - työjärjestys - kohtuullisessa ajassa työskentely	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita ja käyttää siivouksessa tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä ja -aineita	-siivousmenetelmät -siivousaineet -siivousaineiden annostelu ja käyttöturvallisuus	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

osaa valita ja käyttää työssään ajanmukaisia siivousvälineitä ja -koneita	-siivousvälineet ja niiden ergonominen ja tehokas käyttö sekä puhdistus -siivouskoneet ja niiden tehokas ja turvallinen käyttö sekä puhdistus ja huolto	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa työssään hygieniaohjeita	-aseptiikka -käsi- ja käsinehygienia		Itsearviointi Palautekeskustelut		
Osaa käsitellä jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	-jätehuolto-ohjeiden tuntemus ja noudattaminen	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa huolehtia omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta	-palvelukokonaisuuden onnistuminen varmistaminen	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa toimia hyvien vuorovaikutustapojen ja käyttäytymistapojen mukaisesti	-yhteistyö työyhteisön kanssa -käytöstavat ja asenne -työaikojen noudattaminen	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa työ- ja asiakasturvallisuutta	-turvallinen työskentely -asiakkaan turvallisuudesta huolehtiminen -työympäristön siisteys - paloturvallisuus	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

	-häätäensiapu				
Osa arvioida omaa toimintaansa ja työnsä lopputulosta	- oman toiminnan ja työn lopputuloksen, sekä oman onnistumisen arviointi	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT: Kodin siivous erityistilanteissa 20 osp, osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kodin siivoukseen valmistautuminen erityistilanteessa	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimeja	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimeja	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimeja
	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman	tekee siivoukseen toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta	tekee itsenäisesti siivoukseen toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta
	valitsee siivoukseen menetelmät puhdistusaineet, -välineet ja koneet	valitsee siivoukseen tarkoituksenmukaiset menetelmät siivousaineet, -välineet ja koneet	valitsee itsenäisesti siivoukseen tarkoituksenmukaiset menetelmät siivousaineet, -välineet ja koneet välittäen ammattimaisen kuvan työstään
Kodin siivouksen toteuttaminen erityistilanteessa	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistäen asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	tekee siivouksen valmiin työsuunnitelman mukaisesti	tekee siivouksen noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ja ottaen huomioon asiakkaan toiminnan	tekee siivouksen itsenäisesti, tavoitteen mukaisessa työjärjestyksessä, ottaen huomioon asiakkaan toiminnan ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	työskentelee kohtuullisessa ajassa	työskentelee huolellisesti ja kohtuullisessa ajassa ja arvioi työnsä tuloksen	työskentelee huolellisesti ja kohtuullisessa ajassa sekä ajoittaa työtehtävät keskenään asiakaslähtöisesti, joustavasti ja tehokkaasti ja arvioi työnsä tuloksen
Kodin siivouksen päättäminen erityistilanteessa	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet ja huolehtii tarvikkeiden täydennyksestä	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet itsenäisesti ja huolehtii tarvikkeiden täydennyksestä vastuullisesti
	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan
	tekee tarvittavia lopputöitä	tekee vastuullisesti tarvittavat lopputyöt	tekee vastuullisesti tarvittavat lopputyöt ja huolehtii omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja perustelee arviotaan.

		kehittämistarpeita.	
--	--	---------------------	--

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kodin siivouspalvelun sopimusten, työohjeiden ja laadunhallinnan välineiden käyttö	toimii kodin siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti soveltaen niitä erityistilanteeseen	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti soveltaen niitä asiakkaan muuttuviin tarpeisiin ja erityistilanteeseen
	suhtautuu asiallisesti saamaansa palautteeseen	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää palautetta ja käyttää sitä työnsä ja palvelun kehittämiseen ja saavuttaa sovitun laadun
Kodin siivousmenetelmien, -välineiden ja -koneiden sekä puhdistusaineiden käyttö	tekee siivousta sopivilla siivousmenetelmillä	tekee siivousta sopivilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen	tekee siivousta itsenäisesti erityistilanteeseen ja työhön parhaiten soveltuvilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen
	käyttää siivouksessa käytettäviä puhdistusaineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivouksessa käytettäviä puhdistusaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	keventää työtään erityistilanteessa tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmä-, aine-, väline- ja konevalinnoilla
	käyttää siivousvälineitä ja -koneita työturvallisesti.	käyttää siivousvälineitä ja -koneita työturvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää siivouksessa käytettäviä puhdistusaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestävän toimintatavan
			käyttää siivousvälineitä ja -koneita toimintaperiaatteen mukaan, työturvallisesti ja ergonomisesti.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		

Asiakkaan toiminnan ja kodin erityistilanteen siivouksen tavoitteen tunteminen	tietää kodin toiminnasta ja erityispiirteistä niin, että saavuttaa kodin erityistilanteen (esim. muutto-, remontti- tai käyttöönotto-, tulipalon tai vesivahingon jälkeinen siivous, allergiasiivous) siivouksen tavoitteen	tietää kodin toiminnan ja erityispiirteet sekä kodin erityistilanteiden siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa työssään sovittua laatua	tietää kodin toiminnan ja erityispiirteet sekä kodin erityistilanteiden siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa sovitun laadun ja saavuttaa asiakkaan tyytyväisyyden
			toimii joustavasti ja yhteistyössä asiakkaan kanssa
Lian laadun ja pintamateriaalin tunnistaminen	tunnistaa lian laadun ja pintamateriaalin	tunnistaa lian laadun ja pintamateriaalin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä erityistilanteisiin	tunnistaa lian laadun ja pintamateriaalin niin, että valitsee ja käyttää itsenäisesti tarkoituksenmukaisia ja taloudellisia siivousmenetelmiä erityistilanteisiin
Puhdistustapahtuman osatekijöiden tunteminen ja käyttö erityistilanteissa	valitsee tarkoituksenmukaiset puhdistusmenetelmät erityistilanteisiin	tietää puhdistustapahtuman osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset puhdistusmenetelmät erityistilanteisiin	tietää puhdistustapahtuman osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti turvalliset ja tarkoituksenmukaiset puhdistusmenetelmät erityistilanteisiin
	valitsee tarkoituksenmukaisen puhdistusaineen erityistilanteisiin	tietää pH:n ja tehoaineiden merkityksen siten, että valitsee tarkoituksenmukaisen puhdistusaineen lian poistamiseen pintamateriaalista erityistilanteissa	tietää pH:n ja tehoaineiden merkityksen siten, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaisen puhdistusaineen lian poistamiseen pintamateriaalista erityistilanteissa
Hygieni- ja jätehuolto-ohjeiden noudattaminen	noudattaa työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa ja soveltaa itsenäisesti työssään hygieniavaatimuksia ja jätehuoltosuunnitelmaa.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa omaaloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa omaaloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun

	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhön myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhön myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää yleisesti käytettyä ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti yleisesti käytettyä ammattisanastoa	käyttää työssään yleisesti käytettyä ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet

	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvelvoitteen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.4. Kodin teknisten laitteiden käyttöohjaus, 15 osp

TUTKINNON OSA: KODIN TEKNISTEN LAITTEIDEN KÄYTÖNOHJAUS

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella työtään asiakkaan tarpeiden mukaan	- palvelusopimus	TOP	Oppimistehtävät Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
osaa valmistautua työskentelemään asiakkaan kodissa	- työsuunitelman laatiminen asiakaslähtöisesti	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
osaa ohjata asiakasta kodissa olevien atk-laitteiden ja tavallisimpien ohjelmien käytössä	-atk-laitteiden käyttö - tietokoneohjelmien ja sovellusten käyttö -internetyhteyden avaaminen, turvallinen käyttö ja nettietiketti -palvelun tarjoajan tekninen tuki	Oppilaitos TOP	Oppimistehtävät Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	Integroituna YTO-opintoihin tieto- ja viestintätekniikka ja sen hyödyntäminen

	-tietoverkkokaapelointi				
osaa ohjata asiakasta kodissa olevan viihde-elektronikan asentamisessa ja käytössä	-digiviritimen ja DVD-laitteen asennus ja käyttövalmiiksi saattaminen -viihde-elektroniikkalaitteiden käyttö	TOP / alan yritys	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	TOP; alan yritys Näyttö; kohteessa, jossa ohjataan asiakasta kodin teknisissä laitteissa esimerkiksi asiakaskodeissa (yksityiskodit, palveluasunnot) tai kodinomaisissa laitoksissa (hoivakodit, vanhainkodit, palvelukeskukset).
osaa ohjata asiakasta kodissa olevien pienlaitteiden ja kodinkoneiden käytössä	-kodin pienlaitteiden ja kodinkoneiden turvallinen ja taloudellinen käyttö: - matkapuhelin - musiikkisoittimet - pesukoneet - liedet - mikroaaltouunit	TOP /alan yritys	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
osaa huolehtia laitteiden toimivuudesta asiakkaan toiveen ja tarpeen mukaan	- kodin teknisten laitteiden käyttöohjeet, lisä- ja varaosat - kuluttajansuoja - laitteiden ja koneiden takuukäytäntö	TOP /alan yritys	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa työ- ja	-turvallinen työskentely -asiakkaan turvallisuudesta	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

asiakasturvallisuutta	huolehtiminen -työympäristön siisteys - paloturvallisuus -häätäensiapu				
Osa arvioida omaa toimintaansa ja työnsä lopputulosta	-oman toiminnan ja työn lopputuloksen sekä oman onnistumisen arviointi	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Kodin tekniikan laitteiden käyttöön ohjaus, 15 osp, osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oman toiminnan suunnittelu	valmistautuu asiakkaan avustamiseen	valmistautuu asiakkaan avustamiseen neuvottelemalla asiakkaan kanssa ohjauksen tarpeesta	valmistautuu itsenäisesti avustamiseen neuvottelemalla asiakkaan kanssa ohjauksen tarpeesta
Käyttöohjauksen valmistautuminen	ottaa ohjeistettuna selvää laitteiden käyttöohjeista	ottaa selvää laitteiden käyttöohjeista	ottaa omatoimisesti selvää laitteiden käyttöohjeista
	ottaa ohjeistettuna selvää tarvittavien lisä- tai varaosien saatavuudesta	ottaa selvää tarvittavien lisä- tai varaosien saatavuudesta	ottaa omatoimisesti selvää tarvittavien lisä- tai varaosien saatavuudesta
	ottaa ohjeistettuna selvää asiakaskodin tietoverkkokaapeloinnista	ottaa tarvittaessa selvää asiakaskodin tietoverkkokaapeloinnista	ottaa tarvittaessa omatoimisesti selvää asiakaskodin tietoverkkokaapeloinnista

Asiakkaan ohjaaminen atk- laitteiden käytössä	ohjaa asiakasta tietokoneen peruskäytössä (avaaminen, tiedostojen etsiminen)	ohjaa asiakasta tietokoneen peruskäytössä ja tavallisimpien ohjelmien käyttämisessä	ohjaa itsenäisesti asiakasta tietokoneen peruskäytössä ja ohjelmien käyttämisessä asiakkaan toiveen mukaan
	ohjaa asiakasta internetyhteyden avaamisessa ja käytössä (modeemin käyttö, sivujen selaaminen)	ohjaa asiakasta internetyhteyden avaamisessa ja käytössä	ohjaa itsenäisesti asiakasta internetyhteyden avaamisessa ja käytössä
	selvittää esiin tulleet ongelmatilanteet avustettuna (toinen työntekijä/esimies)	selvittää esiin tulleet ongelmatilanteet avustettuna (toinen työntekijä/esimies)	selvittää ongelmatilanteet omatoimisesti (esim. palvelun tarjoajan teknisen tuen avulla)
	ohjaa asiakasta turvalliseen internetin käyttöön (tietoturvan hankkiminen, verkkokaupoissa asiointi)	ohjaa asiakasta turvalliseen internetin käyttöön	ohjaa itsenäisesti ja aktiivisesti asiakasta turvalliseen internetin käyttöön
	ohjaa asiakasta netiketin noudattamiseen	ohjaa asiakasta netiketin noudattamiseen	ohjaa itsenäisesti ja aktiivisesti asiakasta netiketin noudattamiseen
Asiakkaan ohjaaminen viihde-elektroniikan käytössä	ohjaa toisen apuna asiakasta digiviritimen ja/tai DVD-laitteen asennuksessa ja käyttövalmiiksi saattamisessa	ohjaa asiakasta digiviritimen ja/tai DVD-laitteen asennuksessa ja käyttövalmiiksi saattamisessa	ohjaa itsenäisesti asiakasta digiviritimen ja/tai DVD-laitteen asennuksessa ja käyttövalmiiksi saattamisessa
	ohjaa asiakasta viihde-elektroniikkalaitteen tai laitteiden käytössä (kaukosäätimen käyttö, tallentaminen)	ohjaa asiakasta viihde-elektroniikkalaitteen tai laitteiden käytössä	ohjaa itsenäisesti asiakasta viihde-elektroniikka laitteen tai laitteiden käytössä
Asiakkaan ohjaaminen kodin pienlaitteiden ja kodinkoneiden käytössä	ohjaa asiakasta kodin pienlaitteiden (matkapuhelin, musiikkisoittimet) ja kodinkoneiden (pesukoneet, liedet, mikroaaltouunit) käyttämisessä	ohjaa asiakasta kodin pienlaitteiden ja kodinkoneiden käyttämisessä	ohjaa itsenäisesti asiakasta kodin pienlaitteiden ja kodinkoneiden käyttämisessä
Toiminnan loppuunsaattaminen ja oman työn arviointi	siivoaa jälkensä	siivoaa jälkensä	siivoaa jälkensä ja pyrkii toiminnallaan välttämään jätteen muodostumista
	varmistaa, että asiakas on saanut tarvitsemansa opastuksen	varmistaa että asiakas on saanut tarvitsemansa opastuksen ja selvittää tarvittaessa lisätietojen tai -avun saamisen	varmistaa itsenäisesti, että asiakas on saanut tarvitsemansa opastuksen ja selvittää tarvittaessa lisätietojen tai -avun saamisen
	antaa asiakkaalle ohjeita laitteen tai palvelun	antaa asiakkaalle ohjeita laitteen tai palvelun itsenäistä	antaa asiakkaalle ohjeita laitteen tai

	itsenäistä käyttöä varten	käyttöä varten huomioiden asiakkaan taidot	palvelun itsenäistä käyttöä varten huomioiden asiakkaan tieto- ja taitotason ja ennakoiden mahdollisia ongelmatilanteita
	arvioi ohjaustehtävän onnistumista.	arvioi ohjaustehtävän onnistumista ja kehittää työtään palautteen perusteella.	arvioi ohjaustehtävän onnistumista ja kehittää työtään palautteen perusteella.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työympäristön sääntöjen hallinta	toimii työympäristön toimintaohjeiden mukaisesti	toimii työympäristön toimintaohjeiden mukaisesti	tuntee työympäristön toimintaohjeen ja työskentelee sen mukaan itsenäisesti
			soveltaa toimintaohjeita asiakkaan muuttuviin tarpeisiin
Atk-laitteiden käyttö	hallitsee tarvittavien atk-laitteiden käyttöohjeita	hallitsee tarvittavien atk-laitteiden käyttöohjeet	hallitsee tarvittavien atk-laitteiden käyttöohjeet ja soveltaa niitä ohjaamisessa itsenäisesti
	käyttää tietokonetta ja kotona käytettäviä oheislaitteita	käyttää tietokonetta ja kotona käytettäviä oheislaitteita niin, että ohjaa asiakasta niiden käytössä	käyttää tietokonetta ja kotona käytettäviä oheislaitteita niin, että ohjaa sujuvasti asiakasta niiden käytössä
	käyttää yleisimpiä tietokoneohjelmia ja sovelluksia niin, että ohjaa asiakasta niiden käytössä	käyttää yleisimpiä tietokoneohjelmia ja sovelluksia niin, että ohjaa asiakasta niiden käytössä	käyttää monipuolisesti eri tietokoneohjelmia ja sovelluksia niin, että ohjaa sujuvasti asiakasta niiden käytössä

Kodin viihde-elektroniikkalaitteiden käyttö	hallitsee tarvittavien viihde-elektroniikkalaitteiden käyttöohjeet	hallitsee tarvittavien viihde-elektroniikkalaitteiden käyttöohjeet	hallitsee tarvittavien viihde-elektroniikkalaitteiden käyttöohjeet ja soveltaa niitä opastamistyössä itsenäisesti
	käyttää yleisimpiä kodin viihde-elektroniikkalaitteita	käyttää yleisimpiä kodin viihde-elektroniikkalaitteita niin, että ohjaa asiakasta niiden käytössä	käyttää monipuolisesti kodin viihde-elektroniikkalaitteita niin, että ohjaa asiakasta niiden käytössä
Kodin laitteiden käyttö	hallitsee kodin koneiden käyttöohjeet	hallitsee tarvittavien kodin koneiden käyttöohjeet	hallitsee tarvittavien kodin koneiden käyttöohjeet ja soveltaa niitä ohjaamisessa itsenäisesti
	käyttää yleisimpiä kodinkoneita ja pienlaitteita	käyttää yleisimpiä ja ajanmukaisia kodinkoneita ja pienlaitteita niin, että ohjaa asiakasta niiden käytössä	käyttää monipuolisesti yleisimpiä ja ajanmukaisia kodinkoneita ja pienlaitteita niin, että ohjaa asiakasta niiden käytössä
	hallitsee yleisiä kodinlaitteiden käyttöön liittyviä turvallisuus- ja taloudellisuustekijöitä.	hallitsee yleiset kodinlaitteiden käyttöön liittyvät turvallisuus- ja taloudellisuustekijät.	hallitsee yleiset kodinlaitteiden käyttöön liittyvät turvallisuus- ja taloudellisuustekijät.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tietoturvan tunteminen	hallitsee tietoturvan käytännön sovellukset	hallitsee tietoturvan käytännön sovellukset	hallitsee tietoturvan periaatteet ja käytännön sovellukset

Kuluttajansuojan tunteminen	tietää kuluttajan oikeudet ja velvollisuudet sekä tietää, mistä saa tietoa ja apua kuluttaja-asioissa	neuvoo asiakasta kuluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvissä asioissa	neuvoo itsenäisesti asiakasta kuluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin liittyvissä asioissa
	tietää laitteiden ja koneiden takuukäytännön.	tietää laitteiden ja koneiden takuukäytännön ja opastaa asiakasta sen hyödyntämisessä.	tietää laitteiden ja koneiden takuukäytännön ja opastaa itsenäisesti asiakasta sen hyödyntämisessä.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhön myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhön myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omilla työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omilla työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa

	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää työssään pääsääntöisesti yleisesti käytettyä ammattisanastoa	käyttää työssään yleisesti käytettyä ammattisanastoa	käyttää työssään yleisesti käytettyä ammattisanastoa
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta sekä pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvoitteen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.5. Monikulttuurisessa asiakaskohteessa työskentely, 15 osp

TUTKINNON OSA: Monikulttuurisessa asiakaskohteessa työskentely 15 osp

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osa toimia vuorovaikutuksessa eri kulttuurin edustajien kanssa	<p>Kulttuurien tunteminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - keskeiset arvot - työn, kodin, perheen ja elämänkaaren vaiheet, tavat ja säännöt - vuorovaikutustavat - käyttäytymissäännöt - pakolaisuuden ja kulttuurisokin ilmenemismuodot <p>Suomalaisen lainsäädännön ja työ kulttuurin tunteminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhdenvertaisuutta, ulkomaalaisten ja maahanmuuttajan asemaa määrittävä lainsäädäntö <p>Tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja asiakaslähtöisyys asiakaspalvelutilanteissa</p>	top	Itsearviointi Ohjaava arviointi	Ammattiosaamisen näyttö	integroituna YTO-opintoihin Kulttuurien tuntemus ja Työelämätaidot
Osa suunnitella ja valmistautua työtehtäviinsä	<p>Puhdistuspalvelu tai avustamistehtäviin valmistautuminen</p> <p>Työsuunnitelman laatiminen asiakaslähtöisesti noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta</p> <p>Työasu, suojaimet ja työvälineet</p>	top	Itsearviointi Ohjaava arviointi	Ammattiosaamisen näyttö	

	työtilanteen mukaan				
Osa työkennellä puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävissä muussa kuin oman kulttuuritaustansa mukaisessa perheessä tai monikulttuurisessa asiakaskohteessa Osa käyttää työssään tarkoituksenmukaisia menetelmiä	Palvelusopimuksen tunteminen Puhdistuspalvelu tai avustamistehtävien menetelmien, aineiden, välineiden ja laitteiden käyttö Puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävän päättäminen Palaute ja oman työn arviointi	top	Itsearviointi Ohjaava arviointi	Ammattiosaamisen näyttö	
Osa noudattaa työ- ja asiakasturvallisuutta	Tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet Tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet Työturvallisuus Ammattietiikka Työkyvyn ylläpito	lähiopetus/top	Opinnot arvioidaan S-merkinnällä Itsearviointi Ohjaava arviointi	Ammattiosaamisen näyttö	Integroituna orientoiviin opintoihin

Osaamisen arviointi **Monikulttuurisessa asiakaskohteessa työskentely 15 osp**

Arvioinnin kohde				
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja			
Asiakkaan kanssa toimiminen	arvostaa omaa kulttuuriaan ja suhtautuu suvaitsevaisesti eri kulttuureja edustaviin ihmisiin ja heidän tapoihinsa	arvostaa omaa kulttuuriaan ja suhtautuu suvaitsevaisesti eri kulttuureja edustaviin ihmisiin ja heidän tapoihinsa	arvostaa omaa kulttuuriaan ja suhtautuu suvaitsevaisesti eri kulttuureja edustaviin ihmisiin ja heidän tapoihinsa	
	toimii asiallisesti tavanomaisissa palvelutilanteissa perheissä tai asiakaskohteissa	toimii hienotunteisesti, asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa perheissä tai asiakaskohteissa	toimii hienotunteisesti, asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa perheissä tai asiakaskohteissa edistäen asiakassuhteita omalla toiminnallaan	
	kunnioittaa asiakkaan toiveita ja ottaa ohjeistettuna huomioon asiakkaan kulttuuriin liittyviä tapoja ja sääntöjä työssään	kunnioittaa asiakkaan toiveita ja ottaa huomioon asiakkaan kulttuuriin liittyviä tapoja ja sääntöjä työssään	kunnioittaa asiakkaan toiveita ja ottaa itsenäisesti huomioon asiakkaan kulttuuriin liittyviä tapoja ja sääntöjä työssään	
Puhdistuspalvelu- tai avustamistehtäviin valmistautuminen	toimii valmiin työsuunnitelman mukaan	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta	tekee itsenäisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta	
	pukeutuu asiakaskohteen ja työtilanteen mukaisella tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu asiakaskohteen ja työtilanteen mukaisella tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu asiakaskohteen ja työtilanteen mukaisella tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	
	varaa ohjeiden mukaan tarvittavat välineet ja tarvikkeet työtään varten	varaa välineet ja tarvikkeet työtään varten	varaa omatoimisesti välineet ja tarvikkeet työtään varten ottaen huomioon taloudellisuuden	
Puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävissä toimiminen	tekee ohjeiden mukaan puhdistuspalvelu- tai avustamistehtäviä	tekee puhdistuspalvelu- tai avustamistehtäviä	tekee omatoimisesti palvelusopimuksen mukaan puhdistuspalvelu- tai avustamistehtäviä	

	toimii ohjattuna asiakkaan kulttuurin tapojen ja sääntöjen mukaan	toimii asiakkaan kulttuurin tapojen ja sääntöjen mukaan	toimii luontevasti asiakkaan kulttuurin tapojen ja sääntöjen mukaan ja edistää omalla toiminnallaan yhdenvertaisuuden ja asiakkaan hyvinvoinnin toteutumista
	työskentelee sopimuksen lopputuloksen saavuttaen mukaisen	työskentelee kohtuullisessa ajassa ja saavuttaa sopimuksen mukaisen lopputuloksen	tekee työnsä itsenäisesti kohtuullisessa ajassa ja kustannustietoisesti ja saavuttaa sopimuksen mukaisen lopputuloksen
Puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävän päättäminen	huolehtii puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävään kuuluvista lopputoista	huolehtii sovitusti puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävään kuuluvista lopputoista	huolehtii omatoimisesti ja huolellisesti puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävään kuuluvista lopputoista
	suhtautuu asiallisesti saamaansa palautteeseen	ottaa palautetta sovitusti toiminnastaan ja muuttaa toimintaansa palautteen perusteella	ottaa omatoimisesti palautetta toiminnastaan ja kehittää toimintaansa palautteen perusteella
	arvioi monikulttuurisen asiakastilanteen vuorovaikutusta ja työn lopputulosta.	arvioi sovitusti monikulttuurisen asiakastilanteen vuorovaikutusta ja työn lopputulosta.	arvioi omatoimisesti monikulttuurisen asiakastilanteen vuorovaikutusta ja työn lopputulosta.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Palvelusopimuksen tunteminen	noudattaa valmista työsuunnitelmaa	tuntee palvelusopimuksen sisällön ja toimii sen mukaisesti	tuntee palvelusopimuksen sisällön ja toimii sen mukaan itsenäisesti
Puhdistuspalvelu- tai avustamistehtävän menetelmien käyttö	käyttää työssä tarvittavia menetelmiä, aineita, välineitä ja laitteita.	valitsee ja käyttää ohjeiden mukaan työssä tarvittavia menetelmiä aineita, välineitä ja laitteita tarkoituksenmukaisesti.	valitsee ja käyttää itsenäisesti työssä tarvittavia menetelmiä aineita, välineitä ja laitteita monipuolisesti ja soveltaa ammatillisia tietojaan.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		

Kulttuurien tunteminen	tietää asiakaskohteen kulttuurin tai kulttuurien keskeisiä vuorovaikutustapoja ja käyttäytymissääntöjä (sanaton viestintä ja sukupuolten välinen tasa-arvo) ja toimii ohjeistettuna niitä kunnioittaen	tietää eri kulttuurien keskeisiä arvoja, vuorovaikutustapoja ja käyttäytymissääntöjä ja toimii niitä kunnioittaen	tietää eri kulttuurien keskeisiä arvoja, vuorovaikutustapoja ja käyttäytymissääntöjä ja toimii niitä kunnioittaen
	tietää työn, kodin, perheen ja elämänkaaren vaiheiden merkityksen asiakkaiden kulttuurissa niin, että toimii ohjeistettuna asiakaskohteessa asiallisesti	tietää työn, kodin, perheen ja elämänkaaren vaiheiden merkityksen asiakkaiden kulttuurissa niin, että toimii asiakaskohteessa asiallisesti	tietää työn, kodin, perheen ja elämänkaaren vaiheiden merkityksen asiakkaiden kulttuurissa niin, että toimii asiakaskohteessa luontevasti
	tietää eri kulttuurien ruokailuun, puhtauteen, pukeutumiseen ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen liittyvät tavat ja säännöt niin, että toimii ohjeistettuna palvelutilanteessa asiallisesti	tietää eri kulttuurien ruokailuun, puhtauteen, pukeutumiseen ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen liittyvät tavat ja säännöt niin, että toimii palvelutilanteessa asiallisesti	tietää eri kulttuurien ruokailuun, puhtauteen, pukeutumiseen ja henkilökohtaiseen koskemattomuuteen liittyvät tavat ja säännöt niin, että toimii palvelutilanteessa luontevasti
	tietää pakolaisuuden ja kulttuurisokin ilmenemismuodot vuorovaikutuksessa ja käyttäytymisessä jokapäiväisessä elämässä niin, että toimii ohjeistettuna palvelutilanteessa asiallisesti	tietää pakolaisuuden ja kulttuurisokin ilmenemismuodot vuorovaikutuksessa ja käyttäytymisessä jokapäiväisessä elämässä niin, että toimii palvelutilanteessa asiallisesti	tietää pakolaisuuden ja kulttuurisokin ilmenemismuodot vuorovaikutuksessa ja käyttäytymisessä jokapäiväisessä elämässä niin, että toimii palvelutilanteessa luontevasti
Suomalaisen lainsäädännön ja työkulttuurin tunteminen	tietää ajantasaisen yhdenvertaisuutta ja ulkomaalaisten ja maahanmuuttajan asemaa määrittävää lainsäädäntöä niin, että toimii ohjeistettuna palvelutilanteessa asiallisesti	tietää ajantasaisen yhdenvertaisuutta ja ulkomaalaisten ja maahanmuuttajan asemaa määrittävän lainsäädännön niin, että toimii palvelutilanteessa asiallisesti	tietää ajantasaisen yhdenvertaisuutta, ulkomaalaisten ja maahanmuuttajan asemaa määrittävän lainsäädännön niin, että toimii palvelutilanteessa asianmukaisesti ja luontevasti

	tuntee suomalaista työkulttuuria ja tietää työtä määrittävää lainsäädäntöä niin, että toimii työssään sen mukaan.	tuntee suomalaista työkulttuuria ja tietää työtä määrittävän lainsäädännön niin, että toimii työssään sen mukaan.	tuntee suomalaisen työkulttuurin ja tietää työtä määrittävän lainsäädännön niin, että toimii työssään sen mukaan.
--	---	---	---

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhönsä myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhönsä myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omista työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omista työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta

	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvoitteen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.6. Perhejuhlapalvelut 20 osp

TUTKINNON OSA: PERHEJUHLAPALVELUT

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella vierastarjoilun ja kahvitilaisuuden perhejuhlaan	- tilausmääräys - tilaisuuden suunnittelu; (tuotteet, suomalaisen juhlaperinteen teemojen	Teorialuokka Käytännön työskentely opetuskeittiöllä ja	Oppimistehtävät Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

	huomioiminen, raaka-ainemenekki, tarvikkeiden riittävyys) budjetti -toteutusehdotukset -työn suunnittelu	asiakastiloissa			
Osaa suunnitella ja valmistaa tilaisuuden luonteeseen sopivia tarjottavia	-työn suunnittelu ja ajoitus - tuotteiden valmistus - ruoanvalmistusmenetelmät - raaka-aineiden käyttö: valinta, käsittely ja säilytys - aistinvarainen arviointi, maku, laatu; rakenne, ulkonäkö - tuotteiden pakkaaminen	Käytännön työskentely oppilaitoksessa ja asiakastiloissa (TOP)	Oppimistehtävät Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa asiakkaan kanssa sovittua budjettia	-taloudellinen ja tuloksellinen toiminta -budjetissa pysyminen	Käytännön työskentely oppilaitoksessa ja asiakastiloissa		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa järjestää tilan vierastarjoilua ja perhejuhlan kahvitilaisuutta varten asiakkaan toiveen mukaan	-tilan somistaminen ja koristelu -pöydän kattaminen - tarjottavien esille laittaminen - tarjoilu	Käytännön työskentely oppilaitoksessa ja asiakastiloissa		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa tehdä sovitut lopputyöt ja puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä välineet, koneet, laitteet ja astiat ja siistiä työympäristön	-juhlatilan järjestyksen ennalleen palautus - oman työympäristön puhtaanapito ja keittiön puhtaanapito	Käytännön työskentely oppilaitoksessa ja asiakastiloissa		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa työssään hygienia- ja	hygieniavaatimusten noudattaminen	Käytännön työskentely		Ammattiosaamisen näyttö	Orientoivat opinnot

jätehuolto-ohjeita	-jätehuolto-ohjeiden tuntemus ja noudattaminen	oppilaitoksessa ja asiakastiloissa			
Osaa noudattaa vaitiolovelvollisuutta, hyviä käytöstapoja, annettuja työaikoja	- vaitiolovelvollisuus - yhteistyö - käytöstavat ja asenne - työaikojen noudattaminen	Käytännön työskentely oppilaitoksessa ja asiakastiloissa		Ammattiosaamisen näyttö	Orientoivat opinnot
Osaa huomioida kestävän kehityksen työskentelyssään	- taloudellinen toiminta - pakkausmateriaalit - energiataloudellisuus - vedenkäyttö - puhdistusaineiden käyttö	Käytännön työskentely oppilaitoksessa ja asiakastiloissa		Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa työ ja asiakasturvallisuutta	- työ- ja suojavaatetus - työturvallisuus keittiötyössä - ergonomia: nostot, siirrot - työympäristön siisteys - omavalvonta ja hygieniavaatimusten noudattaminen - paloturvallisuus - hätäensiapu; haavat, palovammat	Käytännön työskentely oppilaitoksessa ja asiakastiloissa		Ammattiosaamisen näyttö	Orientoivat opinnot
Osaa arvioida omaa toimintaansa	- oman työn lopputuloksen, toiminnan ja onnistumisen arviointi	Oppilaitoksessa		Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Perhejuhlapalvelut 20 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kodin perhejuhlan sekä oman työskentelyn suunnittelu	suunnittelee tilaisuudet asiakkaan kanssa	suunnittelee tilaisuudet asiakkaan kanssa	suunnittelee tilaisuudet asiakkaan kanssa ja tekee toteuttamiskelpoisia ehdotuksia
	suunnittelee ohjeistettuna tarjottavat tuotteet asiakkaan tilauksen mukaan	suunnittelee tarjottavat tuotteet asiakkaan tilauksen mukaan	suunnittelee tarjottavat tuotteet asiakkaan tilauksen mukaan ja noudattaa asiakkaan asettamaa budjettia
	varmistaa, että tarvikkeita on riittävästi	varmistaa, että tarvikkeita on riittävästi, ja tarvittaessa neuvoo asiakasta niiden vuokraamisessa	varmistaa omatoimisesti että tarvikkeita on riittävästi, ja tarvittaessa neuvoo asiakasta niiden vuokraamisessa
	työskentelee saamansa työsuunnitelman mukaisesti	tekee tilaisuuteen toteuttamiskelpoisen oman työnsä työsuunnitelman, joka sisältää tarjottavien tuotteiden valmistuksen ja muun työskentelyn suunnittelun	tekee omatoimisesti tilaisuuteen toteuttamiskelpoisen oman työnsä työsuunnitelman, joka sisältää tarjottavien tuotteiden valmistuksen ja muun työskentelyn suunnittelun
Tilan järjesteleminen	järjestele tilan sisustusta tilaisuutta varten tarkoituksenmukaiseksi	järjestele tilan sisustusta asiakkaan toiveen ja tilaisuuden mukaiseksi	järjestele omatoimisesti tilan sisustusta asiakkaan toiveen ja tilaisuuden mukaiseksi ja tekee toteuttamiskelpoisia ehdotuksia
Tarjottavien tuotteiden valmistaminen ja esillelaitto	pukeutuu hygieniavaatimusten mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu hygieniavaatimusten mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla	pukeutuu hygieniavaatimusten mukaisesti ja tilanteeseen sopivalla tavalla
	valmistaa tarjottavat tuotteet	valmistaa tarjottavat tuotteet työsuunnitelman mukaan	valmistaa tarjottavat tuotteet työsuunnitelman mukaan ja muuttaa suunnitelmaa tarvittaessa joustavasti sovittua budjettia noudattaen
	ajoiittaa työtehtävät ja työskentelee kohtuullisessa ajassa siten, että tarjottavat	ajoiittaa eri työtehtävät keskenään tarkoituksenmukaisesti ja työskentelee	ajoiittaa eri työtehtävät keskenään tarkoituksenmukaisesti ja työskentelee joustavasti

	tuotteet ovat sovittuna aikana valmiita	huolellisesti kohtuullisessa ajassa siten, että tarjottavat tuotteet ovat sovittuna aikana valmiita ja hyvälaatuisia	myös muuttuvissa tilanteissa ja työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa siten, että tarjottavat tuotteet ovat sovittuna aikana valmiita ja hyvälaatuisia
	arvioi tarjottavien tuotteiden onnistuneisuutta	arvioi tarjottavien tuotteiden makua ja laatua	arvioi tarjottavien tuotteiden makua ja laatua ja tekee tarvittavat muutokset
	tekee pöydän kattauksen ja laittaa tarjottavat esille	tekee pöydän kattauksen, laittaa tarjottavat esille ja tarjoilee tarvittaessa asiakkaan toiveiden mukaan	tekee pöydän kattauksen kauniisti ja huolellisesti, laittaa tarjottavat esille ja tarjoilee tarvittaessa asiakkaan toiveiden mukaan
			osallistuu omatoimisesti vieraista huolehtimiseen sovitulla tavalla
Työskentelyn päättäminen	pakkaa ruoat ohjeistettuna asiakkaan toiveen mukaan	pakkaa ruoat asiakkaan toiveen mukaan	pakkaa ruoat asiakkaan toiveen mukaan
	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä välineet, koneet, laitteet ja astiat ja siistii työympäristön	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä välineet, koneet, laitteet ja astiat ja siistii työympäristön	puhdistaa ja laittaa paikalleen käyttämänsä välineet, koneet, laitteet ja astiat ja siistii työympäristön omatoimisesti
	palauttaa tilan alkuperäiseen järjestykseen	palauttaa tilan alkuperäiseen järjestykseen asiakkaan toiveen mukaan	palauttaa itsenäisesti tilan alkuperäiseen järjestykseen asiakkaan toiveen mukaan
	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeen mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeen mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeen mukaan
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista keräten asiakkailta palautetta sekä tunnistaa kehittämistarpeita.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista keräten asiakkailta palautetta sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja perustelee arviotaan.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3

materiaalin hallinta	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tilausmääräyksen tunteminen	tuntee tilausmääräyksen sisällön ja toimii ohjeistettuna sen mukaan	tuntee tilausmääräyksen sisällön ja toimii sen mukaan	tuntee tilausmääräyksen sisällön ja toimii itsenäisesti sen mukaan
Ruoanvalmistuksen menetelmien- ja välineiden käyttö	valmistaa ohjeen mukaan tarjottavia tuotteita niille soveltuvilla ruoanvalmistusmenetelmillä	valmistaa tarjottavia tuotteita niille soveltuvilla ruoanvalmistusmenetelmillä	valmistaa omatoimisesti tarjottavia tuotteita niille soveltuvilla ruoanvalmistusmenetelmillä
	käyttää työsuunnitelmansa edellyttämiä työympäristön/keittiön työvälineitä, koneita ja laitteita	käyttää työsuunnitelmansa edellyttämiä työympäristön/keittiön työvälineitä, koneita ja laitteita	käyttää työsuunnitelmansa edellyttämiä työympäristön/keittiön työvälineitä, koneita ja laitteita omatoimisesti
Raaka-aineiden käyttö	käyttää sopivia elintarvikkeita sekä käsittelee, varastoi ja säilyttää ohjattuna niitä valmistuksen eri vaiheissa asianmukaisesti	valitsee ja käyttää sopivia elintarvikkeita taloudellisesti sekä käsittelee, varastoi ja säilyttää niitä valmistuksen eri vaiheissa asianmukaisesti	valitsee ja käyttää itsenäisesti sopivia elintarvikkeita taloudellisesti sekä käsittelee, varastoi ja säilyttää niitä valmistuksen eri vaiheissa asianmukaisesti
Tarjoiluastioiden ja välineiden käyttö	käyttää ohjeen mukaan tekstiilejä, tarjoiluastioita ja -välineitä tarjottavien esillelaitossa.	valitsee ja käyttää tilaisuuteen sopivia tekstiilejä, tarjoiluastioita ja -välineitä tarjottavien esillelaitossa.	valitsee ja käyttää tilaisuuteen sopivia, kattausmateriaaleja, tekstiilejä, tarjoiluastioita ja -välineitä monipuolisesti tarjottavien esillelaitossa.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Ostopalveluiden käyttäminen	tietää joitakin paikkakunnalla toimivia perhejuhlia	tietää paikkakunnalla toimivia perhejuhlan järjestämisessä tarpeellisia tarvikkeita (astioita,	tietää paikkakunnalla toimivia perhejuhlan

	järjestäviä yrityksiä ja yhteisöjä	kattaustekstiilejä ym.), laitteita tai palveluja vuokraavia tai välittäviä yrityksiä ja yhteisöjä ja neuvoo asiakasta tarvittaessa ostopalvelun käyttämisessä	järjestämisessä tarpeellisia tarvikkeita, laitteita tai palveluja vuokraavia tai välittäviä yrityksiä ja yhteisöjä ja neuvoo tarvittaessa asiakasta omatoimisesti ostopalvelun käyttämisessä
Suomalaisen juhlaperinteen tarjoilujen ja teemojen tunteminen	tietää yleisimpiä eri perhe- ja kausijuhlissa tyypillisesti tarjottavia tuotteita niin, että valitsee tarjottavat	tietää eri perhe- ja kausijuhlissa tyypillisesti tarjottavia tuotteita niin, että valitsee sopivat tarjottavat	tietää eri perhe- ja kausijuhlissa tyypillisesti tarjottavia tuotteita niin, että valitsee sopivat tarjottavat asiakkaan toiveen mukaan
	tietää yleisimpiä eri perhe- ja kausijuhliin liittyviä teemoja niin, että koristelee tarvittaessa tilan	tietää eri perhe- ja kausijuhliin liittyviä teemoja niin, että koristelee tarvittaessa tilan noudattaen juhlien tapakulttuuria ja asiakkaan toivetta	tietää eri perhe- ja kausijuhliin liittyviä teemoja niin, että koristelee tarvittaessa tilan itsenäisesti noudattaen juhlien tapakulttuuria ja asiakkaan toivetta
Kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta	toimii ohjeistettuna taloudellisesti.	ottaa huomioon kustannukset valmistaessaan tarjottavia tuotteita sovittujen hinta- ja laatutavoitteiden mukaan.	ottaa huomioon kustannukset valmistaessaan tarjottavia tuotteita sovittujen hinta- ja laatutavoitteiden mukaan omatoimisesti
			huolehtii omalta osaltaan tilaisuuden kustannusten pysymisestä sovitussa

			budjetissa.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhönsä myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhönsä myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa	tekee mielellään ja

	työyhteisössä	tilanteissa	monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää työssään pääsääntöisesti yleisesti käytettyä ammattisanastoa	käyttää työssään yleisesti käytettyä ammattisanastoa	käyttää työssään yleisesti käytettyä ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestäväen toimintatavan mukaisesti	toimii kestäväen toimintatavan mukaisesti	toimii itsenäisesti kestäväen toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat	tuntee paloturvallisuutta koskevat	tuntee paloturvallisuutta

	toimintaohjeet	toimintaohjeet	koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.7. Pienlemmikkieläinten hoidossa avustaminen 15 osp

TUTKINNON OSA: Pienlemmikkieläinten hoidossa avustaminen

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella työsuunnitelman huomioiden asiakkaan ohjeet, tarpeet ja eläinsuojelusäädökset	-lemmikkieläimen hoitosopimuksen tunteminen -eläinsuojelusäädösten huomioiminen - oman toiminnan suunnittelu -työasu ja suojaimet	top	Oppimistehtävä Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita tarkoituksenmukaiset pienlemmikkieläinten päivittäishoidossa tarvittavat välineet ja tarvikkeet	- välineiden ja tarvikkeiden valinta	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa huolehtia pienlemmikkieläinten hoidosta asiakkaan ohjeen mukaan	-päivittäishoito (lajinmukainen hoito) -ruokkiminen -lemmikkieläinten hoidossa käytettävien menetelmien, välineiden ja tarvikkeiden käyttö - jätehuolto	top	Oppimistehtävä Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa puhdistaa käyttämänsä välineet sekä muut tarvikkeet ja siistiä työympäristön	-välineiden ja tarvikkeiden puhdistus, huolto ja säilytys lopputöiden tekeminen	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa eläinsuojelusäädöksiä	-eläinsuojelusäädösten tunteminen ja	avoin	oppimistehtävät	Ammattiosaamisen	

	noudattaminen	oppimisympäristö	verkossa	näyttö	
Osa toimia hyvien vuorovaikutustapojen ja käyttäytymistapojen mukaisesti	yhteistyö työyhteisön kanssa -käytöstavat ja asenne -työaikojen noudattaminen	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osa arvioida omaa työtä ja toimintaansa	oman työn lopputuloksen, toiminnan ja onnistumisen arviointi, palautteen pyytäminen	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Pienlemmikkieläinten hoidossa avustaminen 15 ops, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oman toiminnan suunnittelu	suunnittelee työnsä ohjeistettuna	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan ohjeet, toiveet ja eläinsuojelusäädöksen ohjeet	tekee omatoimisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan ohjeet ja toiveet sekä eläinsuojelusäädöksen ohjeet
Työhön valmistautuminen	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla sekä valitsee ja käyttää omatoimisesti tarvittavia suojaimia
	valitsee ohjeistettuna pienlemmikkieläinten päivittäishoidossa tarvittavat välineet ja tarvikkeet	valitsee tarkoituksenmukaiset pienlemmikkieläinten päivittäishoidossa tarvittavat välineet ja tarvikkeet	valitsee omatoimisesti tarkoituksenmukaiset pienlemmikkieläinten päivittäishoidossa tarvittavat välineet ja tarvikkeet
Lemmikkieläimen hoidossa avustaminen	avustaa asiakasta pienlemmikkieläinten päivittäishoidossa	avustaa asiakasta pienlemmikkieläinten päivittäishoidossa	avustaa itsenäisesti asiakasta pienlemmikkieläinten päivittäishoidossa
	hoitaa asiakkaan pienlemmikkieläimiä ohjeistettuna turvallisesti ja vastuullisesti	hoitaa asiakkaan pienlemmikkieläimiä turvallisesti ja vastuullisesti	hoitaa omatoimisesti asiakkaan pienlemmikkieläimiä turvallisesti ja vastuullisesti
Lopputöiden tekeminen	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja tarvikkeet	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja tarvikkeet	puhdistaa, huoltaa ja järjestää omatoimisesti paikoilleen käyttämänsä välineet ja tarvikkeet
	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaisesti	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaisesti	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaisesti ja välttää työskentelyssään jätteiden syntymistä mahdollisuuksien mukaan
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä perustelee arvioitaan
	ottaa vastaan palautetta asiallisesti.	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja	pyytää palautetta ja käyttää sitä toimintansa

		työskentelyään.	kehittämiseen.
--	--	-----------------	----------------

Arvioinnin kohde		Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja			
Lemmikkieläimen hoitosopimuksen tunteminen	toimii sopimuksen ja työsuunnitelman mukaisesti	toimii sopimuksen ja työsuunnitelman mukaisesti	toimii itsenäisesti sopimuksen mukaisesti	
	suhtautuu asiallisesti saamaansa palautteeseen	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään sekä käyttää saamansa palautteen työnsä kehittämiseen	
Lemmikkieläinten hoidossa käytettävien menetelmien, välineiden ja tarvikkeiden käyttö	hoitaa ohjeen mukaan asiakkaan pienlemmikkieläimiä tarkoituksenmukaisilla menetelmillä, välineillä ja tarvikkeilla.	hoitaa asiakkaan pienlemmikkieläimiä tarkoituksenmukaisilla menetelmillä, välineillä ja tarvikkeilla.	hoitaa omatoimisesti asiakkaan pienlemmikkieläimiä tarkoituksenmukaisilla menetelmillä, välineillä ja tarvikkeilla.	
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit			
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja			
Lemmikkieläinten hoitoon vaikuttavien tekijöiden tunnistaminen	tunnistaa tavallisimmat pienlemmikkieläimet ja niiden lajinmukaiseen hoitoon sekä käyttäytymiseen liittyviä piirteitä	tunnistaa tavallisimmat pienlemmikkieläimet ja niiden lajinmukaiseen hoitoon sekä käyttäytymiseen liittyvät piirteet	tunnistaa tavallisimmat pienlemmikkieläimet ja niiden lajinmukaiseen hoitoon sekä käyttäytymiseen liittyvät piirteet	
Eläinsuojelusäädösten tunteminen	tietää työhönsä liittyviä eläinsuojelusäädöksiä siten, että ohjeistettuna noudattaa niitä.	tietää työhönsä liittyviä eläinsuojelusäädöksiä siten, että noudattaa	tietää työhönsä liittyviä eläinsuojelusäädöksiä siten, että noudattaa	

		niitä.	niitä ja tunnistaa mahdollisia epäkohtia.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa palvelutilanteissa itsenäisesti mutta tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa palvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa palvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja omatoimisesti, oppii niistä ja pyrkii löytämään asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhön myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhön myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan toisilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	toimii ongelmatilanteissa ohjeen mukaan	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä	toimii asiakkaan ja eläimen toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä	toimii asiakkaan ja eläimen toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii omatoimisesti tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii kestäväen toimintatavan mukaisesti.	toimii kestäväen toimintatavan mukaisesti.	toimii omatoimisesti kestäväen toimintatavan mukaisesti.

6.3.4.8. Piha-alueen ja huonekasvien hoito 15 osp

TUTKINNON OSA: Piha-alueen ja huonekasvien hoito

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa valmistautua piha-alueen tai parvekkeen huonekasvien hoitotehtäviin palvelusopimuksen mukaan	- palvelusopimus - asiakaslähtöisyys - pukeutuminen - suojaimet	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa tehdä piha-alueen tai parvekkeen ja huonekasvien hoitotehtäviä	-piha- ja parvekekalusteiden materiaalit - kasvutekijät -huonekasvien ja kausikukkien tuntemus	top	Oppimistehtävä Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita ja käyttää tarkoituksenmukaisia huonekasvien hoitomenetelmiä ja -aineita	- kastelu -lannoittaminen -jakaminen/leikkaaminen -suihkuttaminen/puhdistaminen -mullanvaihto -lannoittaminen -lannoitteet, ravinteet -jälkityöt	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita ja käyttää tarkoituksenmukaisia piha- ja parvekekalusteiden hoitomenetelmiä ja -aineita	- puhdistus -suojaus (esim. öljyäminen) - puhdistusaineet, hoito- ja suoja-aineet	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita ja käyttää työssään tarvittavia huonekasvien sekä	-välineet*(esim. kastelukannut ja -laitteet, kuokat, saksit, istutuslapiot, pensselit)	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

piha-alueen ja parvekkeen hoitoon liittyviä käsityövälineitä ja laitteita	-koneet ja laitteet (esim. korkeapainepesukone, ruohonleikkuri)				
Osa noudattaa työ- ja asiakasturvallisuutta	- työturvallisuus -ergonomia				
Osa puhdistaa käyttämänsä käsityövälineet ja laitteet ja siistii työympäristön.	- jälkityöt -kestävä kehitys				

ARVIOINTIKRITEERIT Piha-alueen ja huonekasvien hoito 15 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Huonekasvien ja piha-alueen tai parvekkeen hoitotehtäviin valmistautuminen	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia
	toimii työohjeen mukaisesti	tekee toteuttamiskelpoisen suunnitelman huonekasvien ja pihan tai parvekkeen hoidosta ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen sopimusta tai työohjetta	tekee toteuttamiskelpoisen suunnitelman huonekasvien ja pihan tai parvekkeen hoidosta ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen sopimusta tai työohjetta
Huonekasvien ja piha-alueen tai parvekkeen hoito	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistään asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	hoitaa huonekasveja valmiin suunnitelman mukaisesti	hoitaa huonekasveja noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan	hoitaa huonekasveja itsenäisesti, tavoitteen mukaisessa työjärjestyksessä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	tekee piha-alueen tai parvekkeen hoitotehtäviä valmiin suunnitelman mukaisesti	tekee piha-alueen tai parvekkeen hoitotehtäviä noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ja ottaen huomioon asiakkaan toiminnan	tekee piha-alueen tai parvekkeen hoitotehtäviä itsenäisesti, tavoitteen mukaisessa työjärjestyksessä jaottaen huomioon asiakkaan toiminnan sekä muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	huoltaa ohjeistettuna piha- ja parvekekalusteita	huoltaa piha- ja parvekekalusteita	huoltaa itsenäisesti piha- ja parvekekalusteita
	työskentelee saavuttaen työn tavoitteen	työskentelee huolellisesti, kohtuullisessa	työskentelee huolellisesti, kohtuullisessa ajassa sekä ajoittaa työtehtävät keskenään

		ajassa ja arvioi työnsä tuloksen	asiakaslähtöisesti, joustavasti ja tehokkaasti ja arvioi työnsä tuloksen
Jälkitöiden tekeminen	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja laitteet	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja laitteet ja huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja laitteet omatoimisesti sekä huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä vastuullisesti
	toimii kestävän toimintatavan mukaan	toimii kestävän toimintatavan mukaan	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaan
	tekee tarvittavia jälkitöitä	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt ja huolehtii omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Huonekasvien ja piha-alueen tai parvekkeen hoitoon liittyvien sopimusten ja työohjeiden käyttö	toimii sopimuksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii sopimuksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii sopimuksen ja työohjeiden mukaisesti soveltaen niitä asiakkaan muuttuviin tarpeisiin
	suhtautuu saamaansa palautteeseen asiallisesti	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää palautetta ja käyttää sitä työnsä kehittämiseen
Huonekasvien ja piha-alueen tai parvekkeen hoidossa käytettävien materiaalien, menetelmien, aineiden, käsityövälineiden ja laitteiden käyttö	hoitaa kohteen huonekasveja tarkoituksenmukaisilla välineillä ja menetelmillä	hoitaa kohteen huonekasveja tarkoituksenmukaisilla välineillä ja menetelmillä	hoitaa itsenäisesti kohteen huonekasveja tarkoituksenmukaisilla välineillä ja menetelmillä
	tekee piha-alueen tai parvekkeen	tekee piha-alueen tai parvekkeen hoitotehtäviä tarkoituksenmukaisilla	tekee omatoimisesti piha-alueen tai parvekkeen hoitotehtäviä tarkoituksenmukaisilla käsityövälineillä ja

	hoitotehtäviä käsityövälineillä ja laitteilla	käsityövälineillä ja laitteilla	laitteilla
	käyttää turvallisesti käsityövälineitä ja laitteita	käyttää turvallisesti käsityövälineitä ja laitteita ja vastaa omalta osaltaan niiden puhtaudesta	käyttää käsityövälineitä ja laitteita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ja vastaa omalta osaltaan niiden puhtaudesta
	käyttää turvallisesti aineita ja materiaaleja	käyttää turvallisesti tarkoituksenmukaisia aineita ja materiaaleja.	käyttää itsenäisesti ja turvallisesti tarkoituksenmukaisia aineita ja materiaaleja ja ottaa huomioon kestävä toimintatavan
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kasvutekijöiden tunteminen	tietää huonekasvien kasvutekijät niin, että hoitaa ohjeistettuna niitä tarkoituksenmukaisesti	tietää huonekasvien kasvutekijät niin, että hoitaa niitä tarkoituksenmukaisesti	tietää huonekasvien kasvutekijät niin, että hoitaa niitä tarkoituksenmukaisesti, omatoimisesti ja kestävä toimintatavan mukaisesti
	tietää kasvutekijät niin, että istuttaa ja hoitaa kausikukkia	tietää kasvutekijät niin, että vastaa omalta osaltaan kausikukkien istuttamisesta ja hoitamisesta	tietää kasvutekijät niin, että istuttaa ja hoitaa omatoimisesti kausikukkia
Huonekasvien ja kausikukkien tunteminen	on tietoinen kohteen huonekasveista ja tavallisimmista kausikukista niin, että käyttää tarkoituksenmukaisia välineitä, aineita, menetelmiä ja laitteita niiden hoidossa	on perehtynyt kohteen huonekasveihin ja tavallisimpiin kausikukkiin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia välineitä, aineita, menetelmiä ja laitteita niiden hoidossa	on perehtynyt kohteen huonekasveihin ja tavallisimpiin kausikukkiin niin, että valitsee omatoimisesti ja käyttää tarkoituksenmukaisia välineitä, aineita, menetelmiä ja laitteita niiden hoidossa
Lannoitteiden tunteminen	tietää lannoitteiden ravinnepitoisuuden merkityksen niin, että valitsee ohjeistettuna tarkoituksenmukaisen lannoitteen ja käyttää niitä ohjattuna turvallisesti.	tietää lannoitteiden ravinnepitoisuuden merkityksen niin, että valitsee tarkoituksenmukaisen lannoitteen ja käyttää niitä turvallisesti.	tietää lannoitteiden ravinnepitoisuuden merkityksen niin, että valitsee omatoimisesti tarkoituksenmukaisen lannoitteen ja käyttää niitä turvallisesti ja kestävä toimintatavan mukaisesti.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhönsä myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhönsä myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Ammattietiikka	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvuorituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.9. Siivouspalvelut erityiskohteessa 20 osp

TUTKINNON OSA: Siivouspalvelut erityiskohteessa

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella työtään ja valmistautua työhönsä palvelukuvauksen, työohjeiden ja asiakkaan tarpeiden mukaan	-työ- ja suojavaatetus -palvelukuvauksen, työohjeiden ja asiakkaiden tarpeista lähtevä työnsuunnittelu	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa tilojen siivouksesta annettuja ohjeita sekä mahdollisia lainsäädännön määräyksiä	-hygieniaohjeet	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa tehdä ylläpitosiivousta kohteessa, jossa tavoitteena on tavallista korkeampi puhtaustaso	Ylläpitosiivoustehtävät - siivousvaunun varustaminen -asiakaslähtöisyys - työjärjestys -ajan käyttö -pintamateriaalituntemus -lian laadun analysointi - laatutavoitteet - kestävä toimintatapa - hygieniaosaaminen -jälkityöt -jätehuolto-ohjeiden noudattaminen	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita ja käyttää tarkoituksenmukaisia	- siivousmenetelmien, puhdistus- ja	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen	

siivousmenetelmiä ja -aineita	desinfektioaineiden käyttö			näyttö	
Osaa valita ja käyttää työssä tarvittavia, ajanmukaisia siivousvälineitä ja -koneita	-siivousvälineiden ja -koneiden ergonominen ja tehokas käyttö, huolto ja puhdistus	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa raportoida työstään ja tehdä tarvittavat puhtaust mittaukset tai varmistaa työnsä lopputuloksen sovitulla tavalla	-raportointi -pintapuhtausvälineet ja niiden käyttö -laatu ja laadunvarmistus	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa vastata omalta osaltaan työ ja asiakasturvallisuudesta	-työturvallisuus -työympäristön siisteys -hygieniavaatimusten noudattaminen	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa tehdä sovitut lopputyöt ja raportoi työnsä tilanteen vaatimalla tavalla	-kestävä kehitys -jälkityöt	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa arvioida omaa työtä ja toimintaansa	oman työn lopputuloksen, toiminnan ja onnistumisen arviointi	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Siivouspalvelut erityiskohteessa 20 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työskentelyn suunnittelu ja työhön valmistautuminen	pukeutuu määräysten tai ohjeiden mukaisesti ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu määräysten tai ohjeiden mukaisesti ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu määräysten tai ohjeiden mukaisesti ja käyttää tarvittavia suojaimia
	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon mahdolliset lainsäädännön määräykset	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon mahdolliset lainsäädännön määräykset sekä ohjeet	tekee omatoimisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon mahdolliset lainsäädännön määräykset sekä ohjeet
	valitsee siivousmenetelmät, -aineet, -välineet ja -koneet	valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät, -aineet, -välineet ja -koneet	valitsee omatoimisesti tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät, -aineet, -välineet ja -koneet välittäen ammattimaisen kuvan työstään
	varustaa siivousvaunuun siivousaineet, -välineet ja koneet työtään varten	varustaa siivousvaunuun siivousaineet, -välineet ja koneet työtään varten	varustaa siivousvaunuun omatoimisesti siivousaineet, -välineet ja koneet työtään varten asianmukaisesti
Korkeamman puhtaustason tilojen siivoaminen	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistäen asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	työskentelee kohteen ylläpitosiivouksessa valmiin työsuunnitelman mukaan	tekee kohteen ylläpitosiivouksen noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ottaen huomioon määräykset ja asiakkaan toiminnan	tekee kohteen ylläpitosiivouksen tarkoituksenmukaisessa työjärjestyksessä ottaen huomioon määräykset ja asiakkaan toiminnan ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	saavuttaa halutun lopputuloksen	työskentelee kohtuullisessa ajassa, saavuttaa halutun lopputuloksen, tarkistaa työnsä lopputuloksen	työskentelee kohtuullisessa ajassa saavuttaa halutun lopputuloksen, tarkistaa ja arvioi omatoimisesti työnsä lopputuloksen

Korkeamman puhtaustason tilojen siivouksen lopputyöt ja laadunvarmistus	raportoi työstään ohjeistettuna sovitulla tavalla	raportoi työstään ja tekee tarvittavat puhtaust mittaukset tai varmistaa työnsä lopputuloksen onnistumisen sovitulla tavalla	raportoi työstään ja tekee tarvittavat puhtaust mittaukset tai varmistaa työnsä lopputuloksen onnistumisen sovitulla tavalla
	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet ja huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä siivousvälineet ja -koneet omatoimisesti ja huolehtii huoltotilan siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä vastuullisesti
	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan.	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan.	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Palvelukuvauksen ja työohjeiden sekä laadunhallinnan välineiden käyttö	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti, soveltaen niitä asiakkaan muuttuviin tarpeisiin
	käyttää kohteessa käytettäviä puhtaust mittausvälineitä tai muita laadunhallinnan välineitä	käyttää kohteessa käytettäviä puhtaust mittausvälineitä tai muita laadunhallinnan välineitä sovitulla tavalla	käyttää omatoimisesti kohteessa käytettäviä puhtaust mittausvälineitä tai muita laadunhallinnan välineitä sovitulla tavalla
	suhtautuu saamaansa palautteeseen asiallisesti	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää palautetta ja käyttää sitä työnsä kehittämiseen saavuttaen sovitun laadun
Siivousmenetelmien ja siivousaineiden käyttö	tekee kohteen ylläpitosiivousta kohteeseen sopivilla, tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä	tekee kohteen ylläpitosiivousta kohteeseen sopivilla, tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lainsäädännön määräykset sekä lian laadun,	tekee kohteen ylläpitosiivousta omatoimisesti työhön parhaiten soveltuvilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lainsäädännön määräykset sekä lian laadun,

		pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen	pintamateriaalin, työnsä tavoitteen ja taloudellisuuden
	käyttää siivouksessa käytettäviä siivousaineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivouksessa käytettäviä siivousaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	käyttää siivouksessa käytettäviä siivousaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestäväen toimintatavan
Siivousvälineiden ja -koneiden käyttö	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti ja ergonomisesti	käyttää siivousvälineitä tarkoituksenmukaisesti, monipuolisesti, ergonomisesti ja taloudellisesti mahdollistaen parhaan työtuloksen
	käyttää kohteessa käytettäviä siivouskoneita turvallisesti.	käyttää kohteessa käytettäviä siivouskoneita turvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää kohteessa käytettäviä siivouskoneita toimintaperiaatteen mukaan turvallisesti, ergonomisesti ja taloudellisesti mahdollistaen parhaan työtuloksen
			keventää työtään tarkoituksenmukaisilla siivousväline- ja konevalinnoilla.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Lainsäädännön määräysten ja siivouksen tavoitteen tunteminen	tietää lainsäädännön määräyksistä ja kohteen siivoukselle asettamista erityisvaatimuksista ja tavoitteista niin, että saavuttaa työn tavoitteen	tietää lainsäädännön määräykset ja kohteen siivoukselle asettamat erityisvaatimukset sekä siivouksen tavoitteet niin, että saavuttaa työn tavoitteen	tietää lainsäädännön määräykset ja kohteen siivoukselle asettamat erityisvaatimukset sekä siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa sovitun laadun ja saavuttaa asiakkaan tyytyväisyyden
	toimii yhteistyössä asiakkaan kanssa niin, että saavuttaa halutun lopputuloksen	toimii yhteistyössä asiakkaan kanssa niin, että saavuttaa halutun lopputuloksen	toimii joustavasti ja yhteistyössä asiakkaan ja työyhteisön kanssa ottaen huomioon organisaation tai yrityksen toiminta-ajatuksen
Lian laadun tunnistaminen ja	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että käyttää	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että valitsee ja käyttää	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt kohteen pintamateriaaleihin niin, että

pintamateriaalin tunteminen	tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä	tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä	valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä edistään toiminnallaan pintamateriaalin säilymistä
Siivouksen osatekijöiden tunteminen	valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää siivouksen osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää siivouksen osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät
	valitsee tarkoituksenmukaisen siivousaineen kohteen ylläpitosiivoukseen	tietää siivousaineiden pH:n ja keskeisimpien tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee tarkoituksenmukaisen aineen kohteen ylläpitosiivoukseen	tietää siivousaineiden pH:n ja tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee omatoimisesti tarkoituksenmukaisen aineen kohteen ylläpitosiivoukseen
	perehtyy käytettävien siivousaineiden käyttöturvallisuustiedotteisiin	on perehtynyt hyvin käyttämiensä siivousaineiden käyttöturvallisuustiedotteisiin.	tuntee käyttämiensä siivousaineiden käyttöturvallisuustiedotteet ja hyödyntää niiden ohjeita työssään.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu työhönsä myönteisesti	suhtautuu työhön myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhön myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa

	työyhteisössä	huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvelvoitteen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää omaaloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.10. Sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten puhdistuspalvelut 20 osp

TUTKINNON OSA: Sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten puhdistuspalvelut

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osaa suunnitella työtään ja valmistautua työhönsä palvelukuvauksen, työohjeiden ja asiakkaan tarpeiden mukaan	-työ- ja suojavaatetus -palvelukuvauksen, työohjeiden ja asiakkaiden tarpeista lähtevä työnsuunnittelu	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa työskennellä ruokahuoltotehtävissä ja varmistaa asiakkaan erityisruokavaliot	Ruokahuoltotehtävät - hygieniavaatimusten noudattaminen ruokahuollon eri vaiheissa - keittiön työvälineiden ja koneiden käyttö ja puhdistus - raaka-aineiden käsittely, varastointi ja säilytys - ruokahuoltotehtävät: tuotteiden tarjolle laitto, -ruoan jakaminen - ravitsemussuositustuntemus -erityisruokavaliotuntemus - organisaation mukainen jakelujärjestelmä -keittiön puhtaanapito	top	(Oppimistehtävä) Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa siistiä keittiön					
Osaa noudattaa annettuja hygienia- ja jätehuolto-ohjeita keittiötyössä	-hygieniaohjeiden noudattaminen				

<p>Osaa toteuttaa ylläpitosiivouksen Osaa varustaa siivousvaunun</p> <p>Osaa valita ja käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä ja – aineita</p> <p>Osaa valita, käyttää ja puhdistaa työssä tarvittavia ajanmukaisia siivousvälineitä ja – koneita</p> <p>Osaa tunnistaa lian laadun ja kohteen pintamateriaalit</p> <p>Osaa ylläpitää kohteessa sovittua hygieniatasoa ja tehdä infektioiden torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet</p> <p>Osaa huoltaa, puhdistaa ja laittaa käyttämänsä välineet ja koneet</p> <p>Osaa lajitella ja käsitellä jätteitä jätehuolto-ohjeiden mukaan</p>	<p>Ylläpitosiivoustehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> - siivousvaunun varustaminen -asiakaslähtöisyys - työjärjestys -ajan käyttö - siivousmenetelmien, puhdistus- ja desinfektioaineiden käyttö -siivousvälineiden ja - koneiden käyttö, huolto ja puhdistus -pintamateriaalituntemus -lian laadun analysointi - laatutavoitteet - kestävä toimintatapa - hygieniosaaminen -jälkityöt -jätehuolto-ohjeiden noudattaminen 	<p>top</p>	<p>Itsearviointi Palautekeskustelut</p>	<p>Ammattiosaamisen näyttö</p>	
<p>Osaa toteuttaa vuodehuolto- sekä liinavaate- ja</p>	<p>-vuodehuolto - liinavaate- ja pyykkihuoltotehtävät</p>	<p>top</p>	<p>Itsearviointi Palautekeskustelut</p>	<p>Ammattiosaamisen näyttö</p>	

pyykkihuoltotehtäviä					
Osa huoltaa apu- ja hoitovälineitä	- apu- ja hoitovälineiden huolto ja puhdistus	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osa neuvoa ja ja ohjata asiakasta sovitulla tavalla	-asiakaspalvelu	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osa vastata omalta osaltaan työ- ja asiakasturvallisuudesta	-työturvallisuus - ergonomia -paloturvallisuus -häätäensiapu -työympäristön siisteys - omavalvonta ja hygieniavaatimusten noudattaminen	top	oppimistehtävät verkossa	Ammattiosaamisen näyttö	
Osa toimia hyvien vuorovaikutustapojen ja käyttäytymistapojen mukaisesti	- yhteistyö työyhteisön kanssa -käytöstavat ja asenne	top			
Osa arvioida omaa työtä ja toimintaansa	oman työn lopputuloksen, toiminnan ja onnistumisen arviointi	top	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT Sosiaali- ja terveydenhuollon laitosten puhdistuspalvelut 20 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työskentelyn suunnittelu ja työhön valmistautuminen	pukeutuu kohteessa käytettävään työasuun ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu kohteessa käytettävään työasuun ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia	pukeutuu kohteessa käytettävään työasuun ja käyttää ohjeiden mukaisia suojaimia
	toimii valmiin työsuunnitelman mukaan ja noudattaa työturvallisuutta	tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta ja työturvallisuutta	tekee itsenäisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman ottaen huomioon asiakkaan tarpeen ja noudattaen palvelukuvausta tai työohjetta ja työturvallisuutta
	valitsee menetelmät ja varustaa siivousvaunuun ylläpitosiivoukseen puhdistusaineet ja -välineet sekä koneet	valitsee menetelmät ja varustaa siivousvaunuun ylläpitosiivoukseen tarkoituksenmukaiset siivousaineet, -välineet ja koneet	valitsee menetelmät ja varustaa siivousvaunuun itsenäisesti ylläpitosiivoukseen tarkoituksenmukaiset siivousaineet, -välineet ja koneet välittäen ammattimaisen kuvan työstään
	valmistautuu ruokahuoltotehtäviin ja toimii hyvää hygieniosaamista noudattaen	valmistautuu ruokahuoltotehtäviin ja toimii johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti hyvää hygieniosaamista noudattaen	valmistautuu ruokahuoltotehtäviin omatoimisesti ja toimii johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti hyvää hygieniosaamista noudattaen
Ruokahuoltotehtävien toteuttaminen	työskentelee hygieenisesti ruokahuoltotehtävissä	työskentelee hygieenisesti ruokahuoltotehtävissä	työskentelee hygieenisesti ja itsenäisesti ruokahuoltotehtävissä
	laittaa tarjottavat esille tai jakaa ohjeistettuna ruokaa, mutta tarvitsee ohjeistusta oikean ruokavalion toteutumisen varmistamisessa	laittaa tarjottavat esille tai jakaa ruokaa organisaation jakelujärjestelmän mukaan varmistaen, että asiakkaan ruokavalio toteutuu turvallisesti	laittaa tarjottavat esille tai jakaa ruokaa organisaation jakelujärjestelmän mukaan varmistaen, että asiakkaan ruokavalio toteutuu turvallisesti, ja tarkkailee erityisruokavalioiden toteutumista sekä pyytää tarvittaessa apua virheiden

			välttämiseksi
Ylläpitosiivouksen toteuttaminen	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti ja rauhallisesti erilaisissa palvelutilanteissa	toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti sekä rauhallisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistään asiakassuhteita omalla toiminnallaan
	työskentelee työryhmän jäsenenä tai parin kanssa ja suhtautuu työtehtäviinsä ja työyhteisöön positiivisesti	työskentelee työryhmän jäsenenä tai parin kanssa ja suhtautuu työtehtäviinsä positiivisesti edistään omalla toiminnallaan yhteistyötä	työskentelee joustavasti työryhmän jäsenenä tai parin kanssa ja suhtautuu työtehtäviinsä positiivisesti edistään omalla toiminnallaan yhteistyötä sekä suhtautuu rauhallisesti yllättäviin tilanteisiin ja muuttaa työjärjestyksiä niiden mukaisesti
	tekee ylläpitosiivouksen valmiin työsuunnitelman mukaisesti	tekee ylläpitosiivouksen noudattaen tarkoituksenmukaista työjärjestystä ja ottaen huomioon asiakkaan toiminnan	tekee ylläpitosiivouksen itsenäisesti tavoitteen mukaisessa työjärjestyksessä ottaen huomioon asiakkaan toiminnan ja muuttaen työskentelyään tarvittaessa
	työskentelee kohtuullisessa ajassa ja arvioi työnsä tuloksen	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa ja arvioi työnsä tuloksen	työskentelee huolellisesti kohtuullisessa ajassa ja ajoittaa työtehtävät keskenään asiakaslähtöisesti, joustavasti ja tehokkaasti sekä arvioi työnsä tuloksen
	toimii laatutavoitteiden sekä kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii sovittujen laatutavoitteiden sekä kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti sovittujen laatutavoitteiden sekä kestävän toimintatavan mukaisesti
	arvioi yhteistyössä kestävän toimintatavan vaikutusta asiakkaalle ja yritykselle tai organisaatiolle	arvioi yhteistyössä kestävän toimintatavan vaikutusta asiakkaalle ja yritykselle tai organisaatiolle	arvioi kestävän toimintatavan vaikutusta asiakkaalle ja yritykselle tai organisaatiolle
Vuodehuolto-, liinavaate- ja pyykkihuoltotehtävien toteuttaminen	tekee tarvittavia vuodehuoltotehtäviä sekä liinavaate- ja pyykkihuoltotehtäviä ja noudattaa ohjattuna niistä annettuja ohjeita	tekee vuodehuoltotehtäviä sekä liinavaate- ja pyykkihuoltotehtäviä noudattaen niistä annettuja ohjeita	tekee itsenäisesti vuodehuoltotehtävät sekä liinavaate- ja pyykkihuoltotehtävät laadukkaasti ja kustannustietoisesti ja noudattaen niistä annettuja ohjeita
Hoitovälineiden huoltaminen	huoltaa ohjeistettuna apu- ja hoitovälineitä ja käyttää huoltamisessa tarvittavia	huoltaa apu- ja hoitovälineitä käyttäen huoltamisessa tarvittavia välineitä,	huoltaa omatoimisesti apu- ja hoitovälineitä käyttäen huoltamisessa tarvittavia välineitä,

	välineitä, laitteita ja koneita	laitteita ja koneita	laitteita ja koneita työturvallisesti
Työtehtävien päättäminen	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja -koneet sekä ilmoittaa vioista	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja -koneet ja huolehtii huoltotilan ja keittiön siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä sekä ilmoittaa vioista	puhdistaa, huoltaa ja järjestää paikoilleen käyttämänsä välineet ja -koneet itsenäisesti ja huolehtii huoltotilan ja keittiön siisteydestä ja tarvikkeiden täydennyksestä vastuullisesti sekä ilmoittaa vioista
	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan	käsittelee jätteet jätehuolto-ohjeiden mukaan
	tekee tarvittavia jälkitöitä.	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt.	tekee vastuullisesti tarvittavat jälkityöt ja huolehtii omalta osaltaan palvelukokonaisuuden onnistumisesta.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Palvelukuvauksen ja työ- ja hygieniaohjeiden sekä laadunhallinnan välineiden käyttö	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti	toimii siivouksen palvelukuvauksen ja työohjeiden mukaisesti soveltaen niitä muuttuviin tilanteisiin
	toimii hygieniaohjeiden ja -määräysten mukaisesti	toimii hygieniaohjeiden ja -määräysten mukaisesti	toimii hygieniaohjeiden ja -määräysten mukaisesti
	suhtautuu asiallisesti saamaansa palautteeseen	ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintaansa ja työskentelyään	pyytää palautetta ja käyttää sitä työnsä ja palvelun kehittämiseen ja saavuttaa sovitun laadun
Ruokahuoltotehtävissä tarvittavien raaka-aineiden,	käyttää ja puhdistaa työn edellyttämiä keittiön työvälineitä ja koneita	käyttää ja puhdistaa työsuunnitelmansa edellyttämiä	käyttää ja puhdistaa omatoimisesti työsuunnitelmansa edellyttämiä keittiön

välineiden, laitteiden ja koneiden käyttö	noudattaen työturvallisuutta	keittiön työvälineitä ja koneita ohjeen mukaan noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiaa	työvälineitä ja koneita noudattaen työturvallisuutta ja ergonomiaa
	käsittelee raaka-aineita ruokahuoltotehtävien eri vaiheissa ohjeiden mukaan	käsittelee, varastoi ja säilyttää raaka-aineita ruokahuoltotehtävien eri vaiheissa ohjeen mukaan	käsittelee, varastoi ja säilyttää raaka-aineita omatoimisesti ohjeiden mukaan ruokahuoltotehtävien eri vaiheissa
Siivousmenetelmien, -välineiden ja - koneiden sekä puhdistusaineiden käyttö	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä	tekee ylläpitosiivousta tarkoituksenmukaisilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen	tekee ylläpitosiivousta itsenäisesti työhön parhaiten soveltuvilla siivousmenetelmillä ottaen huomioon lian laadun, pintamateriaalin ja työnsä tavoitteen
	käyttää puhdistus- ja desinfektioaineita tarkoituksenmukaisesti	käyttää puhdistus- ja desinfektioaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	käyttää puhdistus- ja desinfektioaineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestävä toimintatavan
	käyttää työssä tarvittavia välineitä ja -koneita turvallisesti.	käyttää työssä tarvittavia välineitä ja -koneita turvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää työssä tarvittavia välineitä ja -koneita toimintaperiaatteen mukaan, taloudellisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Asiakkaan toiminnan, työ- ja hygieniaohjeiden ja siivouksen tavoitteen tunteminen	tietää asiakaskohteen toiminnan niin, että saavuttaa siivouspalvelun tavoitteen	tietää asiakaskohteen toiminnan, työohjeet ja siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa sovittua laatua	tietää asiakaskohteen toiminnan, työohjeet ja siivouksen tavoitteet niin, että tuottaa sovitun laadun ja saavuttaa asiakkaan tyytyväisyyden
	toimii hygieniaohjeiden mukaisesti ja	tietää hygieniaohjeiden sisällön ja	tietää hygieniaohjeiden sisällön ja

	onnistuu ylläpitämään hyvää hygieniatasoa	merkityksen työssään niin, että ylläpitää hyvää hygieniatasoa	merkityksen työssään sekä tartuntatautien leviämistavat niin, että ylläpitää hyvää hygieniatasoa ja osallistuu omalta osaltaan tartuntatautien leviämisen estämiseen
	toimii yhteistyössä asiakkaan kanssa niin, että saavuttaa ohjattuna halutun lopputuloksen	toimii yhteistyössä asiakkaan kanssa niin, että saavuttaa halutun lopputuloksen	toimii joustavasti ja yhteistyössä asiakkaan ja työyhteisön kanssa ottaen huomioon organisaation tai yrityksen toiminta-ajatuksen
Ravitsemussuositusten ja erityisruokavalioiden tunteminen	tuntee ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot niin, että ohjeistettuna varmistaa asiakkaiden ruokavalion toteutumisen	tuntee ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot niin, että varmistaa asiakkaiden ruokavalion toteutumisen	tuntee ravitsemussuositukset ja erityisruokavaliot niin, että varmistaa asiakkaiden ruokavalion turvallisen toteutumisen ja havaitsee ajoissa mahdolliset virheet sekä tiedottaa niistä ruuanjakelusta vastaaville henkilöille
Apu- ja hoitovälineiden sekä liinavaate- ja pyykkihuolto-ohjeiden tunteminen	tietää huollettavat apu- ja hoitovälineet niin, että huoltaa välineet tarkoituksenmukaisesti	tietää huollettavat apu- ja hoitovälineet sekä niiden tarvitsemat huoltotoimenpiteet ja huoltokierron niin, että huoltaa välineet tarkoituksenmukaisesti	tietää huollettavat apu- ja hoitovälineet sekä niiden tarvitsemat huoltotoimenpiteet ja huoltokierron niin, että huoltaa välineet tarkoituksenmukaisesti, taloudellisesti ja kestävän toimintatavan mukaisesti sekä havainnoi mahdolliset virheelliset välineet ja ilmoittaa korjaustarpeista eteenpäin
	tietää liinavaate- ja pyykkihuolto-ohjeet niin, että toimittaa ne huollettavaksi	tietää liinavaate- ja pyykkihuolto-ohjeet ja niiden huoltokierron niin, että toimittaa ne tarkoituksenmukaisesti huollettavaksi	tietää liinavaate- ja pyykkihuolto-ohjeet ja niiden huoltokierron niin, että toimittaa ne tarkoituksenmukaisesti huollettavaksi
Lian laadun tunnistaminen ja	tunnistaa lian laadun ja on tietoinen	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt	tunnistaa lian laadun ja on perehtynyt

pintamateriaalin tunteminen	pintamateriaaleista niin, että käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä	kohteen pintamateriaaleihin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä	kohteen pintamateriaaleihin niin, että valitsee ja käyttää tarkoituksenmukaisia siivousmenetelmiä edistään toiminnallaan pintamateriaalin säilymistä
Siivouksen osatekijöiden tunteminen	valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää siivouksen osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät	tietää siivouksen osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaiset siivousmenetelmät
	valitsee tarkoituksenmukaisen siivousaineen kohteen ylläpitosiivoukseen	tietää siivousaineiden pH:n ja keskeisimpien tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee tarkoituksenmukaisen aineen kohteen ylläpitosiivoukseen	tietää siivousaineiden pH:n ja tehoaineiden merkityksen niin, että valitsee omatoimisesti tarkoituksenmukaisen aineen kohteen ylläpitosiivoukseen
	perehtyy käytettävien siivousaineiden käyttöturvatiedotteisiin	on perehtynyt käyttämiensä siivousaineiden käyttöturvatiedotteisiin	tuntee käyttämiensä siivousaineiden käyttöturvatiedotteet ja hyödyntää niiden ohjeita työssään
Jätehuolto-ohjeiden noudattaminen	noudattaa työssään jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa työssään jätehuoltosuunnitelmaa.	noudattaa ja soveltaa itsenäisesti työssään jätehuoltosuunnitelmaa.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjausta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa oma-aloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun

	suhtautuu alaan ja työhön myönteisesti	suhtautuu alaan myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu alaan myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee alan tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen, huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä
	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja
	tekee vastuullaan olevat tehtävät niin, että tarvitsee ajoittain ohjeistusta	tekee vastuullaan olevat työt huolellisesti	toimii vastuullisesti työssään ja tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työntekijän
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii pääsääntöisesti poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työtä koskevia sääntöjä ja työaikoja sekä sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen	toimii hyvien käyttäytymistapojen	toimii hyvien käyttäytymistapojen

	mukaisesti	mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvälvoituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.11. Vaatteiden ja tekstiilien huolto, 15 osp

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osa suunnitella vaatteiden ja tekstiilien huoltotehtävät ja	-asiakkaan toiminnan, palvelukuvausten ja	TOP	Oppimistehtävä -kuidut	Ammattiosaamisen näyttö	

noudattaa toimipaikan ohjeita	työohjeiden tunteminen - työasu, suojaimet ja jalkineet - ulkoinen olemus - laatu - kuidut - hoito-ohjemerkinnot - tekstiilien tuholaiset		-hoito-ohjemerkinnot - tekstiilien tuholaiset - puhdistuksen osatekijät Itsearviointi Palautekeskustelut		
Osaa esikäsitellä ja lajitella pyykin	-pyykin lajittelu ja esikäsitteleminen hoito-ohjeen ja pesutarpeen mukaan	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa pestä ja kuivattaa asiakkaiden pyykkiä	-pyykin pesu ja kuivattaminen hoito-ohjeen mukaan -aseptinen työskentely -hygieniä	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa huoltaa asiakaskohteessa olevia muita tekstiilejä	-asiakaskohteen muiden tekstiilien huoltaminen esim. verhot, pöytäliinat yms.	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa valita ja käyttää työssään tarkoituksenmukaisia tekstiilien pesu- ja hoitoaineita,-menetelmiä ja -koneita	-pyykinpesu – ja hoitoaineet -pyykinpesumenetelmät -koneet		Itsearviointi Palautekeskustelut		
Osaa jälkikäsitellä tekstiilejä tarkoituksenmukaisilla menetelmillä	-jälkikäsitteleminen menetelmät -koneet ja laitteet	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

Osaa lähettää pyykin pesulaan ja vastaanottaa pesulasta tulevan pyykin	-asiakaskohteen pesulapalveluiden käyttö	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa huolehtia tekstiilien ja vaatteiden säilytyksestä omalta osaltaan	-tekstiilien ja vaatteiden oikea säilytys		Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa toimia hyvien vuorovaikutustapojen ja käyttäytymistapojen mukaisesti	-yhteistyö työyhteisön kanssa -käytöstavat ja asenne -työaikojen noudattaminen	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa noudattaa työ- ja asiakasturvallisuutta	-turvallinen työskentely -asiakkaan turvallisuudesta huolehtiminen -työympäristön siisteys - paloturvallisuus -häätäensiapu	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	
Osaa arvioida omaa toimintaansa ja työnsä lopputulosta	- oman toiminnan ja työn lopputuloksen, sekä oman onnistumisen arviointi	TOP	Itsearviointi Palautekeskustelut	Ammattiosaamisen näyttö	

ARVIOINTIKRITEERIT: Vaatteiden ja tekstiilien huolto 15 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tekstiilihuoltotehtäviin valmistautuminen	ajottaa ohjeen mukaan tekstiilihuoltotehtäviä ja työvuoronsa muita tehtäviä	ajottaa tekstiilihuoltotehtäviä ja työvuoronsa muita tehtäviä	ajottaa tekstiilihuoltotehtävät ja työvuoronsa muut tehtävät keskenään joustavaksi kokonaisuudeksi
	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla ja käyttää tarvittavia suojaimia	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla, käyttää tarvittavia suojaimia ja toimii annetun ohjeen mukaan	pukeutuu tilanteeseen sopivalla tavalla, käyttää tarvittavia suojaimia
Pyykin lajitteleminen ja käsittelyminen	lajittelee ja esikäsittelee pestävän pyykin	lajittelee ja esikäsittelee pestävän pyykin hoito-ohjeen ja pesutarpeen mukaan	lajittelee ja esikäsittelee itsenäisesti pestävän pyykin hoito-ohjeen ja pesutarpeen mukaan
	lähettää ohjeistettuna pestävän pyykin pesulaan	lähettää pestävän pyykin ohjeen mukaan pesulaan	lähettää itsenäisesti pestävän pyykin sovitulla tavalla pesulaan
	toimii tavanomaisissa palvelutilanteissa asiallisesti	työskentelee kohtuullisessa ajassa ja toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa	työskentelee huolellisesti ja kohtuullisessa ajassa sekä toimii asiakaslähtöisesti ja ystävällisesti erilaisissa palvelutilanteissa edistäten asiakassuhteita omalla toiminnallaan
Pyykin peseminen ja kuivattaminen	pesee ja kuivattaa pyykin hoito-ohjeen mukaan	pesee ja kuivattaa pyykin hoito-ohjeen mukaan	pesee ja kuivattaa pyykin itsenäisesti hoito-ohjeen mukaan
	työskentelee hygieenisessä työjärjestyksessä ja arvioi pyykinpesutulosta	noudattaa hygieenisestä työjärjestyksestä annettuja ohjeita ja arvioi pyykinpesutuloksen	työskentelee hygieenisessä työjärjestyksessä ja arvioi pyykinpesutuloksen
Tekstiilien käsittelyminen	jälkikäsittelee tavanomaiset tekstiilit ja saavuttaa tarkoituksenmukaisen lopputuloksen	jälkikäsittelee tekstiilit ohjeiden mukaan niin, että lopputulos on hyvä, ja työskentelee kohtuullisessa ajassa	jälkikäsittelee tekstiilit itsenäisesti niin, että lopputulos on viimeistelty ja laadukas

	työskentelee ohjattuna taloudellisesti	työskentelee tehokkaasti ja taloudellisesti	ottaa vastuuta työprosessin etenemisestä ja työskentelee tehokkaasti ja taloudellisesti
Tekstiilien säilyttäminen	huolehtii ohjeiden mukaan tekstiilien asianmukaisesta säilytyksestä	huolehtii tekstiilien asianmukaisesta säilytyksestä	huolehtii omatoimisesti tekstiilien asianmukaisesta säilytyksestä
Pesulasta tulevan pyykin käsittelyminen	vastaanottaa pesulasta tulevan pyykin ja huolehtii ohjeistettuna sen asianmukaisesta säilytyksestä	vastaanottaa ja tarkistaa pesulasta tulevan pyykin ja huolehtii sen asianmukaisesta säilytyksestä	vastaanottaa ja tarkistaa pesulasta tulevan pyykin laadun ja määrän ja huolehtii omatoimisesti sen asianmukaisesta säilytyksestä
Oman toiminnan arviointi	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa kehittämistarpeita.	arvioi omaa toimintaansa ja työn onnistumista sekä tunnistaa kehittämistarpeita ja perustelee arviotaan.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Tekstiilien pesu- ja hoitoaineiden valinta ja käyttö	valitsee ja käyttää tekstiilien huollossa käytettäviä aineita tarkoituksenmukaisesti	valitsee ja käyttää tekstiilien huollossa käytettäviä aineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden	valitsee ja käyttää tekstiilien huollossa käytettäviä aineita turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestävä toimintatavan
Tekstiilien huoltomenetelmien ja -koneiden käyttö	käyttää erilaisia pyykinpesumenetelmiä hoito-ohjeen ja tarpeen mukaan	valitsee ja käyttää erilaisia pyykinpesumenetelmiä hoito-ohjeen ja tarpeen mukaan	valitsee ja käyttää itsenäisesti erilaisia pyykinpesumenetelmiä hoito-ohjeen ja tarpeen mukaan
	käyttää kohteessa olevia pyykinpesukoneita ja valitsee ohjattuna tarkoituksenmukaiset pesuohjelmat	käyttää kohteessa olevia pyykinpesukoneita ja valitsee ohjeiden mukaan tarkoituksenmukaiset pesuohjelmat	käyttää kohteessa olevia pyykinpesukoneita itsenäisesti ja valitsee tarkoituksenmukaiset pesuohjelmat hyödyntäen ohjeita

	käyttää ohjeen mukaan vaihtoehtoisia kuivatusmenetelmiä	käyttää vaihtoehtoisia kuivatusmenetelmiä	käyttää soveltaen vaihtoehtoisia kuivatusmenetelmiä
	käyttää koneita turvallisesti	käyttää koneita turvallisesti ja ergonomisesti	käyttää koneita turvallisesti ja ergonomisesti ottaen huomioon taloudellisuuden ja kestävän toimintatavan
Tekstiilien jälkikäsittelymenetelmien käyttö	käyttää kohteessa olevia tekstiilien jälkikäsittelymenetelmiä, -välineitä ja -laitteita	käyttää kohteessa olevia tekstiilien jälkikäsittelymenetelmiä, -välineitä ja -laitteita	käyttää kohteessa olevia tekstiilien jälkikäsittelymenetelmiä, -välineitä ja -laitteita
			käyttää soveltaen vaihtoehtoisia pyykin jälkikäsittelymenetelmiä
	käyttää välineitä ja laitteita turvallisesti.	käyttää välineitä ja laitteita turvallisesti ja ergonomisesti.	käyttää välineitä ja laitteita turvallisesti ja ergonomisesti ottaen huomioon taloudellisuuden.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Kuitumateriaalien ominaisuuksien tunteminen ja hoito-ohjemerkitöjen tulkitseminen	tunnistaa tavallisimpien tekstiilimateriaalien hoito-ominaisuuksia niin, että selviytyy tekstiilien pesusta ja jälkikäsittelystä ohjeiden mukaan	tunnistaa tavallisimpien tekstiilimateriaalien hoito-ominaisuuksia niin, että selviytyy tekstiilien pesusta ja jälkikäsittelystä	tunnistaa tavallisimmat tekstiilimateriaalien hoito-ominaisuudet niin, että selviytyy tekstiilien pesusta ja jälkikäsittelystä itsenäisesti
	tulkitsee hoito-ohjemerkitöjä ja valitsee tekstiileille sopivan huoltomenetelmän	tulkitsee hoito-ohjemerkitöjä ja valitsee niiden perusteella tekstiileille sopivan huoltomenetelmän	tulkitsee hoito-ohjemerkitöjä ja valitsee niiden perusteella tekstiileille sopivan huoltomenetelmän
Puhdistuksen osatekijöiden tunteminen	valitsee tarkoituksenmukaisen tekstiilien huoltomenetelmän	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee tarkoituksenmukaisen tekstiilien huoltomenetelmän	tietää puhdistuksen osatekijät niin, että valitsee itsenäisesti tarkoituksenmukaisen tekstiilien huoltomenetelmän

	tietää tekstiilien huoltoaineiden käyttötarkoituksen niin, että valitsee ohjeen mukaan materiaalille ja lialle sopivan tekstiilien huoltoaineen	tietää tekstiilien huoltoaineiden käyttötarkoituksen niin, että valitsee ohjeen mukaan materiaalille ja lialle sopivan tekstiilien huoltoaineen	tietää tekstiilien huoltoaineiden käyttötarkoituksen niin, että valitsee materiaalille ja lialle sopivan tekstiilien huoltoaineen
Tekstiilituholaisten tunteminen	on tietoinen tavallisimmista tekstiilituholaisista ja tietää niiden aiheuttamia haittoja niin, että pystyy ohjeistettuna torjumaan niitä.	on perehtynyt tavallisimpiin tekstiilituholaisiin ja tietää niiden aiheuttamat haitat niin, että pystyy torjumaan niitä ohjeen mukaan.	on perehtynyt tavallisimpiin tekstiilituholaisiin ja tietää niiden aiheuttamat haitat niin, että pystyy torjumaan niiden aiheuttamia haittoja tekstiileille.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	toimii tutuissa tilanteissa asiakkaiden kanssa ja tarvitsee uusissa tilanteissa ohjeistusta	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa omaaloitteisesti ja oppii niistä	toimii muuttuvissa asiakaspalvelutilanteissa omaaloitteisesti ja itsenäisesti, oppii niistä ja löytää asiakastilanteeseen parhaiten sopivan toimintatavan ja ratkaisun
	suhtautuu myönteisesti työhönsä	suhtautuu työhönsä myönteisesti ja on kiinnostunut työstään	suhtautuu työhönsä myönteisesti, on kiinnostunut työstään, hakee tietoa eri tietolähteistä ja on valmis oppimaan muilta
	hakee apua ongelmatilanteissa	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut	perustelee ongelmatilanteissa tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii asiallisesti ja selviytyy asiakastilanteista sekä omista työtehtävistä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti omissa työtehtävissä työyhteisössä	toimii asiakkaan toiminnan huomioon ottaen huolellisesti ja joustavasti asiakastilanteissa sekä omissa työtehtävissä työyhteisössä

	tekee yhteistyötä tavallisissa tilanteissa työyhteisössä	tekee yhteistyötä työyhteisössään erilaisissa tilanteissa	tekee mielellään ja monipuolisesti yhteistyötä työyhteisössä, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa
	toimii erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa	toimii tilanteen edellyttämällä tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
Ammattietiikka	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta	noudattaa vaitiolovelvollisuutta
	noudattaa sovittuja työaikoja	noudattaa sovittuja työaikoja ja pääsääntöisesti sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti	noudattaa sovittuja työaikoja ja sopii poikkeamista sovitun toimintatavan mukaisesti
	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja ammatillisesti	toimii hyvien käyttäytymistapojen mukaisesti, ystävällisesti ja muuttuvissakin tilanteissa ammatillisesti
	käyttää ammattisanastoa	käyttää pääsääntöisesti ammattisanastoa	käyttää työssään ammattisanastoa asiantuntevasti
	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii kestävän toimintatavan mukaisesti	toimii omatoimisesti kestävän toimintatavan mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet	tuntee hätäensiaputilanteiden toimintaohjeet
	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet	tuntee paloturvallisuutta koskevat toimintaohjeet
	toimii työssään turvallisesti	vastaa omalta osaltaan henkilökohtaisesta työturvallisuudesta ja asiakasturvallisuudesta ja pyytää tarvittaessa apua	vastaa omalta osaltaan työsuojeluvälvoituksen toteutumisesta ja asiakasturvallisuudesta
	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää toiminta- ja työkykyä työssään.	ylläpitää oma-aloitteisesti toiminta- ja työkykyä työssään.

6.3.4.12. Yritystoiminnan suunnittelu

Toteuttamissuunnitelma

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
osaa suunnitella omaa työtään	yritystoiminnan suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheiden suunnitelma toimii oma-aloitteisesti ja vastuullisesti	itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	arvioidaan merkinnällä Itsearviointi	S amosnäyttö	
hallitsee työn kokonaisuuden	etenee työssään järjestelmällisesti	itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	arviointi merkinnällä	s- amosnäyttö prosessin sujuvuus	
toimii laadukkaasti	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja arvioi omaa toimintaansa niiden saavuttamisessa	itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	S amosnäyttö	
osaa käyttää tieto- ja viestintätekniiikkaa suunnittelussa	käyttää suunnittelussa tieto- ja viestintätekniiikkaa kuten taulukkolaskentaohjelmaa esim. budjetin valmisteluun jne., tietoturvan periaatteiden mukaisesti	itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	arviointi merkinnällä	s- amosnäyttö	integrointi yto tietotekniikka

osaa selvittää liiketoiminta ympäristöä	arvioi miten omaa osaamista voidaan tuotteistaa tai millaisia liiketoimintamahdollisuuksia markkinoilta on löydettävissä kartoittaa alalla toimivia yrityksiä ja asiakkaita arvioi kartoituksen pohjalta oman suunnitelmansa toteutusmahdollisuuksia ottaen huomioon toimialan lainsäädännön ja kilpailulain pääsisällön esittää tuotteen tai palvelun suunnittelemaalleen asiakasryhmälle kuvaamalla sen tuottamia asiakashyötyjä	itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	arviointi merkinnällä	s-	amosnäyttö toimintaympäristöanalyysi esitys tuotteesta/palvelusta suunnittelemaalleen asiakasryhmälle	
Osaa perustaa ja lopettaa yrityksen	hakee tietoa yrityksen perustamiseen ja lopettamiseen sekä valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä ja asiakirjoista valitsee yritykselle yritysmuodon laatii yrityksen perustamisasiakirjat	itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö yrityksen perustamisasiakirjat liikeidea	integrointi orientointi: opinnot haltuun, opo
Liiketoimintasuunnitelman	tiedonhankinta yrityksen	itsenäinen	arvioidaan	s-	amosnäyttö	integrointi yrittäjyys

laatiminen	liiketoiminnan eri osa-alueista ja toimintaa tukevista palveluista	työskentely, luokka opetus verkko-oppimisympäristö	merkinnällä itsearviointi		liiketoimintasuunnitelma	ja yritystoiminta
osaa tehdä valintoja ja päätöksiä ja arvioida omaa toimintaansa ja työn etenemistä	tekee valintoja ja päätöksiä arvioi omaa toimintaansa ja työnsä etenemistä		arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö	
osaa neuvotella yhteistyöstä sidosryhmien kanssa	neuvottelee yhteistyöstä sidosryhmien kanssa		arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö	integrointi: yto äidinkieli
noudattaa yritystoiminnan suunnittelussa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja	kestävän kehityksen osa-alueet	yto ympäristöosaaminen suoritettu itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	itsearviointi s-arviointi		amosnäyttö	integrointi yto ympäristöosaaminen orientointi: toimintaympäristö haltuun
osaa käyttää turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä	käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaa huomioon ergonomian	itsenäinen työskentely verkko-oppimisympäristö	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö =yto integrointi yto työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	integrointi yto työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto

--	--	--	--	--	--

ARVIOINTIKRITEERIT: Yritystoiminnan suunnittelu 15 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde		Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta		Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
		Opiskelija		
Oman suunnittelu ja suunnitelmien tekeminen	työn	kartoittaa opastettuna yritystoiminnan suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheet	kartoittaa yritystoiminnan suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheet ja toimii oma-aloitteisesti ja vastuullisesti	kartoittaa yritystoiminnan suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheet innovatiivisesti ja toimii oma-aloitteisesti ja vastuullisesti
Työn kokonaisuuden hallinta		etenee opastettuna työssään järjestelmällisesti	etenee työssään järjestelmällisesti	etenee työssään järjestelmällisesti ja sujuvasti
Laadukas toiminta		toimii työnsä asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja muuttaa omaa toimintaansa annetun palautteen perusteella.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja arvioi omaa toimintaansa niiden saavuttamisessa.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja kehittää omaa toimintaansa niiden saavuttamiseksi.
Arvioinnin kohde		Arviointikriteerit		
2.Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta		Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
		Opiskelija		
Tieto- ja viestintätekniikan käyttäminen	ja	käyttää ohjeistettuna suunnittelussaan tieto- ja viestintätekniikkaa toimien tietoturvan periaatteiden mukaisesti	käyttää suunnittelussaan tieto- ja viestintätekniikkaa toimien tietoturvan periaatteiden mukaisesti	käyttää suunnittelussaan itsenäisesti ja sujuvasti tieto- ja viestintätekniikkaa toimien tietoturvan periaatteiden mukaisesti

Liiketoimintaympäristön selvittäminen	arvioi miten omaa osaamista voidaan tuotteistaa tai millaisia liiketoimintamahdollisuuksia markkinoilta on löydettävissä, tarviten ajoittain tukea ja ohjausta	arvioi miten omaa osaamista voidaan tuotteistaa tai millaisia liiketoimintamahdollisuuksia markkinoilta on löydettävissä	arvioi itsenäisesti miten omaa osaamista voidaan tuotteistaa tai millaisia innovatiivisia liiketoimintamahdollisuuksia markkinoilta on löydettävissä
	kartoittaa alalla toimivia yrityksiä ja asiakkaita tarviten ajoittain ohjausta	kartoittaa alalla toimivia yrityksiä ja asiakkaita	kartoittaa itsenäisesti ja laaja-alaisesti alalla toimivia yrityksiä
	arvioi kartoituksen pohjalta oman suunnitelmansa toteutusmahdollisuuksia ottaen huomioon toimialan lainsäädännön ja kilpailulain pääsisällön tarviten ajoittain ohjausta	arvioi kartoituksen pohjalta oman suunnitelmansa toteutusmahdollisuuksia ottaen huomioon toimialan lainsäädännön ja kilpailulain pääsisällön	arvioi kriittisesti kartoituksen pohjalta oman suunnitelmansa toteutusmahdollisuuksia ottaen huomioon toimialan lainsäädännön ja kilpailulain pääsisällön
	esittää suunnittelemaansa asiakasryhmälle tuotteen tai palvelun kuvaamalla sen tuottamia asiakashyötyjä tarviten ajoittain ohjausta	esittää tuotteen tai palvelun suunnittelemaansa asiakasryhmälle kuvaamalla sen tuottamia asiakashyötyjä	esittää tuotteen tai palvelun suunnittelemaansa asiakasryhmälle kuvaamalla kattavasti sen tuottamia asiakashyötyjä
Yrityksen perustaminen	valitsee ohjeistettuna yritykselle yritysmuodon	valitsee yritykselle yritysmuodon	valitsee itsenäisesti ja perustellen yritykselle yritysmuodon
	laatii yrityksen perustamisasiakirjat tarviten jonkin verran ohjausta	laatii yrityksen perustamisasiakirjat	laatii itsenäisesti yrityksen perustamisasiakirjat
Liiketoimintasuunnitelman laatiminen	selvittää markkinoiden ja kilpailutilanteen kehitysnäkymiä tarviten jonkin verran ohjausta	selvittää markkinoiden ja kilpailutilanteen kehitysnäkymiä	selvittää itsenäisesti ja laaja-alaisesti markkinoiden ja kilpailutilanteen kehitysnäkymiä
	esittää suunnitelman eri toimintojen (kuten myynti, markkinointi, tuotanto, ostot, logistiikka, teknologiset ratkaisut	esittää suunnitelman eri toimintojen (kuten myynti, markkinointi, tuotanto, ostot,	esittää realistisen ja perustellun suunnitelman eri toimintojen (kuten myynti, markkinointi, tuotanto, ostot, logistiikka,

	sisältäen tieto- ja viestintäteknologian, kirjanpito) hallinnoinnista ja resursoinnista tarviton jonkin verran ohjausta	logistiikka, teknologiset ratkaisut sisältäen tieto- ja viestintäteknologian, kirjanpito) hallinnoinnista ja resursoinnista	teknologiset ratkaisut sisältäen tieto- ja viestintäteknologian, kirjanpito) hallinnoinnista ja resursoinnista
	laatii budjetin ja rahoitussuunnitelman tarviton ajoittain ohjausta	laatii budjetin ja rahoitussuunnitelman tiedostaen yrittäjän vastuun	laatii budjetin ja rahoitussuunnitelman itsenäisesti tiedostaen yrittäjän vastuun
	tekee yrityksen riskienhallinta-analyysin ja turvallisuussuunnitelman tarviton jonkin verran ohjausta.	tekee yrityksen riskienhallinta-analyysin ja turvallisuussuunnitelman.	tekee itsenäisesti yrityksen riskienhallinta-analyysin ja turvallisuussuunnitelman.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Yritysmuodon valinta sekä tiedon hankinta liittyen yrityksen perustamiseen ja lopettamiseen	hakee ohjattuna tietoa yrityksen perustamiseen ja lopettamiseen sekä valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä ja asiakirjoista	hakee tietoa yrityksen perustamiseen ja lopettamiseen sekä valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä ja asiakirjoista	hakee itsenäisesti ja laaja-alaisesti tietoa yrityksen perustamiseen ja lopettamiseen sekä valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä ja asiakirjoista
Liiketoimintasuunnitelman laatiminen	hankkii ohjattuna yrityksensä liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa	hankkii yrityksensä liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa	hankkii itsenäisesti ja laaja-alaisesti yrityksensä liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa
	hankkii ohjattuna tietoa yrityksensä perustamista ja toimintaa tukevista palveluista mm. tilitoimiston palvelut.	hankkii tietoa yrityksensä perustamista ja toimintaa tukevista palveluista mm. tilitoimiston palvelut.	hankkii laaja-alaisesti tietoa yrityksensä perustamista ja toimintaa tukevista palveluista mm. tilitoimiston palvelut.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tekee ohjattuna päätöksiä	tekee valintoja ja päätöksiä	tekee perusteltuja ehdotuksia, valintoja ja päätöksiä yrityksen toiminnan kehittämiseksi
	arvioi opastettuna omaa toimintaansa ja työnsä etenemistä	arvioi omaa toimintaansa ja työnsä etenemistä	arvioi oma-aloitteisesti omaa toimintaansa ja työnsä sekä yritystoiminnan etenemistä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	neuvottelee opastettuna yhteistyöstä sidosryhmien kanssa	neuvottelee yhteistyöstä sidosryhmien kanssa	neuvottelee innovatiivisesti yhteistyöstä sidosryhmien kanssa
Ammattietiikka	noudattaa ohjattuna yritystoiminnan suunnittelussa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja	noudattaa yritystoiminnan suunnittelussa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja	noudattaa yritystoiminnan suunnittelussa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja ja perustelee niiden merkityksen yritystoiminnalle
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	Käyttää pääsääntöisesti turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.	Käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.	Käyttää turvallisia, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian. Toimii oma-aloitteisesti työturvallisuuden ja ergonomian parantamiseksi omassa työpisteessään.

6.3.4.13. Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen (vain ammatillisessa peruskoulutuksissa)

Toteuttamissuunnitelma: integroidaan johonkin toiseen tutkinnon osaan, Ammattiosaamisen näyttö toteutetaan pääsääntöisesti jonkin muun ammattiosaamisen näytön yhteydessä

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
osaa tehdä työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näytön suunnitelman	suunnitelman tekeminen työssäoppimisesta ja ammattiosaamisen näytöstä	top oppimistehtävä	arvioidaan S merkillä Itsearviointi	amosnäyttö	
hallitsee työn kokonaisuuden	tekee työssäoppimisjaksolla annettuja tehtäviä	top	arvioidaan S merkillä itsearviointi	amosnäyttö	
ohjaa muita opiskelijoita	muiden opiskelijoiden perehdyttäminen	top oppilaitos esim. aulakahvio	arvioidaan S merkillä itsearviointi	amosnäyttö	
osaa tehdä itsearviointia arviointikohteiden ja arviointikriteereiden mukaan	arviointikeskustelussa vastaanottaa ja antaa palautetta, tekee itsearviointia	top		amosnäyttö	
tuntee alan työelämän ja ammatillisen koulutuksen	perehtyy työyhteisön toimintaan, työtehtäviin, työkuulttuuriin ja sääntöihin esittelee alansa työ- ja	top oppilaitos	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s amosnäyttö	integrointi orientointi: toimiala tutuksi, opo yto työyhteisötaidot

	koulutusmahdollisuuksia	oppimistehtävä			
tuntee opetussuunnitelman	tunnistaa työssäoppimisjaksolla opiskeltavat asiat ja ammattiosaamisen näytöillä arvioitavan osaamisen	top oppilaitos	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s	amosnäyttö integrointi orientointi: opinnot haltuun, opo
osaa arvioida työhönsä liittyvät työturvallisuusriskit sekä toimia työturvallisuusohjeiden mukaisesti	perehtyy työyhteisön työturvallisuusohjeisiin ja mahdollisiin riskikartoituksiin jne. ja arvioi työyhteisön työturvallisuusriskit ja työergonomiakysymykset oman työnsä osalta toimii työturvallisesti	top oppilaitos	arvioidaan merkinällä itsearviointi	s	amosnäyttö integrointi orientointi: ea1, ergonomia yto työyhteisötaidot

ARVIOINTIKRITEERIT: Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen 5 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu ja suunnitelmien tekeminen	valmistelee ohjattuna työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näytön suunnitelmia	valmistelee annettujen ohjeiden mukaan työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näytön suunnitelmia	valmistelee itsenäisesti ja aloitteellisesti työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen suunnitelmaa
Työn kokonaisuuden hallinta	tarvitsee ajoittaista ohjausta.	tekee annetut tehtävät omatoimisesti.	etenee työssään sujuvasti sovittaen työnsä työympäristön muuhun toimintaan.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2.Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Opiskelijan ohjaaminen	perehdyttää ohjattuna muita opiskelijoita	perehdyttää ohjeiden mukaisesti muita opiskelijoita ja käy ohjauskeskusteluja	perehdyttää muita opiskelijoita, toimii joustavasti erilaisten ihmisten kanssa ja sovittelee näkemyseroja
Opiskelijan arviointi	vastaanottaa ja antaa ohjattuna palautetta työtehtävistä sekä itsearvioi ohjattuna työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näytöt	vastaanottaa ja antaa palautetta työtehtävistä ja itsearvioi työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näytöt sovitettujen arvioinnin kohteiden	käy rakentavia palautekeskusteluja sekä itsearvioi työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näytöt ennalta sovitettujen arvioinnin kohteiden ja kriteereiden mukaan.

	sovittujen arvioinnin kohteiden ja kriteereiden mukaan.	ja kriteereiden mukaan.	
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman alan työelämän ammatillisen koulutuksen tunteminen	esittelee joitakin alansa työ- ja koulutusmahdollisuuksia	esittelee alansa työ- ja koulutusmahdollisuuksia	esittelee itsenäisesti ja monipuolisesti alansa työ- ja koulutusmahdollisuuksia
Opetussuunnitelmien tunteminen	tunnistaa ohjattuna työssäoppimisjaksolla opiskeltavat asiat ja ammattiosaamisen näytöillä arvioitavan osaamisen.	tunnistaa ohjeiden mukaisesti työssäoppimisjaksolla opiskeltavat asiat ja ammattiosaamisen näytöillä arvioitavan osaamisen.	tunnistaa itsenäisesti työssäoppimisjaksolla opiskeltavat asiat ja ammattiosaamisen näytöillä arvioitavan osaamisen.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Terveys, turvallisuus	arvioi työhönsä liittyvät työturvallisuusriskit	arvioi työhönsä liittyvät työturvallisuusriskit sekä	arvioi työhönsä liittyvät työturvallisuusriskit sekä toimii ja ohjaa myös muita toimimaan työturvallisuusohjeiden

ja toimintakyky	sekä toimii työturvallisuusohjeiden mukaisesti.	toimii työturvallisuusohjeiden mukaisesti.	mukaisesti.
------------------------	---	--	-------------

6.3.4.14. Yrityksessä toimiminen, 15 osp

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
osaa suunnitella omaa työtään	osallistuu yrityksen toiminnan suunniteluun toimii vastuullisesti	top/ tai esim. aulakahvio	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	S amosnäyttö	
hallitsee työn kokonaisuuden	etenee työssään järjestelmällisesti	top/ tai esim. aulakahvio	arviointi merkinnällä	S- amosnäyttö	
toimii laadukkaasti ja kustannustietoisesti	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja arvioi omaa toimintaansa niiden saavuttamisessa	top/ tai esim. aulakahvio	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	S amosnäyttö	interointi yto yrittäjyys ja yritystoiminta matematiikka
osaa toimia palveluhenkisesti ja asiakastyytyväisyyttä edistävasti	asiakaspalvelutoiminta	top/ tai esim. aulakahvio	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	S amosnäyttö	integrointi: ammattilliset opinnot

osaa käyttää tieto- ja viestintäteknikkaa	käyttää tieto- ja viestintäteknikkaa tietoturvan periaatteiden mukaisesti	top/ tai esim. aulakahvio	arviointi merkinnällä s-	amosnäyttö	integrointi yto tietotekniikka
osaa selvittää liiketoimintaympäristöä ryhmän jäsenenä	tiedonhankinta alalla toimivien kilpailevien yritysten tarjonnasta ja asiakkaista asiakasryhmien ja näille toteutettavien tuotteiden ja palvelujen arviointi ryhmän jäsenenä	top/ ryhmäyöskentely oppilaitos	arviointi merkinnällä s-	amosnäyttö	
osaa määritellä ryhmän jäsenenä taloudellisesti ja kannattavasti liikeidean ja toiminta-ajatuksen	tiedonhankinta yrityksen perustamiseen ja valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä sekä liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelusta liikeidea ja toiminta-ajatus määrittely	top/ ryhmäyöskentely oppilaitos	arvioidaan merkinnällä itsearviointi s-	amosnäyttö	integrointi yrittäjyys ja yritystoiminta
osaa suunnitella yritystoimintaa	yrityksen perustoimintojen tavoitteet, asiakaslähtöiset suunnitelmat ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi	top/ ryhmäyöskentely oppilaitos	arvioidaan merkinnällä itsearviointi s-	amosnäyttö	integrointi yrittäjyys ja yritystoiminta
osaa tehdä valintoja ja päätöksiä ja arvioida omaa toimintaansa ja työn	tekee valintoja ja päätöksiä arvioi omaa toimintaansa ja		arvioidaan merkinnällä s-	amosnäyttö	

etenemistä	työnsä etenemistä		itsearviointi		
osaa määrittellä ryhmän jäsenenä yhteistyökumppanit ja sopia yhteistyön muodoista ja tarvittaessa solmia sopimuksia	yhteistyökumppanien määrittely yhteistyön tekeminen kumppaneiden kanssa sopimuksen laatiminen	top/ ryhmätyöskentely / oppilaitos yhteistyökumppanien tilat	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s- 	amosnäyttö integrointi: yto äidinkieli
osaa tehdä yrityksen työtehtäviä	tiedon hankinta erilaisista tarvittavista teknologisista tai muista tuotantoon liittyvistä ratkaisuista sekä tukitehtävistä työtehtävien kuten materiaalihakinnat, tuotteiden valmistaminen ja markkinointi, myynti ja jakelu tekeminen itsenäisesti tai ryhmän jäsenenä	top/ tai esim. aulakahvio	itsearviointi s-arviointi	amosnäyttö	
esittelee yritystä ja sen palveluja	yrityksen ja sen tuotteiden ja palvelujen esitteleminen eri yhteistyökumppaneille	top/ tai esim. aulakahvio	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s- 	amosnäyttö
osaa kehittää liiketoimintaa	liiketoimintaympäristön ja asiakastarpeiden muuttumisen seuraaminen esim. tilastot, palautekyselyt	top/ tai esim. aulakahvio	arvioidaan merkinnällä	s- 	amosnäyttö interointi: yto tieo- ja viestintätekniikka, matematiikka

	jne.	oppilaitos	itsearviointi			
osaa lopettaa yrityksen	yrityksen lopettamisasiakirjojen laatiminen	top/ oppilaitos	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö	interointi yto yrittäjäyys ja yritystoiminta
osaa ratkaista asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaa liittyviä ongelmatilanteita	ongelmatilanteiden ratkaiseminen	top/ tai esim. aulakahvio	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö	
osaa tehdä ryhmässä ehdotuksia, valintoja ja päätöksiä	ryhmätyöskentely	top/oppilaitos/ tai esim. aulakahvio	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö	integrointi kaikki opinnot
osaa arvioida omaa toimintaansa ja työnsä etenemistä		top/oppilaitos	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö	integrointi kaikki opinnot
osaa neuvottelee yhteistyöstä ryhmän jäsenten kanssa ja osallistuu yhteistyöneuvotteluihin sidosryhmien kanssa	ryhmätyöskentely neuvottelut sidosryhmien kanssa	top/oppilaitos yhteistyökumppanien tilat	arvioidaan merkinnällä itsearviointi	s-	amosnäyttö	integrointi yto äidinkieli
noudattaa yritystoiminnassa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja	kestävän kehityksen osa-alueet	yto ympäristöosaaminen suoritettu top/ tai esim.	itsearviointi s-arviointi		amosnäyttö	integrointi yto ympäristöosaaminen orientointi: toimintaympäristö

		aulakahvio			haltuun
osaa toimii työssään ja siihen liittyvissä asiakaspalvelutilanteissa alan työturvallisuusohjeita noudattaen ja ennakoi mahdollisia työturvallisuusriskejä ja vaaratilanteita ja varmistaa oman, työtovereiden ja asiakkaiden turvallisuuden eri tilanteissa.	asiakaspalvelutilanteet työturvallisuusohjeet	top/ tai esim. aulakahvio	itsearviointi s-arviointi	amosnäyttö	integrointi: yto työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto kaikki opinnot

ARVIOINTIKRITEERIT: Yrityksessä toimiminen 15 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1.Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oman työn suunnittelu	osallistuu yrityksen toiminnan suunnitteluun ja toimii ryhmän jäsenenä vastaten omista töistään	suunnittelee yrityksen toimintaa ja toimii ryhmän jäsenenä omaaloitteisesti ja vastuullisesti vastaten omista töistään	suunnittelee yrityksen toimintaa innovatiivisesti ja toimii ryhmän jäsenenä omaaloitteisesti, vastuullisesti ja kannustavasti vastaten omista töistään
Työn kokonaisuuden hallinta	etenee opastettuna työssään järjestelmällisesti	etenee työssään järjestelmällisesti ja sujuvasti	etenee työssään järjestelmällisesti ja sujuvasti sovittaen työnsä ryhmän toimintaan
Ajankäytön hallinta	suunnittelee eri tehtäviin kuluvaan aikaan tarvitseen jonkin verran ohjausta ja seuraa omaa ajankäyttöään	suunnittelee eri tehtäviin kuluvaan aikaan ja seuraa omaa ajankäyttöään	suunnittelee eri tehtäviin kuluvaan ajan ottaen huomioon tehokkaan ajanhallinnan ja seuraa omaa ajankäyttöään
Laadukas ja kustannustietoinen	toimii työnsä asetettujen laatu- ja kustannustavoitteiden mukaisesti ja	toimii yhdessä asetettujen laatu- ja kustannustavoitteiden mukaisesti ja	toimii yhdessä asetettujen laatu- ja kustannustavoitteiden mukaisesti ja kehittää

toiminta	muuttaa omaa toimintaansa annetun palautteen perusteella	arvioi omaa toimintaansa niiden saavuttamisessa	omaa toimintaansa niiden saavuttamiseksi
	toimii palveluhenkisesti.	toimii palveluhenkisesti ja asiakastyytyväisyyttä edistävästi.	toimii palveluhenkisesti ja varmistaen asiakastyytyväisyyden.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2.Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tieto- ja viestintätekniikan käyttäminen	käyttää ohjeistettuna tieto- ja viestintätekniikkaa toimien tietoturvan periaatteiden mukaisesti	käyttää tieto- ja viestintätekniikkaa toimien tietoturvan periaatteiden mukaisesti	käyttää itsenäisesti ja sujuvasti tieto- ja viestintätekniikkaa toimien tietoturvan periaatteiden mukaisesti
Liiketoimintaympäristön selvittäminen	arvioi ryhmän jäsenenä hankkimansa tiedon pohjalta uudet asiakasryhmät ja näille toteutettavat tuotteet ja palvelut tarviton ajoittain ohjausta	arvioi ryhmän jäsenenä hankkimansa tiedon pohjalta uudet asiakasryhmät ja näille toteutettavat tuotteet ja palvelut	arvioi ryhmän jäsenenä ja itsenäisesti sekä ennakkoluulottomasti hankkimansa tiedon pohjalta uudet asiakasryhmät ja näille toteutettavat tuotteet ja palvelut
Liikeidean täsmentäminen	määrittelee ryhmän jäsenenä taloudellisesti kannattavan liikeidean ja toiminta-ajatuksen tarviton jonkin verran ohjausta	määrittelee ryhmän jäsenenä taloudellisesti kannattavan liikeidean ja toiminta-ajatuksen	määrittelee itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä taloudellisesti kannattavan liikeidean ja toiminta-ajatuksen
Yrityksen toiminnan suunnittelu	laatii ohjatusti yrityksen perustoiminnoille tavoitteet ja niille asiakaslähtöisen suunnitelman, jossa kertoo, millaisilla toimenpiteillä tavoitteisiin päästään	laatii yrityksen perustoiminnoille tavoitteet ja niille asiakaslähtöisen suunnitelman, jossa kertoo, millaisilla toimenpiteillä tavoitteisiin päästään	laatii itsenäisesti ja perustellen yrityksen perustoiminnoille tavoitteet ja niille asiakaslähtöisen suunnitelman, jossa kertoo, millaisilla toimenpiteillä tavoitteisiin päästään
Yhteistyökumppaneiden hankkiminen	määrittelee ryhmän jäsenenä yhteistyökumppanit ja sopii yhteistyön	määrittelee ryhmän jäsenenä yhteistyökumppanit ja sopii yhteistyön	määrittelee ryhmän jäsenenä innovatiivisesti ja laaja-alaisesti yhteistyökumppanit ja sopii

	muodosta sekä solmii tarvittaessa sopimuksia tarviten sopimusten laatimisessa ohjausta	muodosta sekä solmii tarvittaessa sopimuksia	yhteistyön muodosta sekä solmii tarvittaessa sopimuksia
Yrityksen työtehtävien tekeminen	hoitaa itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä joitakin yrityksen toimintaan liittyvistä työtehtävistä, kuten materiaalihankinnat, tuotteiden valmistaminen ja markkinointi, myynti ja jakelu	hoitaa itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä yrityksen toimintaan liittyviä työtehtäviä, kuten materiaalihankinnat, tuotteiden valmistaminen ja markkinointi, myynti ja jakelu	hoitaa itsenäisesti ja ryhmän jäsenenä yrityksen toimintaan liittyviä työtehtäviä, kuten materiaalihankinnat, tuotteiden valmistaminen ja markkinointi, myynti ja jakelu osoittaen toiminnassa joustavuutta ja hyvää ajankäytön hallintaa
Yrityksen toiminnan esittely	osallistuu joihinkin yrityksen tuotteiden tai palvelujen esittelytilaisuuksiin (myynti- ja markkinointi, yhteistyökumppaneiden hankkiminen, kirjanpitol palveluiden hankkiminen, rahoittajatapaamiset, logistiikka)	esittelee yritystä ja sen tuotteita tai palveluja (myynti- ja markkinointi, yhteistyökumppaneiden hankkiminen, kirjanpitol palveluiden hankkiminen, rahoittajatapaamiset, logistiikka)	esittelee yritystä ja sen tuotteita tai palveluja vakuuttavasti erilaiset asiakasryhmät huomioiden (myynti- ja markkinointi, yhteistyökumppaneiden hankkiminen, kirjanpitol palveluiden hankkiminen, rahoittajatapaamiset, logistiikka)
Liiketoiminnan kehittäminen	seuraa ohjatusti liiketoimintaympäristön ja asiakastarpeiden muuttumista, jonka pohjalta arvioi liiketoiminnan kehittämistarpeita	seuraa liiketoimintaympäristön ja asiakastarpeiden muuttumista, jonka pohjalta arvioi liiketoiminnan kehittämistarpeita	seuraa laaja-alaisesti liiketoimintaympäristön ja asiakastarpeiden muuttumista, jonka pohjalta arvioi liiketoiminnan kehittämistä ja toimii luovasti
Yrityksen lopettaminen	laatii ohjatusti yrityksen lopettamisasiakirjat.	laatii yrityksen lopettamisasiakirjat.	laatii yrityksen lopettamisasiakirjat ja on arvioinut yrityksen lopettamisen yhteydessä myös yrityksen myynnin mahdollisuuksia.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Liiketoimintaympäristön	hankkii tietoa alalla toimivien kilpailevien yritysten tarjonnasta ja asiakkaista tarviten	hankkii tietoa alalla toimivien kilpailevien yritysten tarjonnasta ja	hankkii tietoa itsenäisesti ja laaja-alaisesti alalla toimivien kilpailevien yritysten tarjonnasta ja

selvittäminen	ajoittain ohjausta	asiakkaista	asiakkaista
Liikeidean täsmentäminen ja yrityksen toiminnan suunnittelu	hakee ohjatusti tietoa yrityksen perustamiseen ja valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä	hakee tietoa yrityksen perustamiseen ja valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä	hakee itsenäisesti ja laaja-alaisesti tietoa yrityksen perustamiseen ja valitulla toimialalla toimimiseen liittyvistä säädöksistä
	hankkii ohjatusti yrityksensä liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa	hankkii yrityksensä liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa	hankkii itsenäisesti ja laaja-alaisesti yrityksensä liiketoiminnan eri osa-alueiden suunnittelussa tarvittavaa tietoa
Yrityksen työtehtävien tekeminen	hankkii ohjatusti tietoa erilaisista tarvittavista teknologisista tai muista tuotantoon liittyvistä ratkaisuista sekä tukitehtävistä.	hankkii tietoa erilaisista tarvittavista teknologisista tai muista tuotantoon liittyvistä ratkaisuista sekä tukitehtävistä.	hankkii innovatiivisesti ja ennakkoluulottomasti tietoa erilaisista tarvittavista teknologisista tai muista tuotantoon liittyvistä ratkaisuista sekä tukitehtävistä.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaa liittyviä ongelmatilanteita tarviten jonkin verran tukea	ratkaisee asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaa liittyviä ongelmatilanteita	ratkaisee asiakaslähtöisesti yrityksen toimintaa liittyviä ongelmatilanteita varmistaen aina asiakastyytyväisyyden
Vuorovaikutus ja yhteistyö	osallistuu ryhmän valintojen ja päätösten valmisteluun	tekee ryhmässä ehdotuksia, valintoja ja päätöksiä	tekee ryhmässä perusteltuja ehdotuksia, valintoja ja päätöksiä yrityksen toiminnan kehittämiseksi
	arvioi ohjattuna omaa toimintaansa ja työnsä etenemistä	arvioi omaa toimintaansa ja työnsä etenemistä	arvioi omaa toimintaansa ja työnsä sekä yritystoiminnan etenemistä
	osallistuu yhteistyöneuvotteluihin ryhmän jäsenten ja sidosryhmien kanssa	neuvottelee yhteistyöstä ryhmän jäsenten kanssa ja osallistuu yhteistyöneuvotteluihin sidosryhmien	neuvottelee yhteistyöstä ryhmän jäsenten ja sidosryhmien kanssa

		kanssa	
Ammattietiikka	noudattaa ohjattuna yritystoiminnassa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja	noudattaa yritystoiminnassa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja	noudattaa yritystoiminnassa kaikkia kestävän kehityksen osa-alueiden arvoja ja perustelee niiden merkityksen yritystoiminnalle
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa alansa työturvallisuusohjeita omassa toiminnassaan ja huolehtii asiakkaiden turvallisuudesta annettujen ohjeiden mukaisesti	toimii työssään ja siihen liittyvissä asiakaspalvelutilanteissa alan työturvallisuusohjeita noudattaen ja ennakoii mahdollisia työturvallisuusriskejä ja vaaratilanteita	toimii työssään ja siihen liittyvissä asiakaspalvelutilanteissa alansa työturvallisuusohjeita noudattaen ja tekee realistisia esityksiä alansa työturvallisuuden kehittämiseksi
	varmistaa opastettuna oman, työtovereiden ja asiakkaiden turvallisuuden tutuissa tilanteissa.	varmistaa ohjeiden mukaan oman, työtovereiden ja asiakkaiden turvallisuuden eri tilanteissa.	varmistaa oman, työtovereiden ja asiakkaiden turvallisuuden eri tilanteissa
			opastaa muita toimimaan terveellisesti ja turvallisesti toimiessaan ryhmän jäsenenä.

6.3.4.15. Huippuosaajana toimiminen 15 osp

Toteuttamissuunnitelma

TAVOITE	SISÄLTÖ / MENETELMÄ	OPPIMISYMPÄRISTÖ	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINTI	Muuta huomioitavaa
Osa asettaa tavoitteensa ja suunnittelee työtään, huomioiden aikataulun ja korkeat laatuvaatimukset	TOP	TOP	Itsearviointi palautekeskustelu	amosnäyttö	
Osa arvioida työtään ja omaa osaamistaan sekä kehittää työympäristöään.	TOP	TOP	itsearviointi palautekeskustelu	amosnäyttö	
Osa työmenetelmien ja välineiden hallinnan, työskentelee vastuullisesti ja kehittää osaamistaan ja työtapoja.	TOP	TOP	itsearviointi palautekeskustelu	amosnäyttö	
Osa työskennellä kustannustehokkaasti, sopeutuu muutoksiin ja työskentelee pitkäjänteisesti vaativissa työtehtävissä.	TOP	TOP	itsearviointi palautekeskustelu	amosnäyttö	

Osa hankkia ja käyttää työssä tarvittavaa tietoa.	TOP	TOP	itsearviointi palautekeskustelu	amosnäytö	
Osa laatia itselleen kehityssuunnitelman omista lähtökohdistaan	TOP	TOP	itsearviointi palautekeskustelu	amosnäytö	

ARVIOINTIKRITEERIT: Huippuosaajana toimiminen 15 osp, Osaamisen arviointi

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työn suunnittelu	asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä ja aikataulun realistiseksi ja toteuttamiskelpoiseksi huomioiden korkeat laatuvaatimukset	asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä ja aikataulun realistiseksi ja toteuttamiskelpoiseksi muuttuvissa olosuhteissa huomioiden korkeat laatuvaatimukset	asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä itsenäisesti ja aikataulun realistiseksi ja vaiheiltaan toteuttamiskelpoiseksi muuttuvissa olosuhteissa huomioiden korkeat laatuvaatimukset ja kykenee tarvittaessa muuttamaan suunnitelmaa
Työn arviointi	arvioi työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan	arvioi realistisesti työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan sekä perustelee arviotaan	arvioi realistisesti työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan sekä perustelee arviotaan ja määrittelee kehittämistarpeitaan

Toimiminen työssä ja työyhteisössä	toimii työssään työyhteisön työhyvinvointia edistävasti sekä kehittää työympäristöään yhdessä muiden kanssa.	pyrkii aktiivisesti edistämään työyhteisön työhyvinvointia sekä kehittämään työympäristöään yhdessä muiden kanssa.	osallistuu työyhteisön työhyvinvoinnin kehittämiseen sekä tukee yhdessä muiden kanssa työympäristön kehittymistä huippuosaamisen vaatimalle tasolle.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2.Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työtehtävään ja työympäristöön soveltuvan työmenetelmän ja työvälineiden sekä materiaalin valinta ja käyttö	käyttää omatoimisesti työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja	valitsee omatoimisesti työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä muuttuvissa tilanteissa	valitsee rohkeasti uusiakin työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä sujuvasti muuttuvissa tilanteissa
	työskentelee huolellisesti	työskentelee huolellisesti ja rauhallisesti sekä luovasti ja innovatiivisesti	työskentelee järjestelmällisesti, tarkasti ja varmasti sekä luovasti ja innovatiivisesti
Laadukas ja kestävä kehityksen	toimii yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävä kehityksen	toimii aktiivisesti yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti	toimii sitoutuneesti yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti sekä kehittää

mukainen toiminta	tavoitteiden mukaisesti	ja havaitsee kehittämiskohteita	toimintamalleja näiden tavoitteiden aikaansaamiseksi
	kehittää osaamistaan ja työtapojaan	kehittää aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan	kehittää aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan haastavien työtehtävien tasolle
Kustannustehokas ja tulokellinen toiminta	toimii aika ja muut käytettävissä olevat resurssit huomioiden kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti	toimii oma-aloitteisesti aika ja muut käytettävissä olevat resurssit huomioiden kustannustehokkaasti ja yrityksen tai organisaation tuloksellisuutta edistävasti	työskentelee yrittäjämäisellä asenteella huomioiden ajan ja muut käytettävissä olevat resurssit kustannustehokkaasti ja yrityksen tai organisaation tuloksellisuutta edistävasti
	havaitsee poikkeamia	neuvottelee ja etsii ratkaisuja poikkeamille	korjaa toimintaa sovittujen ratkaisujen mukaan
	toimii työssään edistäen pysyviä asiakassuhteita	edistää aktiivisesti toiminnan jatkuvuutta ja pysyviä asiakassuhteita	edistää itsenäisesti toiminnan jatkuvuutta ja pysyviä asiakassuhteita
	sopeutuu muutoksiin ja työskentelee pitkäjänteisesti huippuosaamista vaativissa työtehtävissä.	sopeutuu nopeasti muutoksiin ja työskentelee pitkäjänteisesti työtään kehittäen huippuosaamista vaativissa työtehtävissä.	ennakoi muutoksia, jotta voi helpommin sopeutua niihin ja työskentelee pitkäjänteisesti työtään itsenäisesti kehittäen huippuosaamista vaativissa työtehtävissä.

Arvioinnin kohde

Arviointikriteerit

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työssä tarvittavan tiedon hallinta ja soveltaminen	hankkii ja käyttää työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti ja kysyy tarvittaessa neuvoa.	hankkii ja soveltaa työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti ja pystyy ratkomaan ongelmatilanteita yhdessä muiden kanssa.	hankkii ja soveltaa itsenäisesti työssä tarvittavaa tietoa vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	laatii itselleen yksilöllisen kehityssuunnitelman omista lähtökohdistaan	laatii itselleen yksilöllisen kehityssuunnitelman omista lähtökohdistaan niin, että se tukee kasvua alan huippuammattilaiseksi	uudistaa omaa osaamistaan yksilöllisen kehityssuunnitelman mukaisesti niin, että se tukee kasvua alan huippuammattilaiseksi
	selviytyy tavallisimmista ongelmatilanteista oppimateriaaleja ja ohjekirjoja hyödyntäen	selviytyy itsenäisesti ongelmatilanteista	selviytyy itsenäisesti ongelmatilanteista ja pystyy perustelemaan valintansa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	kommunikoi asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä välttävästi vähintään	kommunikoi asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä vähintään yhdellä itselle	kommunikoi sujuvasti asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä vähintään yhdellä itselle vieraalla kielellä

	yhdellä itselle vieraalla kielellä	vieraalla kielellä	
	toimii työryhmän aktiivisena jäsenenä ja sopeutuu työyhteisöön	toimii työryhmän aktiivisena jäsenenä ja sopeutuu hyvin työyhteisöön	toimii työryhmän aktiivisena jäsenenä ja työyhteisön huippuammattilaisena osaamistaan muille välittäen
Ammattietiikka	käyttäytyy työpaikan sääntöjen mukaisesti ja noudattaa työaikoja	käyttäytyy asiallisesti ja noudattaa työaikoja	käyttäytyy hyvin ja noudattaa työaikoja
	toimii vastuullisesti ja noudattaa alan ammattieettisiä periaatteita	toimii vastuullisesti ja omaloitteisesti alan ammattieettisten periaatteiden mukaan	on ylpeä ammatistaan ja osaamisestaan, toimii vastuullisesti ja kehittää työtään alan ammattieettisten periaatteiden mukaan
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	ottaa vastuun oman toimintansa työturvallisuudesta ja noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita	ottaa vastuun oman toimintansa työturvallisuudesta ja havaitsee työhönsä liittyvät vaarat sekä noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita	ottaa vastuun oman ja työtiimin toiminnan työturvallisuudesta, noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita sekä havaitsee ilmoittaa havaitsemistaan työhönsä liittyvistä vaaroista
	työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan	työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan myös haasteellisissa työtilanteissa	työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan myös haasteellisissa työtilanteissa ja osallistuu työolosuhteiden kehittämiseen
	ylläpitää omaa työhyvinvointiaan ja noudattaa terveellisiä elämäntapoja.	ylläpitää aktiivisesti omaa työhyvinvointiaan ja edistää terveellisiä elämäntapoja.	ylläpitää aktiivisesti omaa työhyvinvointiaan, edistää terveellisiä elämäntapoja sekä kannustaa tähän myös muita työyhteisön jäseniä.

